

ҚАЗАҚСТАН ПРЕЗИДЕНТІ НҰРСҰЛТАН НАЗАРБАЕВТЫҢ ОРАЗА АЙТ МЕРЕКЕСІМЕН ҚҰТТЫҚТАУЫ

Қымбатты Отандастар!

Барша қазақстандықтарды қасиетті Ораза айт мерекесінің басталуымен шын жүректен құттықтаймын! Бұл мейрам мұсылман қауымы үшін маңызды Рамазан айының аяқталуын білдіреді. Татулыққа, тыныштыққа, қайырымдылық пен жанашырлыққа үндейтін ислам дінінің рухани қасиеті осы Рамазан айында кеңінен көрініс табады.

Осынау мейрамның құрметі үшін барша әлем мұсылмандары нәсіліне, ұлтына қарамастан жақындарына қамқорлық танытып, мүмкіндігінше мұқтаж жандарға материалдық және рухани қолдау көрсетеді.

Қазақстанда түрлі этностар мен діндер өкілдері достық пен келісімнің, жасампаздық пен бірліктің үлгісін көрсетіп келеді.

Бұл құндылықтарды дамыта отырып, біз қоғамдағы ұлттық-мәдени және рухани алуандылықты сақтауға, азаматтар арасындағы өзара құрмет пен сенімнің нығаюына одан әрі ықпал етуіміз қажет.

Осынау қасиетті күнде мен баршаңызға рухани келісім, табыс, зор денсаулық, бақ-береке тілеймін.

Қасиетті Ораза айт мерекесі қоғамымыздағы өзара түсіністік пен достықты одан әрі нығайта берсін!

● БАСТАМА

ГЕОЛОГИЯЛЫҚ БАРЛАУ ЖҰМЫСТАРЫ

аймақтың байлығын еселей түспек

Елімізде геологиялық барлау жұмыстарының жүргізілуі мен оның дамуының жаңа кезеңі басталды. Осы бағытта ҚР Үкіметі өткен жылдың мамыр айында «Қазақстан Республикасындағы геологиялық барлау жұмыстарының 2015-2019 жылдарға арналған бағдарламасын» бекіткен болатын. Аталмыш бағыттағы бағдарламаға сәйкес Ұлттық қордан қаржыландырылған 4 жоба бойынша облысымыздың кей өңірлерінде біршама жұмыстар атқарылуда. Осыған орай облыс әкімінің орынбасары Ғалым Әміреев Қармақшы ауданындағы жобаға сай жүргізіліп жатқан геологиялық барлау жұмыстарының барысымен танысты.

«Қызылорда облысы Қармақшы ауданында тереңдігі 3500 метрлік тіректі-параметрлік ұңғыманы қазу» жобасына «Ақпан» ЖШС мердігер ретінде танылып, 7 шілдеден бастап өз жұмыстарын бастады. Мұнда екі ауысым бойынша 40 адам қызмет етеді. Бағдарламаға сәйкес жұмыстар 2015-2016 жылдар аралығында атқарылады. Осы күнге дейін Ақбұлақ П-1 ұңғымасы 350 м тереңдікте бұрғыланды. Мұндағы бұрғылау құралының 4000 метрге дейін қазуға мүмкіндігі бар. Мамандар әрбір 500 метр сайын топырақ алып, лабораторияға жөнелтіп отырады. Онда тиісті жұмыстар атқарылып, зерттеу қорытындысы уақытында баяндалып тұрады. Мамандардың айтуынша, әзірге негізгі жұмыстар атқарылып, нәтижесі келер жылы белгілі болады.

Сондай-ақ, мұнан бөлек облысымыздың Сырдария, Шиелі және Жаңақорған аудандарында өңірлік тірек кескіндері бойынша, кешенді геологиялық-геофизикалық зерттеу жұмыстарын жүргізу 2015-2017 жылдарға жоспарланған. Бүгінгі таңда зерттеу жұмыстарын жүргізуге мердігер мекеме ретінде танылған «НПФ Данк» ЖШС-мен және аудан әкімдігімен геологиялық барлау жұмыстары жүргізілетін жер учаскелерін уақытша пайдалану құқығын алу жұмыстары алдын ала атқарылуда. Бағдарламаны іске асыруға арналған қаржылық шығындар республикалық бюджеттен және жер қойнауын пайдаланушылар есебінен қарастырылады.

Геологиялық-геофизикалық зерттелетін жердің жалпы көлемі 710 км аумақты қамтыса, оның 263 км Қызылорда облысы аумағында орналасқан. Сондай-ақ, өткен жылдан бастап Шиелі ауданына қарасты Ақжар рудалы алаңында 736 шаршы шақырым аумақта пайдалы қазбаларды іздеу жұмыстарын жүргізу жобасы басталып, бүгінгі таңда жүйелі түрде өз жалғасын тауып отыр. Сонымен қатар ағымдағы жылы Дарбаза учаскесіндегі алтын, мыс рудаларын іздеу-бағалау жұмыстарын жүргізу жобасына сәйкес, «Қазгеология» ҰГК АҚ-мен алтын, мыс рудаларын іздеу-бағалау жұмыстарын бастады. Жоба аясында тау-кендік, яғни ор, шурфтар қазу жұмыстары жүргізілуде. Қызылорда облысы аумағындағы жерасты суларының жағдайына және тиімді пайдалануына режимдік бақылаулар жасау, олардың режимі мен ба-

лансын зерттеу нысанының 054 бағдарламасы бойынша, бөлінген қаражатты игеру жоспарлануда.

— Бүгін — Қызылорда облысында өте маңызды күн. Елбасымыздың Жолдауына сәйкес елімізде геология саласына аса мән беріліп, бірнеше бағдарламалар жасалған болатын. Сол бағдарламаға сәйкес Қызылорда облысында да біршама жұмыстар атқарылуда. Соның бірі — бүгінгі Қармақшы ауданындағы тереңдігі 3500 м тіректі-параметрлік ұңғыманы қазу жұмыстары. Мұндағы жұмыс қарқынымен танысу барысында мамандардың сапалы қызмет жасап жатқанына көз жеткіздік. Алдағы уақытта осы атқарылып жатқан жұмыстардың оң нәтиже береріне сеніміміз мол, — деді облыс әкімінің орынбасары Ғалым Әміреев.

Кенжетай БАЛҒАБАЙҰЛЫ.

● ӨҢІРЛІК ДАМУ

БАҒДАРЛАМА ДАЙЫНДАУ ТӘЖІРИБЕСІ ОРТАҒА САЛЫНДЫ

Осыдан екі жыл бұрын елімізде «Қазақстанның өңірлік дамуы» жобасы бастау алған болатын. Бұл ҚР Үкіметінің өңірлік даму саласындағы саясатын жүзеге асыруда консультативтік, заңнамалық, стратегиялық және институционалдық технологиялармен қолдау көрсететін Еуропалық Одақтың техникалық көмек жобасы болып табылады. Аталмыш жоба «Қазақстан Республикасының жергілікті дамуының саясатына қолдау көрсету» деп аталған ынтымақтастық бағдарламасының бір бөлігі саналады және 2011 жылы маусым айында Еуропалық Одақ пен Қазақстан Үкіметінің арасындағы қол қойылған қаржылық келісімге негізделген. Ұлттық және өңірлік деңгейде жүзеге асырылатын жобаның мақсаты облыстық әкімдіктердің мүмкіндіктері мен жауапкершілік аясын нығайту және жергілікті экономиканы дамыту арқылы өңірлердің дамуына үлес қосу болып табылады. Айта кету керек, бұл жоба Қазақстанның үш аймағында — Шығыс Қазақстан, Маңғыстау және Қызылорда облысында жүзеге асырылуда.

Бейсенбі күні облыстық әкімдікте осы жоба аясындағы кезекті конференция болып өтті. Бұл басқосуда ЕО жобасы «Қазақстанның өңірлік дамуы» және Қызылорда облысы әкімшілігі көршілес, атап айтқанда, Оңтүстік Қазақстан және Жамбыл облыстары мамандарымен аумақты дамыту бағдарламасын әзірлеу тәжірибесімен бөлісті. Яғни, 2016-2020 жылдарға арналған Аумақты дамыту бағдарламасын (АДБ) әзірлеуге бағытталған жұмыс нәтижелерін ұсынды. Конференцияда «Қазақстанның өңірлік дамуы» жобасының жетекшісі, өңірлік саясатты дамыту сарапшысы Колм МакКлементс, жобаның жетекші сарапшысы Гарри Лист, ҚР Ұлттық экономика министрлігінің бас сарапшысы Сәуле Мақатова, Қызылорда облыстық экономика және жоспарлау басқармасының басшысы Сәуле Құлымбетова және басқалар өз ойларын ортаға салып, сұрақтарға жауап берді. Қатысушылар конференция барысында облыстың әр саласы арасындағы айырмашылықтарды айқындау және болашақ мақсаттар мен мемлекеттік қаражат бөлінетін іс-қимылдарды белгілеу үшін облыстағы экономикалық және әлеуметтік жағдайға талдау жүргізудің үздік жолдарын талқылады. Әсіресе, экономиканың нақты салалары — ауыл шаруашылығына, индустриялық-инновациялық дамуға, әлеуметтік қолдау және жұмыспен қамтуға, көлік пен тұрғын үй-коммуналдық шаруашылыққа ерекше назар аударды.

Конференцияда Қызылорда облысының әкімшілігі жоба аясында АДБ-ның жақсартылған үлгісін алғаны атап өтілді. Әкімдік қызметкерлері осындай стратегиялық құжаттар дайындау саласындағы әлеуетін күшейте алды. ЕО жобасы сарапшыларының қолдауы негізінен алдағы бес жылға мақсаттар мен міндеттер қоятын АДБ құрылымы мен мазмұнын анықтауды қамтиды. Мысал ретінде, балық шаруашылығы және күріш өсіруді дамыту жөніндегі жоспарлармен қатар, Қызылорда облысы әкімдігі стратегиялық мақсат ретінде агроөндірістік кешендердің бәсекелестікке қабілеттілігін айқындады. Мұнымен қоса, алдағы кезеңдері облыс үшін «Батыс Еуропа-Батыс Қытай» халықаралық транзиттік дәлізін пайдаланудың басымдықтарын анықтау міндеті тұр. Конференцияда өңірлік жоспарлау үдерісінде проблемалық мәселелерді шешуде белгілі бір тәжірибелері бар жеке сектор мен азаматтық топтарды да тартудың өз басымдықтары болады.

— Өңірді дамыту мемлекеттік әкімшіліктің түрлі деңгейлерінің азаматтық қоғам және экономикалық мүдделі мекемелер арасындағы күшті серіктестікті талап етеді. Мені Қызылорда облысы әкімшілігінің өз аймағын дамытуға деген мақсаты ғана емес, сонымен бірге серіктес облыстар мамандарымен өз тәжірибесімен бөлісуге деген ынтық үлкен әсерге бөлеп отыр, — деді осы орайда Колм МакКлементс. Ол сонымен бірге 2015 жылы сәуірде бастау алған ЕО қолдау бағдарламасы Қызылорда, Шығыс Қазақстан және Маңғыстау облыстары әкімшіліктерінің АДБ әзірлеудегі жұмыстарына көмек көрсетуге бағытталғанын жеткізді. Аумақты дамыту бағдарламалары 2015 жылы 20 мамырда Н.Назарбаев алға қойған «100 нақты қадам» бағдарламасына сәйкес, атап айтқанда: индустриялық-инновациялық дамуға, экономикалық өсуге, мемлекеттің ашықтығы мен есеп беру міндеттілігіне, сондай-ақ мемлекеттік қызметкерлердің құзыреттерін нығайтуға айрықша назар аударылып әзірленуде.

Конференция жұмысы мұнан кейін экономиканың әр салалары бойынша секцияларда жалғасты.

Ы.ТӘЖІҰЛЫ.

● ҰЛТ ЖОСПАРЫ – БЕС РЕФОРМА «100 НАҚТЫ ҚАДАМ»

ЕЛ ДАМУЫНЫҢ ЖАҢА КЕЗЕҢІ

Жуырда Елбасы Н.Ә.Назарбаев Қазақстан Республикасының Президенті лауазымына кірісу рәсімінде сөйлеген сөзінде «Мемлекеттік құрылыстың одан арғы 100 нақты қадамы» атты Ұлт Жоспарын ұсынатынын айтқан болатын. Елбасының бұл жоспары халықтың назарына Ұлт Жоспары – «100 нақты қадам» деген тақырыппен ұсынылды.

Мемлекет басшысы Нұрсұлтан Назарбаев 5 институционалдық реформа және оны іске асыру үшін 100 нақты қадамды белгіледі.

Реформа Ұлт жоспары деп аталды. Себебі реформа тек Үкіметтің немесе мемлекеттік органдардың күшімен ғана емес, қоғам және қоғамдық күштердің бірігуімен жүзеге асырылады. Ал еліміздің әрбір азаматының атсалысуы талап етіледі.

100 нақты қадам – жаһандық және ішкі сын-қатерлер дағдарысынан шығудың жолы ғана емес, сонымен қатар елді жаңа кезеңге бағыттайтын, елді дамудың жаңа кезеңіне шығаратын нақты іс-қимыл жоспары, қоғам мен мемлекеттегі түбірлі өзгерістердің жоспары болып табылады.

Жоспардың негізін Елбасының бес институционалды реформасы қалады: кәсіби мемлекеттік аппаратты қалыптастыру, заңның үстемдігін қамтамасыз ету, индустрияландыру мен экономикалық өсу, «болашағы бір ұлтты» қалыптастыру және транспарентті және есеп беруші мемлекет құру.

Елбасының кәсіби мемлекеттік аппаратты қалыптастыру жөніндегі реформасымен азамат құқықтарын құрметтейтін және олардың мүдделеріне адал қызмет ететін, білімді мемлекеттік қызметкерлер корпусы қалыптасады.

Мемлекеттік қызмет жүйесінің жаңа моделін қалыптастыруда ҚР Мемлекеттік қызмет және жемқорлыққа қарсы іс-қимыл агенттігінің рөлін арттыру мәселесі бойынша орындалуы тиіс міндеттер жан-жақты баяндалған. Мемлекеттік қызмет туралы жаңа заң, жаңа Этикалық

кодекс қабылдау, мемлекеттік қызметкерлерді тұрақты түрде оқыту, олардың кәсіби шеберлігін арттыруға қатысты нақты мәселелер еліміздегі мемлекеттік қызмет саласын жаңа деңгейге көтерері сөзсіз.

Азаматтардың сот төрелігіне қолжетімділігін жеңілдету қағидаты сот жүйесі инстанцияларын онтайландыруды, соттың бес сатылы жүйесінен үш деңгейлі сатысына көшуді көздейді. Инвестициялық даулар бойынша жеке сот істерін жүргізу, халықаралық соттардың үздік стандарттары бойынша сот істерін жүргізу-сот жүйесін әділ, бейтарап ететін, азаматтардың құқығына кепілдік беріп, инвесторлар мен бизнес үшін қолжетімділікке жағдай жасайды. Осылай озық үлгідегі тәуелсіз сот билігі және өркениетті сот жүйесі қалыптасуда.

Еліміздің әлеуметтік-экономикалық тұрғыдан дамуын одан әрі жетілдіру реформасы қазақстандықтардың тұрмыс жағдайын жақсартуға бағытталған. Ауылшаруашылық салаларына стратегиялық инвесторларды тарту, әлеуметтік көмекті онтайландыру, кенестік кезеңнен бері қолданылып келе жатқан құрылыстың ескірген нормалары мен ережелерінің орнына еурокодтар жүйесін енгізу, электр энергетикасы саласын қайтадан құру тәрізді өзекті міндеттер бүгінгі күн талабымен орайлас келіп отыр. Білім берудің және медициналық қызмет көрсетудің алдыңғы қатарлы стандарттарын енгізудің басты мақсаты даярланатын кадрлардың бәсекелестік қабілетін арттыру болып отыр.

Халыққа есеп беретін мемлекет құру үшін дамуға қарай ашық 10 қадам жасалады. Оның ішінде мемлекеттік жоспарлаудың ықшам жүйесін құру, аудит пен мемлекеттік аппарат жұмыстарын бағалаудың жаңа жүйесін енгізу, ақпаратқа қолжетімділік туралы заң әзірленеді. Соңғысы мемлекеттік құпия және заңмен қорғалатын басқа да мәліметтерден өзге кез келген ақпараттың ашықтығын қамтамасыз етеді. Сондай-ақ, Үкімет мемлекетке тән емес және

басы артық қызметтерді қысқарту есебінен неғұрлым ықшам бола түседі.

Мемлекет басшысы «Біртұтас болашақтың ұлтын қалыптастыру» тапсырмасымен: «Азаматтық біртектілікті нығайтуға, барлық азаматтарды құқықтың бірдей көлемін пайдалануға, жауапкершіліктің жүгін бірге аркалап, жетістіктерге бірге жетуге» шақырады. «Мәңгілік ел» патриоттық актісі, «Үлкен ел – үлкен отбасы», «Менің елім» және «Нұрлы болашақ» ұлттық жобалары жүзеге асырылады. Ел тарихы, қазақстандық мәдениет, елдің бүгінгі өмірі туралы хабарлар түсіріледі. Туристік сапарлар мен этноауылдар ұйымдастырылады. Мәдени инфрақұрылым елге қолжетімді болады. Ел мәдениеті мен руханиятына арналған осы қадамдар ұлтты жаңғыртуды көздейді, қазақстандықтардың осы уақытқа дейінгі қалыптасқан бірлігін, ынтымақтастығын одан әрі нығайтады, азаматтық қоғамның бүтіндігі сақталуына жағдай туғызады. Ынтымағы жарасқан, бірліктегі бейбіт елдің рухы асқақтап, халықтың әлауқаты артатыны анық.

«100 нақты қадам» елімізде «2050 – Стратегиясын» жүзеге асыру мен Қазақстан мемлекеттілігін нығайтуға, күрделі кезеңнен сенімді өтуге жағдай жасап беріп отыр. Осы арқылы біз, мамандары қабілетті, экономикасы өркендеген, соты әділ, идеологиясы берік мемлекет қалыптастырмақпыз.

Р.НҰРТАЕВ,
Қызылорда облысы бойынша тұтынушылардың құқықтарын қорғау департаментінің басшысы.

ХРОНОМЕТРАЖДЫҚ ЗЕРТТЕП-ТЕКСЕРУЛЕР ЖАЛҒАСУДА

Бұдан бұрын хабарлағанымыздай, ҚР Қаржы министрлігі тарапынан «Қолма қол түсімдердің толық көрсетілуіне салықтық бақылауды күшейту бойынша Іс-шаралар жоспары» бекітілген болатын. Хронометраждық зерттеп-тексеру шаралары республиканың барлық аумақтарында, оның ішінде Қызылорда облысында да 17 маусымнан басталған еді.

Қазақстан Республикасының «Салық және бюджетке төленетін басқа да міндетті төлемдер» кодексінің 627-бабы бойынша «Хронометраждық зерттеп-тексеру – салық органдары салық төлеушінің зерттеп-тексеру жүргізілетін кезең ішіндегі нақты табысын және табыс алуға байланысты нақты шығындарын анықтау мақсатында жүргізілетін тексеру» жүзеге асырылады. Тексеру нысандарының негізін қоғамдық тамақтану орындары (ресторан, барлар), букмекерлік кеңселер, брендті бутиктер құрайды. Негізгі назар фискальды жады бар бақылау-кассалық машиналардың, POS-терминалдардың бар болуы мен нақты жұмыс жасап тұруына аударылады.

Бүгінгі күнге салық жүктемелеріне талдау жасалу негізінде және табысы бойынша тапсырылған декларацияларына байланысты, Қызылорда облысы бойынша мемлекеттік кірістер департаменті камералдық бақылау басқармасы тарапынан 33 салық төлеушіге хронометраждық зерттеп-тексеру жүргізілуде. Оның ішінде хронометраждық зерттеп-тексеру аяқталған 22 салық төлеуші бойынша нақты көрсеткіштер анықталды. Яғни, олардың бұрынғы көрсетіп жүрген 1 күндік табыстары орташа есеппен 11 есе ұлғайып отыр. Табыс сомалары 112,7 млн теңгеге көтеріліп, бюджетке қосымша 4 млн теңге қаражат есептелді. Сонымен бірге, салық төлеушілердің жалдамалы жұмысшыларының нақты саны 47-ге артқан.

С.БАБАНАЕВ,
облыстық мемлекеттік кірістер департаментінің басқарма басшысы.

● МЕЗГІЛ МӘСЕЛЕСІ

ЕГІН ДЕ, МАЛ ДА СУДАН ТАРЫҚПАУЫ ТИІС

Бұрынғылар бастан өткергенін айттып кете берген ғой, кейінгілерге сабақ болсын деп. Сондай сөздің бірі былай: «Суда жүзген сүнгүір су қадірін не білер, Шөлде жүрген дуадақ шөл қадірін не білер?!» Мұны тілге тиек етіп отырғанымыз, биылғы жаз ерекше ыстық болды, шілденің күні күйіп тұр ғой, сынап бағанасы бұрын манайламаған төменгі шкалаларды шарлап, 48-45 градус дейді білетіндер. Ауа райының осы бір қолайсыз құбылысы адам түгiлi жан-жануар, өсімдіктер мен дақылдарға да түрліше әсер етуде. Қашанда тіршілікке су керек, ол – нәр, ол – өмір! Қырсыққанда қымыран іріп, күннің мына барынша ыстығы тұсында ағын судан тапшылық болмасын деңіз.

Биылғы арқырап келген жылқы жылы шиелілік диқандар Сыр өңірінің негізгі дақылы – күрішті жылдағыға қарағанда молдау егіп тастапты – 10532 гектар! Былтырғыға қарағанда 2 мың гектардан астам. Міне, сол күріш пен басқа да дақылдарға шіліңгір шілденізде аяқ су толық жетіңкіремей, дала еңбеккерлері көңіліне күмән ұялата бастағандай. Қолдарына кетпендерін ұстап, арық жағалап жүрген егіншінің қарасы молайды. Дарияны бөген, каналдарға көтере су шығарып береді деген үрлемелі су тоспасының да құрылысы әлі бітер емес, осының бәрі күнге күйген шаруа адамына уайым. Жә, қараусыз, қорғанышсыз емеспіз, су жағалаған мұрапарт қажетті суды жеткізіп береміз деп шарқ ұрып жатыр, солай боларына сенелік. Ал мына еңгіменің арнасы осыған сабақтас болғанымен, сәл ғана өзгеше. Мал мамандарының есебінше, Шіелі ауданының тау беткейінде, 22000 бас қой-ешкі, 9000 бас ірі қара жайылымдарға қоныстандырылған. Өрине, меншік иелері түрліше болғанымен, түлік малдың бәрінің жейтін шөбі мен суы бір. Енді қарасаңызшы, жоғарыда айтылған жаз айының ерекше ыстықтығы тау жоталарындағы түрлі шөптерді ертерек қуратып, жайы-

лымды жұтаң тартқыза бастады. Амал жоқ, мал иелері бұрынғы кездерге қарағанда бұрынырақ етекке түсуге қам жасай бастайды. Солай болары да анық.

– Тау бөктеріндегі «Тау шұқыр ой», «Жұзбай» көлдеріне ағын су құйылмады, толықтырылмады. Мұның салдары таудағы малға кері әсер етеді, – дейді Шіелі аудандық ветеринария және ветеринарлық бақылау бөлімінің басшысы Базарбек Сахов өз әңгімесінде. – Жаңартылмаған, ірікілген суды ішкен мал «Липтоспироз» (Қансигек) кеселіне шалдығады. Өрине, қауіпті кесел. Мұның алдын алу мақсатында оған қарсы көктемде арнайы вакцина салынған. Дегенде, біздің сексенетініміз – отарға сырттан дәріленбеген малдардың қосылып кетуі. Ауру малдан малға жұғады. Сондықтан бұған барынша сақ болып, мал иелері өзге малды тек мал дәрігерлерінің рұқсатымен, арнайы емдом жасаған соң ғана қосуы керек. Маман пікіріне тағы да ден қойсақ, ауыз судың жеткіліксіздігі малда іш кату, қатқактың болатындығы. Мұны малшылар айттып отыр. Аурудың қайсысы жақсы дейсіз, оның қай-қайсысының да соңы мал шығынына алып келуі мүмкін. Айтпақшы, көші-қонның тұяғымен таптап-ақ, ту талақай етуі мүмкін. Оның гектар түсімділігіне әсер етері сөзсіз. Сондықтан кейін кеш болмайтындай етіп, жоғарыда көрсетілген көлдерді сумен тездеп толтырып, жаңалау міндеті мен ветеринарлық шаралар уақытылы жүзеге асырылуы тиіс. Бұл бөлімдердің «сен салар да, мен салар...» бір-біріне сілтемелеуін көтермейтін тығыз шаруа. Қажетті шара тез арада қолға алынса, малымыз да аман, егініміз де бітік, көңіліміз тоқ болары анық. Сөз басында айтылған тәмсіл осыны еріксіз еске салады.

Нұрмахан ЕЛТАЙ.
Шіелі ауданы.

2015 ЖЫЛДЫҢ 16 ШІЛДЕДЕГІ МҮЛІКТІ ЖАРИЯ ЕТУГЕ БАЙЛАНЫСТЫ ЕСЕПТІЛІКТІҢ ҚОРЫТЫНДЫСЫ

Аудан	Келіп түскен өтініштер саны	Орны
Қызылорда қаласы	315	1
Жаңақорған ауданы	68	2
Қармақшы ауданы	61	3
Шіелі ауданы	25	4
Жалағаш ауданы	24	5
Қазалы ауданы	22	6
Арал қаласы	15	7
Сырдария ауданы	13	8
Қазалы қаласы	7	9
Арал ауданы	6	10

• ИНТЕГРАЦИЯ

ДСҰ-ҒА КІРУ ҚАЗАҚСТАНҒА НЕ БЕРЕДІ?

Жалпы, ДСҰ – мемлекеттер арасындағы еркін сауда мен ашықтық қағидаттарын басшылыққа алатын, халықаралық сауда ережелерін ендіруге арналған халықаралық ұйым. Ол 1995 жылдан бері жұмыс істейді. Негізгі мақсаты бірыңғай сауда жүйесін құру болып табылатын Ұйым көпжақты келіссөздер бойынша қатысушы-мемлекеттермен өзара келісілген қағидаттарды басшылыққа алып, мемлекеттердің бір-бірімен әділетті және еркін бәсекелестік шартында сауда жасасуын қолдайды.

Ұйым шеңберінде ашықтық қағидаты да қатаң қаралады. Айта кетерлігі, ДСҰ ережелері саясатқа еш қатыссыз болып, тек қана сауда-экономикалық мәселелерді реттейді. Оның басты мақсаты қандай да бір болсын нәтижелерге қол жеткізу емес, тек қана халықаралық сауданың жалпыға ортақ қағидаттарын белгілеу болып табылады.

Қазақстанның ДСҰ-ға кіру уақытын бірнеше рет кейінге шегеруге тура келді. Сарапшылар айтулы шараны 2005, 2012, кейін 2014 жылы болады деп болжам жасады. Алайда Қазақстан сынды ұйымға мүшелікке ұзақ уақыт бойы мүдделі болған елдердің қатарында 15 жыл бойы келіссөздер жүргізген Қытай да бар еді. Неліктен барлық ел бірауыздан Дүниежүзілік сауда ұйымына мүшелікке ұмтылады?

Аталмыш Ұйымға 161 ел мүше. Осы елдер өзара тиімді импорттық, экспорттық және транзиттік сауда операцияларын жүзеге асырады. Халықаралық төлемдер мен кедендік баждың да мәселелері оңайлықпен шешіледі. Нәтижесінде тұтынушы мен өндірушілер үшін ішкі және сыртқы нарық арасындағы айырмашылық жойылады. Қазақстанмен арадағы келіссөздердің созылуына ауыл шаруашылығын мемлекеттік қолдауға қатысты шарттар себеп болған. Сондай-ақ, соңғы жылдары Халықаралық ұйым шарттарын Кедендік одақ талаптарымен сәйкестендіру бойынша жұмыстар атқарылған. Шамамен 20 жылдай уақыт бойы Қазақстан Үкіметі мен сарапшылар даулы мәселелер бойынша келісімге келді.

Жуырда Үкімет сағатында экономикалық интеграция істері министрі Жанар Айтжанова Еуразиялық интеграцияны дамыту және ДСҰ-ға кіру бағытында Елбасы жүктеген міндеттер аса маңызды болып табылатынын атап өтті. Оның сөзіне қарағанда, экономиканың шикізаттық емес салаларын дамыту және шетелдік, отандық инвестицияларды тарту мақсатында ең алдымен ішкі нарықты кеңейту қажет. Бұл мақсат 170 млн тұтынушылары бар Кедендік одақтың ортақ нарығын қалыптастыру арқылы жүргізіліп келеді.

«Өз кезегінде ДСҰ-ға мүше болып кіру Қазақстанның әлемдік қауымдастықтан қолайлы инвестициялық және бизнес климаты бар сенімді сауда әріптесі ретінде танылуына ықпал етеді. Дүниежүзілік сауда ұйымы - ең алдымен дүниежүзілік тауарлар мен қызметтер саудасын реттейтін қағидалардың жиынтығы. Аталған қағидаларды бүгінгі таңда ДСҰ-ға мүше болып отырған 159 мемлекет, оның ішінде әлемнің ең ірі дамыған және дамушы экономикалары өздерінің күнделікті экономикалық және сауда саясатын жүргізу барысында қолданып отыр. Осыған байланысты Қазақстанның заңдарын ДСҰ келісімдер ережелерінің қағидаларына келтіру үшін Үкімет бірқатар шараларды атқарып келеді», - дейді Жанар Айтжанова.

Оның айтуынша, 2004 жылдан бері Үкімет Парламентпен бірлесе отырып, бизнестің жүргізу үдерістерін жеңілдетуге және Қазақстанның жалпы инвестициялық климатын жақсартуға ықпал ету мақсатында еліміздің 50 заңнамасына өзгерістер мен толықтырулар енгізген. Сонымен қатар, Қазақстанның сыртқы саудасына қатысты Кеден одағы аясындағы 10 келісімшартқа да өзгерістер енгізілген.

«Бұдан бөлек, ДСҰ-ға кіруге дайындық шеңберінде елімізде шығарылатын және импортталатын тауарлардың қауіпсіздігін қамтамасыз ету және олардың сапасын жақсарту үшін техникалық реттеу саласында да біршама жұмыстар атқарылды. 2004 жылы осы саланы реттейтін заң қабылданып, 30-дан астам заңдарға қосымша өзгерістер енді. Бүгінгі таңда ұлттық стандарттарды халықаралық стандарттармен сәйкестендіру жұмыстары да жалғасуда. Бұдан бөлек, ұлттық санитарлық және фитосанитарлық бақылау жүйесін реформалау жұмыстары да жалғасуда. Бұл ретте аталған бағыттағы заңнама ДСҰ келісімшарттарына сәйкестендірілуде», - дейді Ж. Айтжанова.

Министрдің айтуынша, 2013 жылдың қаңтарына дейін елімізде 48 ветеринарлық ұлттық зертханалар іске қосылған, олардың 11-і - республикалық, 37-і өңірлік деңгейде. Қосымша 78 ветзертхана құрылысы әлі де жалғасуда.

Қазақстан қадам жасап отырған Ұйымның ауқымдылығы сондай әлемде қазір егемендігі мойындалған 193 мемлекет болса, соның 157-сі осы ДСҰ-ның тәртібімен жүріп, ДСҰ-ның бекіткен баршаға ортақ қағидатын басшылыққа ұстап, жаһандық сауда жүйесінің көрігін қыздырып отыр деген сөз. Ендеше, әлемдік сауда элитасының құрамына енген Қазақстан үшін алда тағы бір маңызды кезең басталмақ. Әлбетте, дүниедегі басым мемлекеттер мүше болып, әлемдік нарық жүйесінің «құлағын» ұстап отырған ДСҰ-ға өту – Қазақстанға бірыңғай жақсылық әкеледі деу қате пікір. Дегенмен, бұны ел дамуының кезекті сынағы деп қабылдаған ләзім. Ал қиыншылықтарға, ықтимал әсерлерге қарап, он-

дай сынақты кейінге ысыра беруге де болмайтыны бесенеден белгілі. Өйткені, Қазақстан – әлемнің озық отыз елінің қатарына ұмтылған, сол жолды стратегия ретінде айқындап, бекіткен мемлекет. Ендеше, дамыған елдердің басым бөлігі жүріп өткен даңғылға Қазақстанның түсуі де заңдылық.

Ал ДСҰ-ның басымдығына, оның жақсы тұстарына келетін болсақ, мұны түрлі салалардан көруге болады әрі ондай мүмкіндіктер мемлекеттердің белсенділігіне де, бәсекелестігіне де байланысты тәрізді. Ең ақыры тұтынушылар үшін, қарапайым халық үшін арзан әрі сапалы тауарлар тізбегі сап түземек. Бұл дегеніңіз, өзіміздің қазақстандық тауар өндірушілерден де сапалы да арзан тауарлар шығару талап етіледі деген сөз. Ондай талап түітпел келгенде отандық компаниялардың бәсекеге қабілеттілігін шыңдайды.

Күні бүгінге дейін «Қазақстан ДСҰ-ға мұқтаж ба?» дегенге саятын пікірді айтатындар баршылық. Шындығында, бір экономикалық одақтың аясындамыз деп жүрген Ресей күні кеше кіріп кеткен соң, бұл мәселе тіпті Қазақстанның мұқтаждығын мәжбүрлікке апаратыны да белгілі секілді болып отыр. Сарапшылардың пікірінше, біріншіден, Ресей – қалай айтсақ та, Қазақстанның басты сауда-саттық жасайтын әрі ДСҰ-ға дейінгі «Кеден одағы» аталатын ықпалдастық босағасын бірге құрған әріптесі. Ендеше, Ресей ДСҰ аясында артықшылық көріп жатса, Қазақстан одан қалыс қалса, кім ұтылатыны айтпаса да түсінікті. Екіншіден, Ресей мен Қытай секілді (екеуі де ДСҰ мүшесі) дүниежүзілік сауда алпауыттарының қыспағында тұрған Қазақстанға барынша халықаралық деңгейде реттелген, нақты тәртіпке сүйенетін сауда кеңістігі аса керекті дүние. Бүгін болмағанымен келешек дамуымызда бұндай қадам қазақ елі үшін маңызды болмақ. ДСҰ «сен алпауытсын», «сен осалсың» деп бөліп-жармай, тең қағидаттар ұсынатынын айттық. Үшіншіден, еліміздің сауда айналымының 90 пайыздан астамы ДСҰ-ға мүше елдермен арада болып отыр. Сол үшін Қазақстан да саудаға келгенде сол елдермен терезесі тең болуы тиіс. Төртіншіден, шикізаттық емес секторды өркендету үшін шетелдік инвестиция Қазақстанға ауадай қажет. Ал ДСҰ-ны жақтаушы сарапшылардың ең басты көзірі де осы – шикізаттық емес секторға тартылатын шетелдік инвестиция. Сондықтан да, олар Қазақстанның дәп осы ДСҰ табалдырығын аттаған соң сыртқы қаржыландырудың ағылатынын алға тартады. Бесіншіден, Еуразиялық экономикалық одақ аясындағы Ресей мен Қырғызстан, Армения да ДСҰ мүшесі.

Осындай жағдайда ұлттық экономиканың мүддесі қалай қорғалады? Әсіресе, жылдар бойы көтеріліп келе жатқан еліміздің аграрлық саласы Ұйымға аттаған сәттен бастап бірден дендей енетін бәсекелестік дауылына қалай төтеп бермек? Дәл осы мәселе, яғни, аграрлық саладағы ұлттық мүддені қорғай білу ДСҰ-дағы басты басымдық ретінде бұған дейін де айтылып келген болатын. Бағамдасақ, келіссөздердің созылуы да осы саладағы Қазақстанның мүддесіне қатысты болған көрінеді. Былтырлары ДСҰ-ға арналған алқалы жыында келіссөздерге негізгі жауапты тұлға саналатын Экономикалық интеграция істері жөніндегі министр Жанар Айтжанова ханым да осыны айтып еді. Күрделенген ежікасты келіссөздерге келіспеушіліктер негізінен ауыл шаруашылығы саласындағы субсидия екені де анық байқалды. Министрдің: «Біз үшін ДСҰ-ға енетін датаны белгілеу маңызды, ал одан да маңыздысы Қазақстан үшін бекітілетін шарттар» деуі де соны аңғартса керек.

Дәл осы мәселені ДСҰ келіссөздері аяқталғаннан соң Мемлекет басшысы Нұрсұлтан Назарбаев Қазақстан халқына жолдаған үндеуінде де атап өткен болатын. «Біз Дүниежүзілік сауда ұйымы мен Еуразиялық экономикалық одақтың талаптарын ұштастыра алдық. Бұл ретте ұлттық мүдделерімізді де қорғай білдік. ДСҰ-ға мүше болу – күллі Қазақстанның жеңісі. Бұл – еліміздің жаһандық экономиканың бөлінбес бөлшегі ретінде мойындалуының айғағы. Ұйым мүшелігіне Бес халықтық реформаны іске асыруға кіріскен кезеңде қадам басуымыздың символдық мәні бар. Біз жаһандық нарық шарттарына сай болу үшін үлкен дайындықтан өттік. Отандық өндірушілерге қолдау көрсетіп, бизнес үшін қолайлы жағдайлар жасадық. Бірыңғай кедендік және экономикалық кеңістікте шыңдалдық. Алдымызда әлі де ауқымды жұмыстар күтіп тұр», – деді Елбасы.

Бұл ретте Президент бәсеке күшейетінін, шетелден келетін тауарларға шектеу алынып, соның салдарынан қазақстандық кәсіпорындар жұмысының тоқтап қалу қаупі туатынын да ескертеді.

«ДСҰ беретін артықшылықтарды пайдалана білетінімізді дәлелдеу қажет болады. Бұл Қазақстанның қолынан келеді және біз әлемнің озық елдері қатарынан лайықты орын аламыз деп кәміл сенемін», - деді Елбасы.

Шындығында, бәсекеге қабілетті болу туралы әңгіменің айтылғанына біраз жылдың жүзі болды, бизнеске қолдаудың түр-түрі жасалды, ақыр аяғы Кедендік одақ аясында шындаудан да өттік. Ендеше, Қазақстан ДСҰ-ға дүдәмал көңілмен кірмей, нық сеніммен қадам басуы қажет деп ойлаймыз. Себебі біз қаласақ та, қаламақ та ендігі жерде экономикаға әлем өркениетінің ықпалы өз дегенін жүргізетін болады.

Әзірлеген Ж.ӘЛМАХАНҰЛЫ.

ЖАСТАР ЖАСАҒЫ ЕҢБЕККЕ БАУЛИДЫ

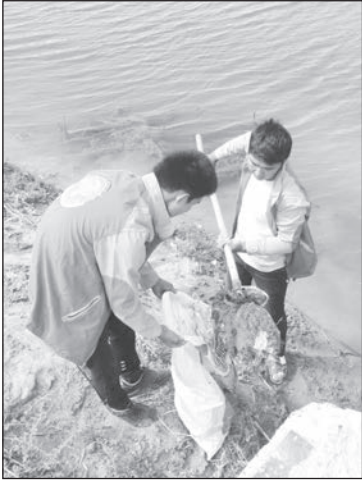
Жастар қоғамның белсенді күші. Сондықтан оларды ерте бастан еңбекке баулу құптарлық іс. Елбасының бастамасымен құрылған еңбек жасактары қазіргі таңда өздерінің тынымсыз еңбегі мен аймағымыздың абаттануы және көркеюіне атсалысып келеді.

Осы ретте жазғы демалыста олардың уақытын тиімді өткізу мақсатында өңірімізде жастар еңбек жасағы жұмыс жасайды. Жыл өткен сайын бұл жасақта еңбек етушілердің қатары артып келеді. Солардың бірі жас құрылысшылар тобы. Студенттік құрылыс жасағы жастарды жан-жақты тәрбиелейтін еңбек майданы.

2013 жылдан бастап құрылған жасақ құрамында 16-29 жас аралығындағы кез-келген жас буын өкілі жұмыс жасай алады. Мұнда жастардың негізгі қызметі құрылыс жүріп жатқан мектеп, балабақша, тұрғын үй, тағы басқа нысандарында жұмысшы ретінде және шеберлердің көмекшісі болып жұмыс жасайды. Сонымен қатар есік, терезе салу, сылақ сылау, дәнекерлеу мен электрлік қызметі секілді істерді орындайды. Бұл негізінен ер балдардың ісі. Ал, қыздар әктеп, сырлау және тазалық жұмыстарына мән береді. Жастардың сол еңбегіне қарай жалақысы 50 мың теңге көлемінде басталады. Тіпті кейбір құрылыс мекемелері жастардың еңбегін бағалап, білікті маман шығатынына кез жеткізгеннен кейін жалақыларын көтеріп, тұрақты жұмыспен қамтиды. Бұл жұмыссыз жастар үшін зор мүмкіндік және тәжірибе жинақтауға септігін тигізеді. Мәселен, 2013 жылы жасақ сарбаздары саны 150 болса, олардың ішінде 32-і жұмысқа орналасқан. Өткен жылы бұл көрсеткіш 281-ге жетіп, 35-і маман атанған. Биылғы жылы олардың қатары 300-ге жетеді деп жоспарлануда. Әсіресе, қазіргі таңда кәсіптік бағыттағы мамандыққа деген сұраныстың жоғары екені белгілі. Тіпті дәнекерлеуші, құрылысшы, сылақшы секілді мамандықтарды таңдайтын жастар қатары төмен. Алайда, жасақ қатарына алынған жастардың бұл салаға деген қызығушылықтары артып, осы бағытқа бет бұруда. Мемлекет тарапынан да кәсіптік және техникалық негізде оқитын жастарға барлық мүмкіндіктер қарастырылған. Және де студенттік құрылыс жасағының басты мақсаты студенттердің материалдық және әлеуметтік мәселелерін шешу мен жастарды жұмыспен қамту болып табылады.

– Біз қаламыздың жандануына, зәулім де сапалы ғимараттардың бой түзеуіне ықпал етіп келеміз. Бұл біз үшін мақтанш. Жастардың жұмыспен қамтып ғана қоймай, олардың бойына еңбексүйгіштік қасиетті сіңіре біледі. Бос уақыттарында түрлі іс-шаралар ұйымдастырып, белсенділік танытуға, қоғамдық жиындарға тарту негізінде жұмыстарда атқарылып келеді. Қуанарлық жайт, сарбаздар қатары артып келеді. Сондай-ақ, белсенді жұмыс жасаған жастарды тамыз айында болатын құрылысшылар күнінде марапаттап, жігерлендіріп отырамыз, - дейді құрылыс жасағының жетекшісі Сәдірбек Жұмабеков.

Шындығына келгенде еңбек майданында сап түзеген еңбек жасактары

елімізде, құрылыс, қоғалдандыру, тазалық жұмыстарын жүргізетін ұйым ғана емес, сонымен қатар жастардың бойына отансүйгіштік сезім қалыптастыратыны анық.

Тағы бір еңбек жасағының бірі- «Жасыл ел». Елімізде 2005 жылдан бастап Н.Назарбаевтың «Қазақстан экономикалық, әлеуметтік және саяси жедел жаңару жолында» атты Қазақстан халқына арналған дәстүрлі Жолдауы негізінде құрылған көшбасшы ұйым «Жасыл ел» жастар еңбек жасағы құрылған болатын. Енді міне 10 жылдан бері Қызылорда өңірінде белсенді қызмет атқарып келеді. Осы бағытта «Жасыл ел» еңбек жасағына 2013 жылы 500 сарбаз тартылып, аталмыш қызметке 7 млн 750 мың теңге қаржы бөлінсе, 2014 жылы 1000 сарбазға жетіп, еңбек майданына атсалысқан. Ал, көзделген қаржы көлемі 26 млн теңгені құраған еді. Биылғы жылы да жасақта 1000-нан аса жас қамтылған. Оның ішінде тұрақты жұмысқа орналасқандар да кездеседі. Солардың бірі Балтабек Ерсултан теміржол саласы мамандығын игерген. Ол жазғы демалыс уақытында жасыл ел еңбек жасағына қосылып, жұмыс жасап келеді.

– «Жасыл ел» бағдарламасы бойынша жұмыс жасап жатырмын. Жазғы уақытымды тиімді әрі табыс тауып қажетті дүниеме жұмсаймын. Отбасыма жардем етемін. Адал еңбектің арқасында қатарлас доста таптым. Уақытында еңбек-ақымызды аламыз. Ең бастысы қаламыздың жанданып, қоғалдануына сәл де болса өз үлесімді қосқанымды мақтан тұтамын.

Расында туған жерді түлетуге жастар жұмыла жұмыс жасап келеді. Нәтижесінде өңіріміз жаңарып, жасыл желекке оранып, жаңа ғимараттар саны артып отыр. Ең бастысы, білім мен еңбекті ұштастырған жастар жан-жақты болады.

Сара ҚОРҒАНБАЙҚЫЗЫ.

ӘДІЛЕТ САЛАСЫНДА ӨЗГЕРІС КӨП

Кеше «Сыр медиа» ЖШС жанындағы облыстық коммуникациялар орталығында облыстық әділет департаментінің басшысы Балайым Кесебаева баспасөз брифингін өткізді.

Журналистермен жүздескен Балайым Туғанбайқызы әділет саласындағы негізгі өзгешеліктер, Елбасының «Ұлт Жоспары – 100 нақты қадам баршаға арналған қазіргі заманғы мемлекет» атты институционалдық бес реформасының аясындағы тапсырмалар жөнінде баяндап берді. Сондай-ақ былғғы жылдың бірінші жарты жылдығында атқарылған жұмыстарға тоқталды.

– «Заңды тұлғаларды мемлекеттік тіркеу және филиалдар мен өкілдіктерді есептік тіркеу туралы» Заңына өзгерістер мен толықтырулар енгізілді. Осы жылдың 1 қаңтарынан бастап шағын және орта кәсіпкерлік субъектілерін «Электронды үкімет» веб-порталында тіркеу өтінішті берген кезден бастап 1 сағатқа қысқартылды. Ал, бұрын 1 күн мерзім болып белгіленген болатын. Бұрынғы Заң бойынша мемлекеттік тіркеуден өту және қызметін тоқтатуды тіркеу үшін шағын кәсіпкерлік субъектілері 3704 теңге, ал орта кәсіпкерлік субъектілері 12038 теңге төлеп келсе, жаңа Заңнамалық норма бойынша бұл мемлекеттік баждар мүлдем алынып тасталды. Демек, елімізде жыл сайын кәсіпкерлерге жасалып жатқан оңтайлы жағдайлар аз емес. Ал, қаңтар айында күшіне енген өзгерістер кәсіпкерлер үшін «Үлкен демеу» болып отыр десек те болады, – деді департамент басшысы.

Биылғы жартыжылдықта Қызылорда облысы бойынша 337 заңды тұлға тіркеліпті. Онлайн режимімен 232 шағын және орта бизнес өкілі мемлекеттік тіркеуден өткен.

Сонымен қатар, Балайым Кесебаева БАҚ өкілдеріне жылжымайтын мүлікті мемлекеттік тіркеу, зияткерлік меншік құқығы, нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу, АХАЖ салалары бойынша және сот актілерін орындау қызметі бойынша мәліметтерге тоқталды.

Дәурен ОМАРОВ.

ЖОБА

ҚЫЗЫЛОРДА ОБЛЫСЫНДА ЕСЕПТЕУ АСПАПТАРЫ ЖОҚ ТҰТЫНУШЫЛАР ҮШІН ЭЛЕКТРМЕН ЖАБДЫҚТАУ, ЖЫЛУМЕН ЖАБДЫҚТАУ, СУМЕН ЖАБДЫҚТАУ ЖӘНЕ СУ БҰРУ БОЙЫНША КОММУНАЛДЫҚ ҚЫЗМЕТТЕРДІ ТҰТЫНУ НОРМАЛАРЫН БЕКІТУ ТУРАЛЫ

Қазақстан Республикасындағы жергілікті мемлекеттік басқару және өзін-өзі басқару туралы 2001 жылғы 23 қаңтардағы Заңына сәйкес Қызылорда облысының әкімдігі **ҚАУЛЫ ЕТЕДІ:**

1. Қоса берілген Қызылорда облысында есептеу аспаптары жоқ тұтынушылар үшін электрмен жабдықтау, жылумен жабдықтау, сумен жабдықтау және су бұру бойынша коммуналдық қызметтерді тұтыну нормалары бекітілсін.

2. «Қызылорда облысының энергетика және тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық басқармасы» мемлекеттік мекемесі заңнамада белгіленген тәртіппен осы қаулыдан туындайтын шараларды

қабылдасын.

3. Осы қаулының орындалуын бақылау Қызылорда облысы әкімінің орынбасары Н.Н. Әлібаевқа жүктелсін.

4. Осы қаулы алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі.

Қызылорда облысының әкімі Қ.КӨШЕРБАЕВ.

Қызылорда облысы әкімдігінің
2015 жылғы «__» _____ № _____
қаулысымен бекітілген

ҚЫЗЫЛОРДА ОБЛЫСЫНДА ЕСЕПТЕУ АСПАПТАРЫ ЖОҚ ТҰТЫНУШЫЛАР ҮШІН ЭЛЕКТРМЕН ЖАБДЫҚТАУ, ЖЫЛУМЕН ЖАБДЫҚТАУ, СУМЕН ЖАБДЫҚТАУ ЖӘНЕ СУ БҰРУ БОЙЫНША КОММУНАЛДЫҚ ҚЫЗМЕТТЕРДІ ТҰТЫНУ НОРМАЛАРЫ

1. Қызылорда облысында есептеу аспаптары жоқ тұтынушылар үшін электрмен жабдықтау бойынша коммуналдық қызметтерді тұтыну нормалары

№	Ай	Өлшем бірлігі	Тұрғын жай					
			1 бөлмелі жатақхана	1 бөлмелі	2 бөлмелі	3 бөлмелі	4 бөлмелі	5 бөлмелі
1	Қаңтар	кВт.с.	164,1	237,9	287,1	311,7	336,3	360,9
2	Ақпан	кВт.с.	144,6	200,4	237,6	256,2	274	293,4
3	Наурыз	кВт.с.	139,5	201,9	233,1	248,7	264,3	279,9
4	Сәуір	кВт.с.	144,6	173,4	192,6	202,2	211,8	221,4
5	Мамыр	кВт.с.	146,7	168,3	182,7	189,9	197,1	204,3
6	Маусым	кВт.с.	141	159	171	177	183	189
7	Шілде	кВт.с.	145,5	145,5	163,5	175,5	181,5	187,5
8	Тамыз	кВт.с.	147,9	173,1	189,9	198,3	206,7	215,1
9	Қыркүйек	кВт.с.	146,4	180,6	203,4	214,8	226,2	237,6
10	Қазан	кВт.с.	158,1	213,9	251,1	269,7	288,3	306,9
11	Қараша	кВт.с.	157,8	226,2	271,8	294,6	317,4	340,2
12	Желтоқсан	кВт.с.	165,9	245,1	297,8	324,3	350,7	377,1

2. Қызылорда облысында есептеу аспаптары жоқ тұтынушылар үшін жылумен жабдықтау бойынша коммуналдық қызметтерді тұтыну нормалары

№	Елді мекеннің атауы	Жылу энергиясының тұтыну нормалары	Өлшем бірлігі	Мәні
1.	Қызылорда қаласының есептеу аспаптары жоқ тұтынушыларына жылумен жабдықтау бойынша коммуналдық қызметтерді тұтыну нормалары	Жылыту маусымында көп пәтерлі және тұрғын үйлердің 1 шаршы метріне жылыту нормасы	Гкал/м²	0,177
		Жылыту маусымында, 1 адамға ыстық сумен жабдықтау бойынша нормасы	Гкал/адам	0,896
2.	Қазалы ауданы Әйтеке би кенті бойынша есептеу аспаптары жоқ тұтынушыларына жылумен жабдықтау бойынша коммуналдық қызметтерді тұтыну нормалары	Жылыту маусымында көп пәтерлі және тұрғын үйлердің 1 шаршы метріне жылыту нормасы	Гкал/м²	0,0267

Гкал/м² - 1 шаршы метрге жұмсалатын жылу мөлшері;
Гкал/адам – 1 адамға жұмсалатын ыстық су мөлшері.

3. Қызылорда облысында есептеу аспаптары жоқ тұтынушылар үшін сумен жабдықтау, су бұру бойынша коммуналдық қызметтерді тұтыну нормалары

Есептеу аспаптары жоқ тұрғындардың шаруашылық ауыз су қажеттілігі үшін суық судың және шайынды судың шығыс нормалары				
№	Тұтынушының атауы	Өлшем бірлігі	Норма, тәулік литр	
1.	Көшедегі су тарату колонкалардан су алу	1 тәулік 1 тұрғын	40	
2.	Тұрғын үй: су құбырымен	1 тәулік 1 тұрғын	100	
2.1.	Су құбырымен, моншасымен (ваннасымен)	1 тәулік 1 тұрғын	120	
2.2.	Су құбырымен, моншасымен (ваннасымен) канализациясымен: су	1 тәулік 1 тұрғын	200	
			200	
2.3.	Су құбырымен, моншасымен (ваннасымен) канализациясымен, газ қыздырғышы бар моншасымен: су	1 тәулік 1 тұрғын	200	
			200	
2.4.	Су құбырымен, моншасыз (ваннасыз), канализациясымен: су	1 тәулік 1 тұрғын	120	
			120	
2.5.	Су құбырымен, моншасымен (ваннасымен) канализациясымен, унитазсыз су	1 тәулік 1 тұрғын	120	
			120	
2.6.	Орталықтандырылған ыстық сумен жабдықталған, су құбыры канализациясымен, жуғышы, қол жуғышы, ұзындығы 1500-1700 мм ваннасы және душы бар: су 400х0,7	1 тәулік 1 тұрғын	260	
			260	

2.7.	Орталықтандырылған ыстық судың жоқ болу маусымында, суқұбыры канализациясымен, жуғышы, қол жуғышы, ұзындығы 1500-1700мм ваннасы және душы бар: су 400х0,7	1 тәулік 1 тұрғын	200	
	канализация		200	
2.8.	Орталықтандырылған ыстық сумен жабдықталған, су құбыры канализациясымен, жуғышы, қол жуғышы, ұзындығы 1500 мм кем жартылай ваннасымен: су 275х0,7	1 тәулік 1 тұрғы	200	
	канализация		200	
2.9.	Орталықтандырылған ыстық судың жоқ болу маусымында, су құбыры канализациясымен, жуғышы, қол жуғышы, ұзындығы 1500 мм-ден кем жартылай отырып жуыну ваннасы бар ваннасы: су 275х0,7	1 тәулік 1 тұрғын	193	
	канализация		193	
2.10.	Орталықтандырылған ыстық сумен жабдықталған, су құбыры канализациясымен, жуғышы, қол жуғышы, ваннасыз душы бар, ваннасыз: су 230х0,7	1 тәулік 1 тұрғын	161	
	канализация		230	
2.11.	Орталықтандырылған ыстық судың жоқ болу маусымында, су құбыры канализациясымен, жуғышы, қол жуғышы, ваннасыз душы бар: су 230х0,7	1 тәулік 1 тұрғын	161	
	канализация		161	
2.12.	Орталықтандырылған ыстық сумен жабдықталған, су құбыры канализациясымен, жуғышы, қол жуғышы, душпен жабдықталған, үйдің биіктігі 12 қабаттан биік болса және аса жабдықталған орталықтандырылған ыстық суы бар, әр қабатта ванна және дәретханасы бар 2 және 3 қабатты жеке үйлер: су 600х0,7	1 тәулік 1 тұрғын	420	
	канализация		600	
2.13.	Орталықтандырылған ыстық судың жоқ болу маусымында, су құбыры канализациясымен, жуғышы, қол жуғышы, душпен жабдықталған орталықтандырылған ыстық суы жоқ кезде әр қабатта ванна және туалет бар 2-3 қабатты жеке үйлер су 600х0,7	1 тәулік 1 тұрғын	420	
	канализация		420	
3.	Жатақхана су құбырымен, канализациясы бар: Су	1 тәулік 1 тұрғын		120
	Канализация		120	
3.1.	Су құбырымен, канализациясы және душы бар: Су	1 тәулік 1 тұрғын	200	
	Канализация		200	
5.	Учаске суару Су	1 сотық м3 /5ай	10	
6.	Жеңіл автомашинаны жуу 8 рет Су	1 машина м3/5ай	50	
7.	Мотоциклдер 8 рет	1 мотоцикл м3/5ай	15,0	
8.	Ірі қара мал	Тәулікте 1 бас	90	
9.	Қойлар және ешкілер	Тәулікте 1 бас	12	
10.	Шошқалар	Тәулікте 1 бас	60	
11.	Үйректер, қаздар, су тышқандар	Тәулікте 1 бас	2	
12.	Тәулікте құбырдың қимасы бойынша Диаметр-15мм жылд-2,0м/сек Диаметр-15мм жылд-1,0м/сек Диаметр-20мм жылд-2,0м/сек Диаметр-20мм жылд-1,0м/сек		0,94 0,47 2,04 1,02	
Заңды тұлғалар және басқа да құрылымдар үшін суық су мен шайынды суларының шығыс нормалары				
№	Тұтынушының атауы	Өлшем бірлігі	Норма, тәулік литр	
1	Қонақ үйлер, пансионаттар, мотельдер, су құбырымен	Тәулік бойынша 1 орын	40	
	Ортақ душтар мен ванналар	Тәулік бойынша 1 орын	120	
	Барлық жеке номердегі душтар	Тәулік бойынша 1 орын	230	
	Жеке номердегі ванналар, номердің жалпы санынан 25 дейін 75 дейін 100 дейін	Тәулік бойынша 1 орын	250 250 300	

2	Ауруханалар, шипажайлар, профилакторийлер, демалыс үйлер: ортақ ванналар және душтар	Тәулік бойынша 1 төсек	115	
	палатаға жақындатылған санитарлық тораптар		200	
	сумен, балшықпен емдейтін орындар		550	
	шипажайлардағы, демалыс үйлердегі барлық тұрғын жайлардағы ванналар		200	
3	Дәріханалар: Сауда залы және көмекші жайлар	Тәулігіне 1 жұмыс істеуші	12	
	дәрі дәрмек жасау зертханалар	Сағатына 1 шүмек	310	
4	зертханада ыдыс жуу	Сағатына 1 шүмек	12	
	Пионер лагерлері, оның ішінде тәулікпен жұмыс істеушілер, асхана, кір жуу және еден жууды қоса	Тәулік бойынша 1 адам	185	
5	Жалпы білім беру мектептері	Тәулік бойынша 1 оқушы және 1 оқытушы	10	
	Су құбырымен		30	
	Су құбырымен және канализациясымен, Ұзартылған күні кезінде ауысымда су құбырымен және канализациясымен	Ауысымда 1 адам	12	
6	Гимнастикалық залы жанындағы душтар, жартылай фабрикаларымен жұмыс істейтін кәсіби техникалық училищелер	Ауысымда 1 адам	20	
7	Мектеп интернаттар	Тәулік бойынша 1 орын	250	
8	Оқу орындар, гимнастикалық залы жанындағы душтар, дайын өнімдерді сататын буфеттер	1 оқушы және 1 оқытушы	9	
9	Жоғары және арнайы орта оқу орындардың зертханалары	Ауысымда 1 аспап	224	
10	Әкімшілік ғимараттар Су құбырымен	Тәулікте 1 жұмысшы	12	
	Су құбырымен және канализациямен		12	
11	Дүкендер: Сауда сатық су құбырымен	Ауысымда 1 жұмыс орны	125	
	Сауда сатық су құбырымен және канализациясымен	Ауысымда 1 жұмыс орны	500	
12	Шаштараздар	Ауысымда 1 жұмыс орны	56	
13	Кинотеатрлар	1 орын	4	
14	Клубтар	1 орын	8,6	
15	Театрлар: Көрермендер үшін			
		1 орын	10	
16	Әртістер үшін	1 адам	40	
	Стадиондар және спортзалдар			
	Көрермендер үшін	1 орын	3	
	Дене шынықтырушылар үшін (душ қабылдауды ескере отырып)	1 адам	50	
17	Спортшылар үшін	1 спортсмен	100	
	Моншалар: Душсыз орындықтарда отырып, монша шылапшынмен сабындағышта жуыну	1 келуші	180	
	тағы душта жуыну	1 келуші	225	
	сауықтандыру процедуралардағы қабылдап, душпен шайыну	1 келуші	290	
	душ кабинасы	1 келуші	360	
	ванна кабинасы	1 келуші	540	
	еденді, душтардың сабындағыш душтарды және бу бөлмесін жинастыру	1 ш.м.	6	
	оператор мотористің қол жуғышы	1 келуші	15	
	Үй маңындағы учаскелерде отырғызу	тәулік бойынша 1 ш.м	10	
	Көкөніс дақылдар	тәулік бойынша 1 ш.м	15	
18	Жеміс жидек ағаштар	тәулік бойынша 1 ш.м	15	
	Мал емдейтін орындар Ірі мал	1 бас тәулік бойынша	90	
	Ұсақ мал		12	
19	Гараждар: Жеңіл автокөліктер	тәулікте 1 автокөлік	50	
	Жүк автокөліктер		50	
	Мотоциклдер	тәулікте 1 мотоцикл	15	
	Азаматтардың иелігіндегі жеңіл автокөлік	1автокөлік тәулікте	50	
	Егер гаражда жуғыш болса	тәулікте 1автокөлік	200	
	Азаматтардың иелігіндегі мотоциклдер	тәулікте 1 мото	15	

КӨП КӨҢІЛІНДЕ ҚАЛҒАН ЖАН

Мәді Жұмаділұлы Маханов тірі болса осы жылдың желтоқсанында 73 жасқа толар еді. Алланың өлшемі, тағдырдың жазуына амал бар ма? Ол күнге жете алмай, мәңгілікке сапар шегіп кетті.

Мәдекеңнің бейнесі, мінез-құлқы, жүріс-тұрысы, бүкіл болмысы отбасындағы ұлдары – Қанат, Марат, Болаттардың, қыздары – Жанар, Анар, Несібелі мен Айнуірлардың, зайыбы Тұрғанкүлдің, ел-жұртының, ағайын-туыс, жолдас-жораларының, кимас достарының зердесінде қалды. Ол кісінің көпшілдігі, бауырмалдығы, іскерлігі ұзақ жылдар үзенгілес қызмет аткарып, сырлас болған Қазақстан Республикасы Білім беру ісінің үздіктері, ардагер ұстаздар Батырхан Остаев, Аманжол Байма-нов, Тілеумұрат Науанов, Кендебай Сейітов, Асанхан Серімбетов, т.б. сын-ды замандастарының әрдайым есінде.

Мәдекеңмен мен өткен ғасырдың сексенінші жылдарында таныстым. Мәдекең маған өте көпшіл, бауырмал азамат болып көрінді. Сол бір алғаш танысқандағы дарқан мінезінен өмірінің соңына дейін айныған жоқ. Керісінше, есейген сайын жомарттығына ағалығы қосылып, қанатын құлаштай жазып, өрісін кеңейте түсті. Кіммен болса да тез арада шүйіркелесіп, бір көргеннен-ақ ескі танысындай диаларласып, араласып кететін. Ешкімді жатынбайтын. Қонақжай дастарқаны өзінің ағыл-тегіл пейіліндей молынан еді. Өзі сыйласып, араласатын адамдардан Мәдекеңнің шаңырағында болып, дастарқанынан дәм татпағаны кемде-кем шығар.

Ол кісі қай қызметке барса да аянбастан барын, жанын салып, адалдықпен жұмыс істейтін. Жұмыстың, қоғамның мүддесіне келгенде көзі көріп, көңілі сеніп тұрған қайшылық, проблемаларды киноластырып, төңіре-гіндегілерді болашаққа сеніммен қарауға жетелейтін, оларды шешуге ұмтылатын.

Мәдекең шын мәнінде қазақы мінезге бай, аккөңіл адам болатын. Кімге болса да қол ұшын беріп, жақсылық жасағысы келіп тұратын. Білім саласында басшылық қызметтерінде жүргенде талай адамға қамқорлығын, көмегін аямады. Біреудің тұрмысына, үй-жайға орналасуына, біреулерге жұмысқа орналасып, өмірден орнын тауып, адам болып кетуіне көп көмектесті. Онысын ешкімге жарнамаламайтын, міндет те қылмайтын, тек кейбіреулері өз мәселесін шешіп алғаннан кейін түк көрмегендей теріс айналып, пендешілікке барып жүргендерін ғана еске алатын. Өкінішке қарай, Мәдекеңнің аккөңіл аңғалдығын өзінің бақай есебіне пайдаланғысы келгендер де аз болған жоқ.

Мәдекең жұмысына, қызметіне үлкен жауапкершілікпен әрі ел алдындағы міндетті борышым деп қарайтын. Сондықтан да алдына қойған мақсатын немесе мойнына алған міндетін тындырмай, орындамай тыным таппайтын еді. Айтқан сөзінде, берген уәдесінде тұратын. Қайырымдылыққа, мейірімділікке бейім болатын. Оның дәлелі, Сырдария аудандық оқу бөлімін басқарған кезінде аудандық

білім бөліміне қарасты мектепке дейінгі мекемелердің, мектептердің, мектептен тыс мекемелердегі озық іс-тәжірибелерді насихаттау мақсатында бірнеше рет облыстық және республикалық семинар-кеңестер ұйымдастырып мазмұнды іс-шаралар өткізді. Шебер ұйымдастырушылар тобынан болашақ мектеп басқарушыларды іріктеп тәрбиеледі. Шебер ұстаздардың тобын ұйымдастырып жас ұстаздар алдында «Әдіскер ұстаз» сабақтарын жиі ұйымдастырып отыратын еді. Ол кісі талай рет Алматы, Ақтөбе, Қостанай және Қарағанды облыстарында өткен бірнеше республикалық семинар-кеңестерге қатысып озық іс-тәжірибелерді зерделеп, оны аудандық білім саласы қызметкерлері арасында кеңінен насихаттап, аудандағы білім саласына енгізуді жүйелі түрде жүргізіп отырды. Ұстаздар мен ата-аналар, мектеп пен аудандағы кәсіпорындар, мекемелер мен шаруашылықтар арасында тығыз байланыс орнатып білім саласының материалдық-техникалық базасын жетілдіруді үнемі назарда ұстады. Мектептердің өзін-өзі қаржыландыруына, әсіресе шаруашылық орталықтарындағы мектептерде бітірушілердің ауыл шаруашылығы мамандықтарын игеруіне аса жоғары мән берді. Әрине, ол жұмыстары нәтижесіз болған емес. Шаруашылықтарды қажетті мамандармен қамтамасыз етуге игі әсері болды.

Мәді Жұмаділұлы ұстаздардың еңбек етуімен қатар тынығуына да ерекше мән берді. Облыстық, аудандық кәсіподақтар ұйымымен бірлесе отырып, ұстаздардың қажеттіліктеріне қарай санаториялық-демалыс орындарына демалыс кездерінде барып уақытлы демалуы мен емделуіне де айрықша мән беріп қамтамасыз етіп отырды. Ұстаздар ұжымы мен оқушылар ұжымдары арасында өнерден түрлі бағыттарда тақырыптық жарыстар мен байқаулар ұйымдастырып өнерлі ұстаздарды, оқушыларды іріктеп тәрбиелеуге атсалысты. Білім саласындағы ұзақ жылғы абыройлы қызметтері ескеріліп, Қызылорда облыстық білім басқармасы бастығының орынбасары қызметіне дейін жоғарылатылды.

Облыстық білім басқармасы бастығының орынбасары кезінде білім басқармасын ұзақ жыл басқарған Әлі Мүсілімұлымен бірлесе отырып, облыстағы білім мекемелеріндегі кәсіптік білім беру саласының материалдық-техникалық базасының нығаюы, кадрларды іріктеу мен тәрбиелеу жұмыстарын жүргізді. Кәсіптік білім беруде заманауи талаптарға сәйкес қайта құру, мамандықтарды жергілікті жерлердің қажеттіліктеріне қарай қайта іріктеу және білім саласының өзін-өзі қаржыландыруына терең мән берді. Одан кейін облыс орталығындағы жетім балалар үйінде директорлық қызметін атқарған кезінде балаларға ерекше қамқорлықпен, мейірімділікпен қарады. Қайырымдылық қорларын кеңінен тарта отырып, арманы асқақ балалардың терең білім мен тәрбие алуына, олардың кейіннен жоғары және орта оқу орындарында оқуларын жалғастырулары мен

еңбекке орналасуына көп тер төкті. Жоғары және орта оқу орындары басшылары мен еңбек ұжымдары басшыларына бітірушілерге қол ұшын беруге өтініштер жасады.

Ол кісі сонымен қатар замандастары арасында сыйластыққа да ерекше мән беретін. Республикаға белгілі мектеп басқару ісінің шебері, шаруақор Батырхан ағаның жаз жайлауына барып қазақы салт-дәстүрмен сәлем беріп, сыйластықты жалғастырып, әріптес ағалармен көңілді демалысты да ұйымдастырушы еді.

Ешкім де өлгендерді тірілтуге күдіретсіз, дегенмен де оларды мәңгі есте сақтау – ұрпақтарының қасиетті парызы. Мәдекеңнің әкесі Жұмаділ ақсақал Ұлы Отан соғысына аттанып, оралмаған. Мәдекең Ресейдегі мұрағаттарға сұрау салып, зайыбы Тұрғанкүл екеуі Ресейдің Калининград облысы аумағынан майданда қаза тапқан әкесінің қабірін тауып, туған жерден бір уыс топырақ салып, аруағына арнап дұға бағыштап қайтты. Бұл әке алдындағы ұрпақтың парызы еді. Мәдекеңнің ұрпақтары да балалы-шағалы, әрқайсысы өз алдына дербес отбасы болып ұрпақтарын тәрбиелеуде. Олар Қазақстанның дамуы мен қалыптасуы жолында мамандықтары бойынша еңбек етіп, өз үлестерін қосуда. Олардан тараған ұрпақтар да білім алуға толағай табыстарға жетуде. Болатынан тараған Бақдаулеті Астана қаласындағы Н.Назарбаев атындағы зияткерлік мектебінің 9-сыныбын бітірсе, Елнұры Алматы қаласындағы қазақ-түрік лицейінде оқып жатыр. Жаниясы Алматы қаласындағы мамандандырылған мектепте терең білімімен, өнерімен жақсы жетістіктерге жетуде. Ик немерелерінің қатары көбейіп келеді, олар да заманауи талаптарға сай білім алуға.

Мәдекең аман болса, сөз жоқ, әлі де талай өнегелі, өрісті, шапағатты шаруалар жасар еді. Оған оның ниеті де, ықыласы да, қуаты да жетер еді.

Мәді Жұмаділұлының жігіттік қайраты қажымаған қалпында, дархан көңілі баяғысынан тасқындап жүретін жарқын бейнесі, арымас азаматтық тұлғасы көз алдымызда, зердемізде қалды...

Мұсахан БАСШЫБАЕВ,
Қазақстан Республикасы білім беру ісінің үздігі,
саяси ғылымдарының кандидаты.

Адамның тамақтануында балық маңызды орын алады. Ертеде, оны «пейіштің асы» деген. Балық еті – дәмділігі, тағамдық қасиеті мен бойға жұғымдылығы жағынан мал, құс етінен кем емес, ал сіңімділігі жағынан одан асып түсетін ас. Кейбір балықтардың емдік те қасиеттері бар. Соның бірі – қаяз. Қазіргі кезде қаяз жоғалып кету қаупі бар балықтар тобына жатады. Сондықтан балықшылар назарына қаяз туралы қысқаша айтқым келіп тұр.

ҚҰНДЫЛЫҒЫМЫЗДЫ ҚОРҒАЙ БІЛЕЙІК

Арал қаязы – тұқы тұқымдасына жататын балық. Тіршілік ету ортасына байланысты Түркістан және Арал тұқымдары бар. Арал қаязының дене тұрқы 111 см, салмағы 22-23 келідей. Еті дәмді, кәсіптік маңызы зор. Табиғи таралу аймағы Арал теңізінің су алабы. Бұрындары көп ауланса, 1978 жылдан бері аулау тоқтатылды. Балқаш-Іле су алқабына жерсіндірілген. Қаяздың өтпелі түрінің жойылып кету қаупі бар, себебі, су жүйелеріндегі бірқалыптылық бұзылған. Сырдария өзенінің су ағысын реттегенге дейін қаяз балығы Арал теңізінен бастап Нарынның сағасына дейін кездескен. Қазақстанның “Қызыл кітабына” енгізілген.

Сонымен қатар, Түркістан қаязы Сырдария су алабында, Шардара су қоймасынан бастап оның төменгі сағасына дейін (Арыс, Бөген), Шу өзені мен Қырғызстанның шекарасына дейін тараған. Арал қаязынан айырмашылығы – тұщы суда мекендейді, алыс қашықтыққа қоныс аудармайды. Қабыршағы ірі, алтын тәрізді сары түсті. Денесінің ұзындығы

70 см, салмағы 5,3 келіге дейін жетеді. Негізінен өсімдіктермен, балдырлармен, сондай-ақ ұсақ балықтармен қоректенеді. Түркістан қаязының еті бағалы болғанымен, саны өте аз. Оның жылдан-жылға таралу аймағы азайып бара жатқандықтан қорғауға алынды. Сондықтан, аталған балықтарды қармаққа түскен сәттен бірден денесін зақымдамай, қайтадан суға жіберген жөн. Себебі, бұл балық түрлерін аулағаны үшін Қылмыстық Кодекстің 339-бабында көзделген жауапкершілікке тартылады. Яғни, үш мың АЕК мөлшерінде айыппұл салынады немесе үш жылға дейінгі мерзімге бас бостандығынан айырады. Сонымен қатар, заңнамаға келтірілген зиянды өтеу үшін, қаяз балығының әрбір келісіне 100 айлық есептік көрсеткіште айыппұл төлейді. Мысалға, 1 келі қаяз балығы үшін 198200 теңге өндіріледі.

Сәттібай АЛДОНҒАРОВ,
облыстық орман шаруашылығы және жануарлар дүниесі аумақтық инспекциясы бас маманы.

ҚОЛӨНЕРГЕ АРНАЛҒАН КЕҢЕС

Арал ауданында қолөнер шеберлеріне арналған семинар-практикум өтті. Қызылорда облысының кәсіпкерлік және туризм басқармасы ұйымдастырған БҰҰ Даму бағдарламасының шөл және шөлейт аймақтардағы экотуризм жобасы аясындағы шараға қатысушылар қатары көп болды.

Қыз-келіншектердің шеберлігін шыңдап, табыс көзін тауып беруді мұраттаған семинарда жасалған бұйымдарды туристерге кәде-сыйға тарту қылу, ұмытылған қазактың жәдігерлерін қайтадан жаңғырту тұрғысында әңгіме қозғалды.

Шараға Ақмола облысы, Қорғалжың ауданынан арнайы келген Валентина Жақыпбекова мұнан әлденеше жыл бұрын қажетті жабдықтарды пайдалана отырып, киізді оюлап, өрнектеуді үйренгенін, қазір кәсіби шеберлігін дамытқанын айтып, қой жүнінен әзірленетін кеудеше, шарф, көрпеше, пима, өрілген моншақ, сөмке (қолдорба) жасау жөніндегі іс-тәжірибесімен бөлісті. Біріккен Ұлттар Ұйымы Даму бағдарламасының сарапшысы Ажар Байбақишева кәсіпкерлікті дамыту тұрғысында өткізген сабағында ЭкоДаму бағдарламасының ауылшаруашылық қаржылай қолдау қорының жүйесі бойынша микро несиелеу бағытында тиімді мөлшерлі несие алуға болатындығына тоқталды.

Жұмабек ТАБЫНБАЕВ,
Арал ауданы.

● ҚҰАНЫШ

МИНИСТРМЕН КЕЗДЕСТІМ

Елбасы өзінің өткен жылғы Жолдауында даму мүмкіндігі шектеулі адамдарға қолдау мен көмек көрсету мәселесіне арнайы тоқталғаны белгілі. Үстіміздегі жылдың мамырында BI Group құрылыс компаниясының «Жұлдызай» атты корпоративтік қор ұйымдастырушыларының Астана қаласында өткізген республикалық балалар фестиваліне қатыстым. Оған кең-байтақ еліміздің түкпір-түкпірінен мүмкіндігі шектеулі 163 дарынды бала таңдалып, өнер көрсетті.

Мен фестиваль ұйымдастырушыларынан министрмен кездестіруді өтіндім. Фестивальге қатысқан 163 баланың ішінен министрмен кездесу бақыты маған бұйырды. Несін жасырайын, министрмен танысып, пікір алысқаным өзімді бас жүлде алғандай күйге бөледі.

Министр Аслан Сәрінжіпов жүзінен күн шуағы төгіліп тұрған, мейірімді, өз ойын ашық айтатын азамат екен.

– Бүгінгі оқушы – ертеңгі азамат. Ең басты-

сы, әр бала сабағын жақсы оқу керек, сол кезде ғана мақсатына жетеді, – деді министр.

– Менің де министр болғым келеді, – дедім мен. Министр арқамнан қағып, риза болды, батасын берді. Менің түсінгенім, мемлекетіміздің әрбір азаматы – ұлттық құндылығы, әрбір бала өнеріне қоса сапалы білім алуға тиіс, өйткені біздің ұлтымыздың сапалы келесінегізін қазіргі уақыттан бастап жинақталынып жатқан қорымыз.

Аслан ағай министр болып тағайындалған кезде өзінің алғашқы жұмысын ауыл мектептерін аралаудан бастапты. Себебі, ауыл, аудан оқушыларының білім деңгейі қала мектептерінің білім деңгейімен тең болуы керек екен. Әрі өнерлі, әрі білімді азамат боламын десе, әр бала мектеп қабырғасынан бастап өзіндік ізденіспен жұмыс істеуі керек. Оған қоса мүмкіндігі шектеулі бала да, дені сау бала да өздерін жайлы сезінетін жағдайда дамуы керек. Атап айтсақ, адам құндылығы оның жеткен жетістіктерімен анықталады, барлық бала бір-біріне қажет, жан-жақтылық адам өмірінің даму аясын кеңейтеді, – деді министр.

Фестивальдағы уақытым өнер көрсетумен шектелген жоқ, республикаға танымал азаматтармен танысып, өзімнің үйден оқытылатынымды ұмытқандай күй кештім.

“Өңірлерде бәрі бар – бағдарламалар, ресурстар. Әркім өз жұмысын біледі. Әр министр не істеу керек екенін біледі. Тек білек сыбанып іске кірісу керек” деген еді Елбасы. Білек сыбанып жұмыс жасап жүрген, экономика ғылымдарының кандидаты, Пенсильвания университетінің (АҚШ) Жоғары білімді басқару саласы бойынша докторы, Білім және ғылым министрі Аслан Сәрінжіповпен кездесіп, танысқаным қуаныштымын. Министрдің жақсы тілегін ауданның барлық оқушыларына жеткізгеніме бақыттымын. Аслан ағай айтқандай, өнерге қоса сабағымызды жақсы оқып, білімге тоймай, үздіксіз білім шыңына өрлеу – біздің басты міндетіміз.

Айзада САУРАНБЕК,
М.В.Ломоносов атындағы
№47 мектептің оқушысы.
Шиелі ауданы.

● ҚОҒАМДЫҚ КЕҢЕС

КӨРСЕТІЛЕТІН МЕМЛЕКЕТТІК ҚЫЗМЕТТІҢ талаптары сақталуы керек

Қазақстан Республикасы Мемлекеттік қызмет істері және сы-байлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл агенттігінің Қызылорда облыстық департаменті жанындағы қоғамдық кеңестің кезекті отырысында екі мәселе қаралды. “Нұр Отан” партия-сы облыстық филиалы төрағасының бірінші орынбасары Наурызбай Байқадамовтың төрағалығымен өткен басқосуда бірінші мәселе бой-ынша департаменттің тәртіптік-әкімшілік және мемлекеттік қызмет көрсету бөлімінің консультанты Тимур Ібайділдаев хабарлама жасады.

Хабарламашының айтуынша, департаменттің бірінші жартыжылдыққа бекітілген жоспарына сәйкес Қазалы және Сырдария аудандық ішкі істер бөлімдеріне тек-серулер жүргізілген. Қазалы аудандық ішкі істер бөліміне жүргізілген тексеруге сәйкес заң бұзушылықтарға жол берген қызметкерлердің тәртіптік жауапкершілігін шешу үшін бөлімге 27 мамырда ұсыныс жолданса, қоғамдық кеңестің 29 мамырдағы отырысында да аталған бөлімнің мемлекеттік көрсетілетін қызметтер туралы заңнама талаптарының сақталмау мәселелері талқыланып, облыстық ішкі істер департаментіне кеңестің хаттамалық шешімі жолданған. Онда Ішпелі және Қазалы АІПБ бас-шылары мемлекеттік қызмет көрсету мәселелері бойынша берілген бірнеше ұсыныстарды орын-дамай, ведомстволық бақылауды әлсіреткендері үшін тәртіптік жауапкершіліктерін шешу және атқарылған шаралар мен көрілген жазалар нәтижесін хабарлау ұсынылған болатын. Алай-да ішкі істер департаменті тарапынан қоғамдық кеңестің хаттамалық шешімінің орындалуы жайлы мүлдем жауап берілмесе, Қазалы АІПБ 30 маусымдағы хатында кемшіліктерге жол берген бөлімнің КҚПБ бастығы, полиция май-

оры А.Райсовқа ОПД бұйрығымен қатаң сөгіс, АІПБ бұйрықтарымен КҚПБ аға инспекторы, полиция капитаны А.Сәтбаевқа сөгіс, ӘІПБ ТЕБ жұмыс тобының аға мемлекеттік инспекто-ры, полиция подполковнигі Ә.Аймағанбетовке қатаң сөгіс берілгені ескеріліп, алдағы уақытта кемшіліктер қайталанса қатаң тәртіптік жаза көрілетіндігі атап көрсетілген.

Сырдария АІПБ-де жүргізілген тексе-ру нәтижесінде мемлекеттік көрсетілетін қызметтер туралы заңнама талаптары сақталмағаны анықталған. Атап айтқанда, мемлекеттік көрсетілетін қызметтерді көрсетумен айналысатын қызметкерлердің біліктіліктерін арттырмауы, Сырдария АІПБ көрсетілген мемлекеттік қызметтер жөнінде берген ақпары “ИС Мониторинг” жүйесінен алынған ақпармен сәйкес келмейтіндігі, ақпараттық стенділерде мемлекеттік көрсетілетін қызмет жөнінде мәліметтер орналастырылмаған, мемлекеттік қызметтерді көрсету кезінде 2014 жылғы салық және бюд-жетке төленетін басқа да мінедетті төлемдердің түбіртектері барлық жағдайларда сақталмаған.

Үкіметтің 2014 жылғы 24 ақпандағы “Қазақстан Республикасының азаматтарын тұрғылықты жері бойынша тіркеу” туралы қаулысында белгіленген тәртіппен меншігіне тұрғын үйді сатып алғанын растайтын, оны пайдалануға, сондай-ақ ҚР заңнамасында көзделген өзге де негіздер бойынша тұрғын үйге тұруға құқық беретін, тиісті мемлекеттік ақпараттық жүйелерде қамтылған құжаттар ту-ралы мәліметтерді көрсетілетін қызмет беруші уәкілетті лауазымды адамдардың электрондық цифрлық қолтаңбасымен куәландырылған электрондық құжаттар нысанында алады деп көзделгенмен, бұл талап сақталмаған. Дегенмен, мемлекеттік қызмет көрсету бары-сында көрсетілетін қызметті беруші тара-пынан стандартта белгіленген құжаттардан

басқа мемлекеттік қызмет алушылардан артық құжаттар (мекенжай анықтамасы, үй кітапшасы) сұратылғандығы анықталған.

Үкіметтің былтырғы 19 ақпандағы қаулысымен “Шетелдіктер мен азаматтығы жоқ адамдарды тіркеу және оларға Қазақстан Республикасында тұрақты тұруға рұқсат беру” мемлекеттік қызметі бойынша арыз берушіге баспана ұсыну туралы жеке және заңды тұлғамен шарт не шетелдіктің, не азаматтығы жоқ адамның тұруына және тұрақты тіркеу есебіне қоюға нотариалды расталған келісім болу міндеттілігі көзделгенмен, бұл талап сақталмаған.

Сондай-ақ “жеке және заңды тұлғаларға азаматтық қару мен оның патрондарын сатып алуға, сақтау мен алып жүруге, тасымалдауға рұқсат беру туралы” мемлекеттік қызмет стан-дарты бойынша бөлімге жүргізілген тексе-ру барысында былтырғы маусым-желтоқсан аралығы мен биылғы төрт айда барлығы жи-ырма тұлғаға аңшылық мылтықтарын сатып алуға арнайы нөмірленген бланкідегі сақтау, алып жүру, тасымалдау үшін стандарт талабы-на сәйкес қызмет көрсетілмеген.

ҚР құқық қорғау жүйесін одан әрі жаңғыртудың 2014-2020 жылдарға арналған бағдарламасын іске асыру жөнінде іс-шаралар жоспары бекітілген десек, осы жоспар бойын-ша құқық қорғау органдарында мемлекеттік көрсетілетін қызметтер белгіленгенмен, тексе-ру қорытындылары көрсеткендей жоспар орын-далмай келгендігі байқалады.

Күн тәртібіндегі екінші мәселе бойын-ша департаменттің бөлім басшысы Талғат Нұртаевтың “Биылғы бірінші жартыжылдықта қоғамдық кеңестің мемлекеттік көрсетілетін қызметтер бойынша атқарылған жұмыстары жайлы” хабарламасы тыңдалып, талқыланды.

Бақтыбай БЕРДІБАЕВ.

ЕЛШІЛІК ӨКІЛДЕРІ СЫР ЕЛІНДЕ

М.Мәметова атындағы педагогикалық колледжінің мәжіліс залында Жапо-ния елшілігі өкілдері «Шөп тамырла-ры» гранттық бағдарламасы аясын-да брифинг өткізді. Оған Жапонияның Қазақстандағы елшілігінің үшінші хат-шысы Марико Цунокаке, «Шөп тамыр-лары» бағдарламасының үйлестірушісі Ардақ Қыдырова және үкіметтік емес ұйым өкілдері, түрлі мекеме мамандары мен медицина саласының қызметкерлері қатысты.

Шараны «Ұмай» сауықтыру және тәрбиелеу қайырымдылық үйінің директоры Анар Ізден ашып, бағдарламаның маңыздылығына кеңінен тоқталып өтті.

Марико Цунокаке бағдарлама жайын-да әңгімеледі. Бағдарлама үйлестірушісі Ардақ Кыдырова тақырып аясындағы арнайы дайындалған хабарламасын жиналғандар наза-рына ұсынды.

Шөп тамырлары бағдарламасының мақсаты – үкіметтік емес ұйымдар мен мемлекеттік меке-мелерге, халықаралық және аймақтық әлеуметтік мекемелерге грант бөлу арқылы дамушы елдерге қолдау көрсету.

Сондай-ақ, бұл бағдарлама Жапония-да әлеуметтік қолдауға мұқтаж топтарға қайтарымсыз көмек көрсетуге бағытталған жоба саналады. “Шөп тамырлары” Қазақстанда 1997 жылдан бері жұмыс жасап келеді. Осы уақыт аралығында еліміздің барлық аймақтарында 75 жоба іске асырылды. Олардың жалпы сома-сы 5 млн АҚШ долларын құрап отыр. Ал, біздің өңіріміз бойынша 4 жоба жүзеге асты. Оның ішінде үшеуі ауруханаларды құрал-жабдықпен қамтамасыз етуге, ал біреуі бұрынғы Арал теңізінің орнында сексеуіл өсіруге арналған.

Сара ҚОҒАНБАЙҚЫЗЫ.

● ӨТКЕН ҒАСЫРДЫҢ ӘҢГІМЕСІ

ПЕРЗЕНТТІК ПАРЫЗДЫҢ БІР ПАРАСЫ

Редакцияға жасы жетпіске қадам басқан жүзінен мейірім шуағы төгілген, айтқан сөзі мен іс-қимылынан парасаттылығы сезілген салмақалы кісі келіп, бұдан кемі жарты ғасыр бұрын бақилық болып кеткен әкесі жайлы әңгіме өрбітті. Алғашында үлкен кісінің сөзін жүрдім-бардым тыңдасам да өзі де жер ортадан асқан жанның әкеге деген сағынышын, перзенттік парызын өтеуге деген құлшынысын көріп, ескерусіз қалған алғашқы ұстаздардың бірі жайлы жазуға ден қойдым.

Дәулетияр Әбішев 1889 жылы Батыс Қазақстан облысы Жымпиты аудан-ында қарапайым отбасында дүниеге келген. Тоғыз жасынан бастап он сегіз жасқа келгенге дейінгі өмірі Мұқаш, Ерболат, Талапбай, Жұмағазы, Кенжа-лы сынды жергілікті байлардың малын бағумен, солардың жұмысын атқарумен өтіпті. Сөйтіп жүріп ауыл молдасы-нан өз бетімен арабша, сосын латынша хат таниды, бос уақытында ғасырларға жалғасқан қазақ ауыз әдебиетімен сусындайды. Сауат ашуға деген құлшынысы Дәулетиярды он екі жасын-да Орынбор қаласындағы Хусайн татар медресесіне әкеледі. Екі жыл сонда оқығанымен, оны толық бітіре алмай-ды. Тағдыр талқысына мойымаған жас жігіт содан кейінгі екі жылда Ақтөбе облысындағы жалпы білім беретін Кара-хабдин орыс мектебінде оқиды. Оны бітіргенімен, тұрмыс тауқыметіне орай Ресейге қарасты Бабритек стансасында әртүрлі жұмыстар атқарады.

Дәулетиярдың ұстаздық жолы 1917 жылы Ақтөбе облысындағы І дәрежелі Қабдин және Тамды мек-тептерінен басталады. Өз ісіне жоғары жауапкершілікпен қарайтын оқытушы Орынбордағы мұғалімдердің білімін жетілдіру курсына жіберіледі. Оны бітірген жас маман сол жылдары ұс-таз тапшылығы анық сезілетін Қы-зылорда облысына жіберіледі. Қыш-бөгет мектебінде, Аламесек интер-натында мұғалім-тәрбиеші болған Дәулетияр әр жылдары Орынбордағы педагогикалық курстарда оқып, өз білімін жетілдіріп отырады. Содан кейін алты жылдай Ақтөбе облысы-на қарасты бірқатар мектептерде мұ-ғалім-тәрбиеші болған Д.Әбішұлы 1926 жылы біржолата Қызылорда об-лысына ауысады. Тоғызжылдық мек-тепте мұғалім, Тереңөзек аудандық оқу бөлімінің нұсқаушысы, Аламе-сек интернатының меңгерушісі, об-лыс орталығындағы Абай мектебінiң мұғалiмi қызметтерiн атқарған ол өзiнiң тындырымдылығымен, өз iсi-

не берілгендігімен көпшіліктің алғы-сына бөленеді. Аласапыраны мол отызыншы жылдары Сыр өңіріндегі көлік және сауда техникумдарында оқытушы, облыстық ЛИТО-да (кеңес үкіметі кезіндегі ақпарат қауіпсіздігін бақылайтын мекеме) саяси редак-тор қызметтерін атқарған Дәулетияр Әбішұлының атына үнемі жақсы лебіздер білдірілетін.

– Әкем орыс мектебінде оқыған-дыктан болар орысша таза сөйлейтін,— деп еске алады өмір бойы ұстаздық ет-кен қызы Әсия Әбішова.— Отбасының жағдайы ауыр болса да және өзі партия мүшесі болғандықтан боларазайлығына сол кездегі одақтық, республикалық “Правда”, “Известия”, “Социалистік Қазақстан”, “Лениншіл жас”, “Ленин жолы” секілді орталық басылымдарды, облыстық, аудандық газеттерді жазды-рып алатын еді. Оны өзі оқып, ондағы жазылғандарды, ел жаңалықтарын көршілерге, өзімен бірге істейтін мұға-лімдерге әңгімелеп беретін. Өзі со-дан ләззат алушы еді. Тіпті туу шет-те тұратын колхозшылар жаяу бол-маса есекпен әкеме келіп, “қазитің не дейді?” деп сұрайтын. Әкеме де сол ке-рек, еліміздің ішкі және сыртқы саяса-тын, өзге одақтас республикалардың жағдайын, ел өміріндегі жаңалықтарды бүге-шүгесіне дейін түсіндіретін еді. Еміс-еміс есімде, әкем ауыл мешітінің бір жағын мектепке бейімдеп, сонда тағы бір әріптесімен екеуі балаларды оқытатын.

Иә, елімізде Қазан төңкерісінен кейінгі алғашқы ұстаздар қатарынан саналатын Дәулетияр Әбішұлы жай-лы естелік айтушылар саны да аз. Кезінде сондай мұғалімнің болғанын еміс-еміс есінде сақтағандар ғана бол-маса. Ол кезде мұғалімдер сирек, мек-теп ілеуде біреу ғана. Дәулетияр алғаш рет мұғалім болып ауылға келгенде арнайы мектеп те жоқ болатын. Елді мекенді жаяу аралап, қалас блмесі болуға лайық үй іздеп, онда оқитын ба-лаларды түгендеп жүретін-ді. Оларды

оқыту қажеттігін үлкендерге түсіндіріп, балалардың мектепке уақытылы бару-ын үнемі назарда ұстайтын. Сол шағын мектептің жауапкершілігі өз мойнын-да болған соң балаларды қамтамасыз ету мақсатында Қызылорда қаласына жаяу барып, кітап-дәптер, қалам арқалап қайтады. Не деген жанкештілік десеңізші, қырық-елу шақырым бола-тын жолды екі жүріп өтеді екен. Ба-лалар бір қуанып қалады, олардың ел қатарлы хат танығанына ата-аналары дән риза, мұғалімге ақ батасын жауды-ратын көрінеді.

Соғыстан елдегі балаларды оқыту үшін қалған ол кісі ауыл-үйді жағалап, мектеп жасындағы балаларды оқуға тартады. “Бәрі де майдан үшін, бәрі де жеңіс үшін” деген ұранмен еңбек ет-кен ауыл еңбеккерлерінің өлместің күйін кешкені, балалардың жастайы-нан ауыр жұмыстарға тартылып, та-лай қиын міндеттерді мойнымен көтергендері белгілі. Айлық табыс де-ген атымен жоқ, тек еңбеккүнге аздаған астық береді. Алынған өнім түгелімен майданға жөнелтіледі, малы бар үйге сары майдан салық салынады, шарт-пен мал алады, заем алғызады. Қыстың күні тіпті қиын, арқалап отын тасу, азын-аулақ малға қарау, үй тірлігі... соның бәрін басынан өткерген ауыл балаларының мектепке барғысы-ақ келеді. Алайда, сырт киім мен аяқ киімді, бас киімді үйдегі балалар кезектесіп киюге мәжбүр. Бұл барынын жағдайы, ал кей үйлерде ондай кезекте-суге де киім таптырмайды. Амалы жоқ, бала қысты жалаңаяқ, жалаңаш, пеш түбінде өткізеді. Дәулетияр осындай балалардың оқуына күш салады. Ау-ылда сойылған мал терісін илеп, көң етік, шарқ тігетін, мал жүнінен сырт киім тігетін шеберлер болады. Оларға жағдай айтып, тұрмысы нашар отба-сы балаларына киім тігіп берулерін өтінеді, балаларға кітап, қалам-қағаз бөріп, әріп тануына мүмкіндік жасайды. Қыз балалардың да ер балалар секілді хат тануын қолдаған. Отырған жерінде

барлық балаға көзқарас бірдей болуы қажеттігін айтып жүреді екен.

Дәулетияр Әбішұлының қазіргі Сырдария ауданына қарасты Аман-келді ауылында мұғалім болғанын көнекөздер растайды. Мектеп деген аты ғана, төрт қабырға, едені жер, бір-екі ескі партасы, тақтасы бар бір не екі бөлме. Партаға сыймаған бала тоң ке-секке отырып, қағазын тізесінің үстіне қойып жазады. Бір сыныпта 1 және 3 класс оқушылары, ал екінші сынып-та 2 мен 4 класс оқушылары қатар от-ырып оқи береді. Сабақ беретін бір мұғалім. Мұғалім алдымен 1 класс оқушыларына жаңа сабақ жүргізеді де оларға тапсырма беріп қояды. Сосын 3 класс оқушыларынан үй тапсырма-сын сұрауға кіріседі. Көрші сыныптағы сабақ та осы тәсілмен жүргізіледі. Осы-лай оқыса да балалардың білімге деген ынтыас, құлшынысы ерекше еді.

Ұлы Отан соғысы аяқталғаннан кейін де елде жағдай жақсарып кете қоймады. Солай бола тұрғанымен елдің мектепке деген ықыласы айрықша еді. 1948 жылы ауыл адамдарының күшімен қам кесектен мектеп салына бастады. Ол салынып біткенше бір бөлмелі жер үйді күндіз мектеп, түнде жатар орын қылған Дәулетияр мұғалім сол кездегі Калинин атындағы бастауыш мектепте балаларды білім нәрімен сусындатып, күндіз-түні жұмыс істеді. Ұзақ жылғы ұстаздық еңбегі зая кетпей, “Қазақ КСР Халық ағарту ісінің озық қызметкері”

белгісін иеленді.

– Әкем өзінің өмірбаяны жайын-да айтуда жоқ еді,— дейді қызы Әсия.— Әйтеуір өзімен бірге жұмыс істеген мұғалімдер туралы жиі айтатын. Әкеммен бірге Шерәлі Беркінов, Имаш Накыпов, Бекмағанбет Нұрмағанбетов, Кенжебай Жанғабылов, Сағадин Ахме-тов, ҰОС ардагерлері Назар Құдебаев пен Баттал Жүсіпбеков ұстаздық еткен екен. Олардың қайсысы қандай орден-медальмен марапатталды білмеймін, білетінім бәрі де ауылға сыйлы, абы-ройлы кісілер еді.

Иә, өзінің саналы ғұмырын бала тәрбиелеуге арнаған Дәулетияр Әбіш-ұлының қызы Әсия Әбішова да әке жо-лын жалғастырған ұстаз, Қазақ КСР Халық ағарту ісінің үздігі. Ұзақ жыл-дар бойы қаладағы малшылардың бала-ларына арналған №1 Гагарин атындағы мектеп-интернатта, одан кейін пе-дучилиштеде ұстаздық етті. Өзінің бойындағы ұстазға тән мінез-құлық болса ол әкесі Дәулетиярдан дарыған қадір-қасиет деп біледі. Өмір бойы әке ұстанымын, әке адалдығын бойына сіңіріп өсті. Елдегі алғашқы ұстаздар қатарынан саналатын әкесі Дәулетияр Әбішұлының есімі ескерусіз қалмаса, тым болмаса мектеп тарихында ізі қалса перзенттік парызының бір парасы өтелгені деп біледі.

Жұмағұл ОРАЛБАЕВА.

Осы жылдың 27-28-маусым күндері Қазақстанның халық жазушысы, Мемлекеттік сыйлықтың иегері Қадыр Мырза Әлінің 80 жылдығына орайластырып Орал қаласында ақын атындағы мәдениет және өнер орталығы мен осы ғимарат алдындағы және Сырым ауданы, Жымпиты ауылында орнатылған ескерткіштердің салтанатты ашылуы болды. «Жақсы той елдің шырайын шығарады» деп Қадыр ақынның өзі айтқандай, бұл той республиканың әдеби, мәдени өміріндегі аса ірі ауқымды шара болды. Қадыр Мырза Әлі көзінің тірісінде түрлі сұхбаттарда «менің де кітапханам Әуезовтің кітапханасы сияқты сол күйінде сақтас» деп ертеңіне алаңдаушы еді. Ақынның арманы орындалды. Осы тойға шақырту алғаныма, Сыр жұртшылығы атынан арнайы барып қатысып, Қадыр ақынның шығармашылығы мен қайраткерлігі жайлы ой толғап, сөз сөйлеу бақытына ие болған тағдырыма, осы күнге жеткізген Аллаға сансыз алғыс білдіремін.

Жаңадан салынып, бой көтерген Қадыр Мырза Әлі атындағы мәдениет және өнер орталығын және ақынның ескерткішін ашу салтанатында Батыс Қазақстан облысының әкімі Нұрлан Ноғаев айтқандай, республикада ешқандай баламасы жоқ бұл ғимаратқа ақынның 7 мыңнан астам кітаптары, ақын тұтынған құнды жеке мүліктері жайғастырылды. Бір сөзбен айтқанда, бұл ғимарат әдебиет пен өнер ордасы. Қазақстанның Еңбек Ері, халық жазушысы Әбіш Кекілбаевтың «Аузы дуалы абыздар, ғұлама ғалымдар мен мемлекет және қоғам қайраткерлері ел алдында айтар сөздерінде негізінен даналыққа суарылған уәзге, қисыны келіскен қанатты сөз иелеріне сілтеме жасайды. Олар: бірінші – халық, екінші – Абай, үшінші – Қадыр» деген түйінді сөзіне тойға қатысушылар ризалық сезімдерін дүркірете қол соғумен білдірді. Мемлекет және қоғам қайраткері Өмірбек Бәйгелді ақын асқақ рухты жырларымен бір дәуірдің ұлт тәрбиешісі болғанын айтса, Қадырдың зайыбы Салтанат Мырзалиева ескерткіштің жасалуы көңілден шықпандығын ризашылық сезіммен жеткізді. «Жайықтың ақ шағаласы» атанған ақын Ақұштап Бақтыгереева Қадыр ақыннан қалған ұшан-теңіз рухани мұраны халық игілігіне айналдырған азаматтарға алғыс білдірді. «Батыс Қазақстан облысының бағына Қырымбек Көшербаев, Бактықожа Ізмұхамбетов, Нұрлан Ноғаевтардың – үшеуі де елдің әлеуетін көтеріп, рухын биіктеткен әкімдер болды» деді ол. Композитор, му-

зыка зерттеуші Илья Жақанов өз сөзін «Айбозым» әнінің шығу тарихынан бастап, өзінің Қадыр ақынмен 1958-жылдан етене таныс, рухани дос болғандығын, шығармашылық достықтан «Салтанат» әнінің дүниеге келу тарихымен байланыстырып өте әсерлі сөйлеп, көтеріңкі көңіл сыйлады.

Осы жиын барысында мен де көп ойландым. Алқалы жиында «әдебиет пен өнер майталмандары – кілең заңғарлардың, «Оралда туғанның осалы жоқ» демекші, батыс мықтыларының алдында тауып сөйлемесең топ алдына шығып нең бар» деп қоямын өзімді өзім қайрап. Не айтамын деп ойлансам, айтарым болмағаннан емес. Қадыр туған топырақты қасиет деп бағалаған жауапкершіліктен, қайсысын айтсам жөн болар екен, өзгелерді қайталамасам екен дегеннен, әрине. Қадыр Мырза Әлі шығармаларының насихаттаушысы деп хабарлап, сөз кезегін маған

ЕЛДІҢ ШЫРАЙЫН ШЫҒАРҒАН АҚЫН ТОЙЫ

берді. Өзімнің «Темірбек Жүргенов атындағы қоғамдық қор» жетекшісі екенімді айтып, аймақ басшысы Қ.Көшербаевтың құттықтауын оқып бердім де, өз атымнан лебізімді айттым.

– Өлең-жырда тозбасын білген, боз торғайлы, боз жорғалы, боз інгенді боздалаға боз басын иген Қадыр ақынның тойы құтты болсын. «Отаныңмен салыстырғанда ең қымбатыңның өзі арзан» дегенді айтқан Қадекең – елін, жерін шексіз сүйген, әлем халықтары мекендеген жер шарын алақанымен аялаған. «Жердің көрген қорлығы көп, Жетеді! Ол жыласа жасқа толар етегі. Аяғаннан алдыма алып сәбидей, Айдарынан сипағым кеп кетеді» деп жырлай алу теңдесі жоқ ақындық қуат, алып жүрек иесі екендігінің дәлелі. Аймақ басшысы Нұрлан Асқарұлы, мынау – мәдени және өнер орталығы, орнатылған ескерткіш, атқарылып жатқан осынау ауқымды шаралар арқылы Сіз де ел-жұрт алдындағы парызыңыздың бір парасын өтеп жатырсыз. Той тойға ұлассын, деп сөзімді аяқтадым.

Сол күні түстен кейінгі облыстық қазақ драма театрында «Қадыр тағылымы» атты әдеби-сазды кеште белгілі айтыскер ақын Мәлс Қосымбаев жырдан шашу шашып, дүбірлі тойдың ажарын айшықтай түсті. Әсерлі естеліктер айтылып, ақын сөзіне шығарылған әндер алма-кезек орындалып

көрерменді еш жалықтырмай, тыңдаған сайын құмарландыра, ынтықтыра түскен аты айтып тұрғандай әрі әдеби, әрі мәдени һәм сұлу сазды кеш болды. Кеште «Өлмес өлең» атты Республикалық жыр мүшәйрасы қорытындыланып, жеңімпаздар марапатталды. Мерекелік кеш Қадыр Мырза Әлі орталығының амфитеатрында Құрманғазы атындағы мемлекеттік ұлт-аспаптар оркестрінің концертіне ұналды. Менің бір байқағаным – батыс өңірінде дәстүрлі әндер мен күмбірлеген күйлерге концерттік бағдарламада көбірек орын беріліп, Қадыр ақын айтқандай «Қазақ – нағыз қазақ емес, Нағыз қазақ – домбыра» екендігін дәлелдей түсті.

Ертеңіне той Сырым ауданында, Қадырдың туған ауылында жалғасты. Жолшыбай «Сырым шыққан төбе» ескерткіш-белгісіне аялдап, гүл шоқтарын қойдық. Сырым Датұлының мәңгілік мекен тапқан қабірі басынан топырақ

Сырым ауданындағы той ауыл сыртында «Той төбе» деген жазық далада жалғасып ат бәйгесін, балуан күресін, Құрманғазы атындағы ұлт-аспаптар оркестрінің концертін тамашаладық. Қонақасы арнайы тігілген ақ шаңқан киіз үйлерде берілді.

«Жақсыдан – шарапат» демекші, осы тойда Өмірзақ Озғанбаев, Смағұл Елубай, Илия Жақанов, Нұрғали Нүсіпжанов сынды марғасқалармен тұздас-дәмдес болып, жақын сөйлесіп, пікірлес, үндес болып телефон нөмірлерімізбен алмасып тарастық. Батыс Қазақстан әкімдігінің тапсыруымен менің жанымда болып, баратын орындарға, барлық шараларға жеткізіп, жағдайымды жасаған облыстық дін істері басқармасының басшысы Талғат Нығметов мырзаға дән ризамын. Талғатпен екі күн бірге болып аға-іні болып тарастық. Телефонмен хабарласып тұрамыз. Қадыр Мыр-

сағат, әлде неше минут? Кім ойланыпты. Не тауыпты?... Тағы да, Қадекең: – Латын деген әріп және латын әліпбиі бар, латын тілі – өлі тілдер қатарында, латын деген ұлт жоқ. Сұмдық емес пе? – дейтін. Дегендері көп қой, қайсыбірін айттып тауысарсың!

Қадекенмен дос болып сыйласқандағы бір әңгімені келтіре кетейін. Ол кісіні көп мазаламай, екі-үш айда, мерекелер қарсаңында телефон шалатын едім. Сәлемдескенде «Бәйбішең қалай?» дейтін.

– Қадеке, сіз бала кезіңізде қандай болдыңыз? Сіз тұсауын кескен немерем Әбілмансұрды сыртқа алып шықсам, жәй жүруді білмейді, жүгіре береді, жүгіре береді, мен ере алмай сілелеп шаршаймын, – дедім.

– Мен қашсам ешкім қуып жете алмайтын, менен ешкім қашып құтыла алмайтын. Менің «қара шайтан» деген атым болды, – деген. Кезекті бір сөйлесу үстінде:

– Менің аузына түкірген балам қалай? - деп сұрады. – Баланың өсіп келеді, сізден айнымайды. Өзі ақсары, шағын денелі, сіздің имиджіңіз шашыңыз ғой, шашы да сіздікіндей. Тек мұрыны сіздікіндей салбаранқы емес, – дедім.

– Оған кам жеме, мұрының өмір өзі-ақ салбыратады, – деп мені күлкіге кенелткенді, жарықты!

Сәпен АҢСАТОВ,
Қадыр Мырза Әлі
шығармаларының сүйікті оқырманы.

ҚЫЗМЕТКЕ КОНКУРС

Қызылорда облысы әкімінің аппараты, 120000, Қызылорда қаласы, Бейбарыс Сұлтан к., и/с; анықтама үшін телефондары: 8 (7242) 40-11-91 (7080), zhusuorpa_a@orda.gov.kz, «Б» корпусы бос мемлекеттік әкімшілік лауазымға орналастуға конкурс жариялайды: **Қызылорда облысы әкімінің көмекшісі (D-3 - 1 бірлік).** Қызмет атқарған жылдарына байланысты лауазымдық жалақысы 94 813 теңгеден 128 126 теңгеге дейін (экологиялық коэффициентті есепке алмағанда). **Негізгі функционалдық міндеттері:** Облыс әкімінің қабылдау бөлімінің жұмысын ұйымдастыру. Облыс әкімінің қатысуымен өтетін жиналыстарға лауазымды тұлғаларды шақыру, облыс әкімінің қабылдауға жазылып қойған азаматтармен кездесуін қамтамасыз ету, облыс әкіміне арналған құжаттарды дайындау, облыс әкімінің іс-қимыл жоспарын әзірлеу, жеке және заңды тұлғалардың жеке мәселелерімен қабылдауын ұйымдастыру, облыс әкіміне кіргізілген қызметтік корреспонденцияны бақылау. **Үміткерлерге қойылатын негізгі талаптар:** Білім немесе гуманитарлық ғылымдар немесе құқық немесе өнер немесе әлеуметтік ғылымдар, экономика және бизнес немесе жаратылыстану ғылымдары немесе техникалық ғылымдар және технологиялар немесе ауылшаруашылық ғылымдары немесе қызмет көрсету немесе әскери іс және қауыпсіздік немесе денсаулық сақтау және әлеуметтік қамтамасыз ету немесе ветеринария, мамандығы бойынша жоғары білім. Жұмыс тәжірибесі келесі талаптардың біріне сәйкес болуы тиіс: 1) мемлекеттік қызмет өтілі екі жылдан кем емес; 2) осы санаттағы нақты лауазымның функционалдық бағытына сәйкес облыстарда жұмыс өтілі үш жылдан кем емес; 3) жоғары оқу орындарынан кейінгі білім бағдарламалары бойынша Қазақстан Республикасының Президенті жапылдағы білім беру ұйымдарында мемлекеттік тапсырмалар негізінде немесе шетелдің жоғары оқу орындарында Шетелде қарлар даярлау жөніндегі республикалық комиссия бекітетін басым мамандықтар бойынша оқуды аяқтауы; 4) ғылыми дәрежесінің болуы. Қазақстан Республикасының Конституциясын, Қазақстан Республикасының «Қазақстан Республикасының Президенті туралы», «Қазақстан Республикасының Парламенті және оның депутаттарының мәртебесі туралы», «Қазақстан Республикасының Үкіметі туралы» Конституциялық заңдарын, Қазақстан Республикасының «Мемлекеттік қызмет туралы», «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес туралы», «Әкімшілік рәсімдер туралы», «Нормативтік құқықтық актілер туралы», «Жеке және заңды тұлғалардың өтініштерін қарау тәртібі тура-

лы» Заңдарын, осы санаттағы нақты лауазымның мамандануына сәйкес облыстардағы қатынастарды реттейтін Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерін, «Қазақстан – 2050» Стратегиясы; Қазақстан мемлекеттің жаңа саяси бағыты» стратегиясын білуі.

Осы санаттағы лауазымдар бойынша функционалдық міндеттерді орындау үшін қажетті басқа да міндетті білімдер.

Конкурсқа қатысуға қажетті құжаттар:

- Өкiлеттi орган белгiлеген нысандағы өтiнiш;
- 3x4 үлгiдегi 1 фотосурет пен өкiлеттi орган белгiлеген нысанда толтырылған анықтама;
- білімі туралы құжаттардың нотариалдық куәландырылған көшірмелері;
- енбек қызметін растайтын құжаттың нотариалдық куәландырылған көшірмесі;
- Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігінің 2010 жылғы 23 қарашадағы № 907 бұйрығымен бекітілген (Қазақстан Республикасының Нормативтік құқықтық актілердің тізбегінде 2010 жылы 21 желтоқсанда № 6697 болып тіркелген) нысандағы денсаулығы туралы анықтама;
- Қазақстан Республикасы азаматының жеке куәлігінің көшірмесі;
- құжаттарды тапсыру сәтінде уәкілетті органмен белгіленген шекті мәннен төмен емес нәтижемен тәстілеуден өткені туралы қолданыстағы сертификат (немесе нотариалды куәландырылған көшірмесі).

Егер азамат еңбек қызметін жүзеге асырмаған және конкурс жарияланған бос лауазым бойынша жұмыс өтілі талап етілмейтін жағдайларда 4) тармақшасында көрсетілген құжатты ұсынуу талап етілмейді.

Құжаттардың толық емес пакетін ұсынуу конкурс комиссиясының оларды қараудан бас тартуы үшін негіз болып табылады.

Мемлекеттік қызметшілермен тапсырылатын осы тармақтың 3) және 4) тармақшаларында көрсетілген құжаттарды олар жұмыс істейтін мемлекеттік органдардың персоналды басқару қызметі (қадр қызметі) куәландыра алады.

Азаматтар біліміне, жұмыс тәжірибесіне, кәсіби шеберлігіне және бөлініне қатысты (біліктілігін арттыру, ғылыми дәрежелер мен атақтар берілуі туралы құжаттардың көшірмелері, мінздемелер, ұсынымдар,

ғылыми жарияланымдар және өзге де олардың кәсіби қызметін, біліктілігін сипаттайтын мәліметтер) қосымша ақпараттарды бере алады. Азаматтар жоғарыда аталған құжат тігілетін мұқабалда орналастырылған құжаттарды қолма-қол тәртіпте немесе почта арқылы құжаттарды қабылдау мерзімінде бере алады.

Азаматтар жоғарыда аталған құжаттарды хабарламада көрсетілген электрондық почта мекен-жайына электронды түрде бере алады. Конкурсқа қатысу үшін жоғарыда көрсетілген құжаттарды электрондық почта арқылы берген азаматтар құжаттардың түпнұсқасын әңгімелесу басталғанға дейін бір жұмыс күн бұрын кешіктірілмей береді.

Жоғарыда аталған құжаттардың түпнұсқасы берілмеген жағдайда тұлға әңгімелесуден өтуге жіберілмейді.

Құжаттар конкурс өткізу туралы хабарландыру БАҚ-та («Қызылординские вести» және «Сыр бойы») соңғы жарияланған күннен бастап он жұмыс күні ішінде «Қызылорда облысы әкімінің аппараты» мемлекеттік мекемесі: 120000, Қызылорда қаласы, Бейбарыс Сұлтан көшесі, и/з, №602 бөлмеде қабылданады.

Әңгімелесуге жіберілген үміткерлер конкурс комиссиясы шешім қабылдаған күннен бастап екі жұмыс күн ішінде әңгімелесу өткізу туралы конкурс комиссиясының хатшысымен хабарландырылады. Хабарландыру қатысушылардың электрондық мекен-жайларына және ұялы телефондарына ақпарат жіберу жолымен жүзеге асырылуы мүмкін.

Үміткерлермен әңгімелесу «Қызылорда облысы әкімінің аппараты» мемлекеттік мекемесі: 120000, Қызылорда қаласы, Бейбарыс Сұлтан көшесі, и/з, әңгімелесу шақырған күннен бастап бес жұмыс күн ішінде өтеді.

Конкурс комиссиясы жұмысының ашықтылығы мен объективтілігін қамтамасыз ету үшін оның отырысына байқаушылар қатыстырылуға жол берілді.

Конкурс комиссиясының отырысына байқаушылар ретінде Қазақстан Республикасы Парламентінің және барлық деңгейдегі мәслихат депутаттарының, Қазақстан Республикасы заңнамасында белгіленген тәртіпте аккредиттелген бұқаралық ақпарат құралдарының, басқа мемлекеттік органдардың, қоғамдық бірлестіктердің (үкіметтік емес ұйымдардың), коммерциялық ұйымдардың және саяси партиялық өкілдері, уәкілеттіорганның қызметкерлері қатыса алады.

Байқаушы ретінде конкурс комиссиясының отырысына қатысу үшін тұлғалар әңгімелесу басталуына 1 жұмыс күні қалғанға дейін кешіктірмей персоналды басқару қызметіне (қадр қызметіне) тіркеледі. Тіркелу үшін тұлғалар персоналды басқару қызметіне (қадр қызметіне) жеке басын куәландыратын құжаттың көшірмесін, ұйымдарға тиесілілігін растайтын құжаттардың түпнұсқасын немесе көшірмелерін ұсынады.

Осы Қағидалардың мемлекеттік органның басшысымен конкурс комиссиясының отырысына сарапшылардың қатыстырылуына жол берілді. Сарапшы ретінде конкурс жариялаған мемлекеттік органның қызметкері болып табылмайтын, бос лауазымның функционалдық бағыттарына сәйкес облыстарда жұмыс тәжірибесі бар тұлғалар, сондай-ақ персоналды іріктеу және жоғарылату бойынша мамандар, басқа мемлекеттік органдардың мемлекеттік қызметшілері, Қазақстан Респу-бликасы Парламентінің және мәслихат депутаттары қатыса алады.

«Б» корпусының бос мемлекеттік әкімшілік лауазымына үміткерлер ҚР мемлекеттік қызмет істері және сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл агенттігінің Астана, Алматы, Атырау, Қоқшетау, Павлодар, Тараз, Өскемен, Орал, Петропавл, Костанай, Қызылорда, Қарағанды, Талдықорған, Ақтөбе, Ақтау және Шымкент қалаларындағы аймақтық тәстілеу орталықтарында белгіленген тәртіппен өтеді.

D-3 санаты үшін тәстілеу бағдарламасы: мемлекеттік тілді білуге тест (20 тапсырма), логикалық тест (10 тапсырма); Қазақстан Республикасының заңнамасын білуге арналған тестке Қазақстан Республикасының Конституциясы (15 сұрақ), «Қазақстан Республикасының Президенті туралы» (15 сұрақ), «Қазақстан Республикасының Үкіметі туралы» (15 сұрақ) Қазақстан Республикасының конституциялық заңдары; «Мемлекеттік қызмет туралы» (15 сұрақ), «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес туралы» (15 сұрақ), «Әкімшілік рәсімдер туралы» (15 сұрақ), «Нормативтік құқықтық актілер туралы» (15 сұрақ), «Жеке және заңды тұлғалардың өтініштерін қарау тәртібі туралы» (15 сұрақ), «Мемлекеттік көрсетілетін қызметтер туралы» (15 сұрақ) Қазақстан Республикасының заңдарын білуге арналған тест сұрақтары кіреді.

Аталмыш лауазымдарға орналасқан адамдар үшін көтерме шығындар төленбейді, тұрғын үй және жөнілдіктер ұсынылмайды.

Қызылорда облысы әкімі аппаратының конкурстық комиссиясы.

Өткен жылдан бастап, жүзеге асырыла бастаған «Серпін-2050» әлеуметтік жобасы бүгінде еліміздегі ең танымал әлеуметтік бастамалардың бірі болып саналады. Қазір халықтың жобаға деген қызығушылығы орасан зор. Бұл жоба жастардың сапалы білім алып, тұрақты жұмыс табуына зор мүмкіндік берері сөзсіз. Өткен жылы жоба бойынша 2050 жас оқуға түссе, биыл «Серпінге» бөлінген грант 3 есеге өсіп, 6200-ге жетті. Олардың 5 мыңы тек жоғары оқу орындарының гранттары. Демек, биыл «Серпін-2050» жобасы қанатын кеңге жайды деген сөз. Алайда, қалың көпшіліктің көкейінде әлі де бірқатар сауалдар жоқ емес. Олар, әсіресе, жобаға қатысу шарттары, оқу орындары мен мамандықтар, білім гранттарының қалай бөлінетіндігі төңірегінде болып отыр. Сол себепті біз, «Серпін-2050» әлеуметтік жобасы республикалық үйлестіру кеңесінің төрағасы - Мұрат Әбензов мырзамен сұхбаттасып, оқырмандардың көкейінде жүрген сауалдарға жауап алған едік.

Мұрат ӘБЕНОВ:

«СЕРПІН-2050» ЖОБАСЫНА

Мұрат Абдуламитұлы, «Серпін-2050» жобасының қысқаша мағынасын айтып кетсеңіз?

Мұрат Әбензов: Негізі бұл жобаның екі маңызды тұсы бар. Біріншісі - экономикалық. Қазіргі таңда еліміздің 9 өңірінде бала туу деңгейі төмен және сыртқы жаққа көші-қону ба-сым болғандықтан, кадр тапшылығы сезіле бастады. Бұл мәселенің өзектілігі жылдан-жылға ұшығып барады. Алдағы жылдарда индустриялы-инновациялық бағдарлама аясын-да іске қосылатын өндірістерде жұмыс күшінің тапшылығы айрықша байқалады. «Серпін-2050» жобасы арқылы сол өңірлерге халық саны көп облыстардан жастарды әкеліп, жергілікті оқу орындарында қажет мамандықтар бойын-ша білім беріп, сол жерде жұмысқа қалдыру арқылы кадр мәселесін шешу. Екінші маңызы – әлеуметтік проблемалар-ды шешу. Республикамыздың 5 облысында бала туу деңгейі өте жоғары, тұрғындар саны жылдан-жылға қарқынды өсуде. Аталмыш өңірлерде мектеп бітіруші түлектердің жергілікті жерде оқуға түсуі қиын және мамандық алғаннан кейін ба-сым көпшілігі жұмыссыздар қатарын көбейтеді. Жоба арқылы осы 5 облыста мектеп бітірген жастарға жоғарыда аталған 9 өңірдегі оқу орындарына «Серпіннің» арнайы гранты бөлінеді. Сонымен қатар, қосымша әлеуметтік көмек көрсетіліп, оқыған өңірлерде қоныстап қалған жағдайда 100 пайыз жұмысқа орналасуға мүмкіншілік жасалады.

«Серпін» жобасының алғашқы жылдағы нәтижесі қандай болды?

Мұрат Әбензов: Былтыр жоба бойынша жалпы саны 2050 грант бөлінсе, жобаға қатысуға 10 мыңнан астам аза-мат өтініш білдірді. Яғни, әр орынды иелену үшін 5 адам бәсекеге түсті. Бұл өте жоғары көрсеткіш. Мысалы, Респу-блика бойынша жалпы конкурста әр орынға 2 адамнан келген еді. Жобаға өткен жылы Қызылорда мен Оңтүстік Қазақстан облыстарының жастары айрықша белсенді қатысты. Былтыр бөлінген 2050 білім грантының ең көп бөлігін Оңтүстік Қазақстан облысының жастары иеленді–837 грант, ал Қызылорда облысының түлектері 778 грант иеленді. Өкінішке орай, Алматы, Жамбыл және Маңғыстау облыстарында белсенділік төмен болды. Мысалы, Жамбыл облысынан 174 адам, Маңғыстаудан 92 адам, Алматы облы-сынан 146 азамат қана жоба арқылы оқуға мүмкіншілік алды. Биыл жобаның маңыздылығын ескере отырып об-лыс әкімдері «Серпінге» жастардың көбірек қатысуы үшін арнайы шаралар ұйымдастыруды қолға алды. Қызылорда, Оңтүстік Қазақстан облыстары әкімдерінің тікелей қолдауымен «Серпін апталығын» ұйымдастыру арқылы барлық аудандарда жобаға қатысатын оқу орындарының өкілдерінің кездесуі өткізілді. Бұл өте тиімді және нәтижелі шара болды. Көптеген жастар оқу орындарын таңдауға мүмкіншілік болды. Ал, колледждерге бірден құжат тапсы-

рып, конкурстан өтіп, бірқатар жастар оқуға қабылданды. Бұл шараны ұйымдастыруға қолғабыс жасағаны үшін жергілікті әкімдерге алғысымызды білдіреміз.

«Серпін-2050» жобасы бойынша оқитындар мен жал-пы білім беру гранттарын иеленгендердің арасындағы ұқсастық пен айырмашылық неде?

Мұрат Әбензов: Ұқсастық– жоғары білім грантын иеленгендердің шәкіртақымен, темір жол арқылы барып-қайтатын жол шығындарының өтелуінде. Ал айырмашылығы – «Серпінмен» оқуға түскен жағдайда қосымша екі үлкен кепілдік бар. Біріншісі, жатақханамен оқуды бітіргенге дейін толық қамтамасыз етіледі. Жалпы грантпен оқуға түскендерде ондай кепілдік жоқ. Екіншісі, егер оқу бітірген соң сол өңірде қоныстанып қалған жағдайда, жұмыспен толық қамтамасыз етіледі. Яғни, алдағы күндерде қиналмай-ақ жұмыс тауып, өздерінің әлеуметтік жағдайларын жақсартуға мүмкіндік бар.

«Серпінмен» колледжге түскендердің басқа колледж гранттарынан айырмашылығы, бізде жылына 2 рет жол шығындары төленеді және қыстық киімдерін алуға 60

мыңнан астам теңге бөлініп, барлығына 3 мезгіл ыстық тамақ беріледі. Мұнда да оқыған өңірінде қоныстанып қалған түлектерді жұмыспен қамту жан-жақты қарастырылған. Жоғары оқу орны болсын, колледж болсын жоба бойын-ша жастарға дуальді білім беру, болашақ жұмыс берушімен тікелей байланыс орнатып, тәжірибелерді сол мекемелерде өту арқылы келешекте жұмыс таңдау мүмкіншіліктерін беру талабы қойылған. Нәтижесінде оқып жүріп болашақ жұмыс беруші мекемелерде тәжірибе жинаған жастар, оқу бітірген соң сол жерге оңай жұмысқа орналасып, ортаға тез сіңісіп кетеді. Сонымен қатар, «Серпін-2050» жобасы бойын-ша жоғары оқу орыны мен колледждерге түскен жастарға арнайы тәрбие жұмыстары жүргізіледі. Жоба бойынша оқып жүрген барлық жастар арнайы құрылған «Серпін» әлеуметтік ұлттық қорының белсенділері болып табылады. Басты мақсатта оларды біріктіру, жеке қасиеттерін дамыту, дәстүрлі ұлттық тәрбиенен қатар нарықтық заман талапта-рына сай келетін қасиеттерін қалыптастыру. Осы мақсатта жылына екі рет республикалық деңгейде, барлық аймақтарда «Аламан» фестивалі өткізіледі. Көшбасшылар лагері, жазғы құрылыс отрядтары ұйымдастырылып, бос уақыттарында жұмыс істеп, қаржы табу мәселесі қарастырылған. Бұл жа-стар қазір өздерін «Серпіндіктеріміз!» деп мақтанышпен ай-тады. Бұл да біздің үлкен жетістіктеріміздің бірі.

Өзіңіз сұхбат барысында айтып кеткендей, осы бір жылдың ішінде жобаның бірінші түлектері бар дедіңіз. Сол жайлы толық айтып кетсеңіз.

Иә, биыл Рудный тау-кен технология колледжін бірінші «Серпіндіктер» оқуларын аяқтап, олардың қолдарына ди-пломдарын тікелей өзіміз тапсырдық. Түлектерге Соколов-Сарыбай кен байыту өндірістік бірлестігі жұмыс та ұсынды, қызметтік пәтер де берді. Қазір сол жастар Рудныйда еңбек етуді бастап кетті. Сол 24 түлектің 13-і ұсынылған жұмыс орындарында қалса, 8-і өз білімдерін сол жердегі Рудный ин-дустриалды институтында жетілдіруді таңдады. Өкінішке орай 3 адам өз өңірлеріне қайтуды таңдады.

Болашақта «Серпін-2050» жобасымен бітірген барлық жастарға осындай мүмкіндіктер жасалады. Ал, оқу бітірген соң өз туған жерлеріне кеткісі келетін жастарға жол ашық. Ұстамаймыз. Бірақ та болашақтарына жауапкершілікпен қараған жастар дұрыс шешім қабылдайды деп сенемін. Бәрін жастардың өздері шешеді. Дегенмен, «Серпінмен» оқуға түсіп, кейін өз облыстарына қайтып келу, бұл гранттарға қол жеткізе алмай жүрген құрбыларының орындарын иеленіп ке-тумен бірдей. Өйткені, жоба бойынша оқып, барған жерінде қалғысы келетін жастар көп. Сондықтан, «Серпінмен» оқып, кейін туған жерлеріне қайтқан жастардың әрекеттерін азаматтыққа сын ретінде қабылдаймын.

«Серпін-2050» жобасы бойынша жоғары оқу орындары-

на бөлінетін гранттар мен жалпы білім беру гранттарын бөлу конкурстарының ұқсастығы мен айырмашылығы неде?

Мұрат Әбензов: Ұқсастығы, екеуінің де бір уақытта құжаттар қабылданып, жалпыға ортақ төрт оқу орнында, төрт мамандық таңдаудың мүмкіншілігін беретін бір үлгідегі бланк толтырылады. Жалпы конкурс гранттары болса да, ар-найы «Серпін» гранттары болса да, екеуінің қосындысы сол төрт таңдаудан аспауы керек. Конкурс нәтижесі мемлекеттік комиссиямен бір кезеңде қаралады және қорытынды шешім республикалық газеттерде бірге жарияланады. Ал, айырмашылығы – жалпы конкурсқа 16 облыстың түлектері қатысса, «Серпін» бойынша тек 5 өңірдің жастары арасын-да бәсекелестік болады. Алайда, келесі талаптарды еске-ру қажет: «Серпін-2050» жобасына қатысатын әр оқу оры-нында (19 университет) тек шектеулі мамандықтарға ар-найы грант бөлінген және жобаның талаптары тек сол мамандықтарға ғана жүреді. Бұл оқу орындарындағы басқа мамандықтарына жалпы конкурс арқылы қатысып, грант иеленуге болады. Бірақ, оларға «Серпін-2050» жобасының жеңілдіктері қарастырылмаған. Өздеріңіз байқағандай,

«Серпінмен» тапсырған түлектердің грант алу мүмкіндігі ерекше болады.

Ал, «Серпін-2050» жобасымен колледждерге түсу мен жалпы колледждерге қабылданудың ұқсастықтары мен айырмашылығы қандай?

Мұрат Әбензов: Ұқсастығы, колледждерге түсу үшін қалай болғанда да емтихан тапсырылады. Ал, айырмашылығы – жалпы бөлінетін гранттарға кез келген талапкер қатысса, «Серпін-2050» жобасы бойынша колледждерге бөлінген гранттарды тек 5 облыстың балалары иелене алады. Коллед-ждерге түсу үшін бұл оқу орындары орналасқан өңірлерге барудың қажеті жоқ, көшпелі қабылдау комиссиялары жа-старды жіберуші облыстарда талапкерлерді қабылдайды.

«Серпін-2050» жобасы бойынша өткен жылы ұсынылған мамандықтар мен биылғы мамандықтардың арасында айырмашылық қандай?

Мұрат Әбензов: Былтыр 7 жоғары оқу орындары-да, 19 педагогикалық мамандыққа 1050 грант бөлінген болса, биыл 19 жоғары оқу орындарына педагогикалық мамандықтарының 1500 грантына қоса, 3 сала бағыты бой-ынша: 3 мың грант – техникалық мамандықтарға, 300 грант – ауылшаруашылық, 200 грант ветеринария саласына бөлініп отыр.

Ал, колледждер бойынша қалай?

М.Әбензов: Өткен жылы жоба аясында 25 колледждер-де 33 мамандық бойынша жастарға 1000 грант бөлінді. Ал, 2015-2016 оқу жылында колледждер саны 36-ға жетіп, 47 мамандық бойынша 1200 грант қарастырылған. Олардың ішінде, 40 мамандық техникалық бағытта, 7 мамандық ауыл шаруашылығы бағыты. Өткен жылы бөлінген мамандықтар көбіне ер балаларға лайық болғандықтан, биыл арнаулы орта оқу орындарында қыз балалардың игеруіне қолайлы мамандықтарға көбірек көңіл бөлінуде. Мәселен, биыл тігінші, қоғамдық тамақтану, стандартизация және сертифи-кация, ветеринария, электронды есептегіш машиналарының операторы мамандықтары енгізілді.

«Серпін-2050» жобасына кімдер қатыса алады?

Мұрат Әбензов: Серпін жобасына Маңғыстау, Қызылорда, Оңтүстік Қазақстан, Жамбыл, Алматы облыстарының жа-стары қатыса алады. ЖОО-на түсу үшін түлектер ҰБТ не-месе кешенді тестілеуге қатысуы тиіс. ҰБТ мен кешенді тестілеуден кем дегенде, 50 балдан кем емес және де таңдау пәнінің ұпайы кем дегенде 7 балдан төмен болмауы тиіс. Ал, колледждер үшін ҰБТ және кешенді тестлеу тапсыру шар-ты жоқ. Колледждерге биыл болсын, бұдан бірнеше жыл бұрын болсын 11 сынып бітірген түлектер конкурс арқылы түсе алады.

«Серпін-2050» жобасы, оған қатысудың шарттары туралы ақпараттарды қайдан алуға болады?

ХАБАРЛАНДЫРУ!

«Серпін-2050» әлеуметтік жобасы Мем-лекет басшысы Нұрсұлтан Назарбаевтың «Қазақстан-2050» стратегиясында айқындал-ған басымдықтарды жүзеге асыруға бағыт-талған іс-шаралардың қатарына кіреді. Страте-гияға сәйкес дамыған 30 елдің қатарына қосылу үшін білікті мамандар даярлау мәселесі өзекті болмақ.

Осыған орай, Қазақстан Республикасы Үкіметі жастар мәселесіне арнап «Мәңгілік ел жастары - индустрияға!» әлеуметтік жобасын ұсынған болатын. Бұл жоба «Серпін-2050» деп аталады.

2014 – 2015 оқу жылында «Серпін - 2050» әлеуметтік жобасы бойынша еліміздің 5 аймағынан еңбек күшіне сұраныс жоғары 8 өңіріндегі оқу орындарына студент-тер қабылданды. 7 жоғары оқу орынын-

да 19 мамандық бойынша, 25 колледжде 35 мамандық бойынша 2 мыңнан астам студент білім алуа.

2015-2016 оқу жылында, аталмыш бағдарламаға 19 жоғары оқу орындары мен 44 колледж қатысады:

- Павлодар облысы (2 ЖОО, 33 мамандық) - 475 орын;
- Шығыс-Қазақстан облысы (3 ЖОО, 63 мамандық) - 935 орын;
- Қостанай облысы (4 ЖОО, 43 мамандық) - 965 орын;
- Ақтөбе облысы (1 ЖОО, 12 мамандық) - 132 орын;
- Ақмола облысы (1 ЖОО, 26 мамандық) - 393 орын;
- Солтүстік-Қазақстан облысы (1ЖОО, 17 мамандық) –300 орын;

- Батыс-Қазақстан облысы (2 ЖОО, 37 мамандық) - 540 орын;
- Қарағанды облысы (4 ЖОО, 50 мамандық) - 960 орын;
- Атырау облысы (1 ЖОО, 12 мамандық) - 300 орын.

Жоғары оқу орындарына бөлінген 5 мың гранттың, колледждерге бөлінген 1200 гранттың бірі саған бұйыруы мүмкін.

2015 жылғы шілде айының 23 – 31 күндері аралығында «Серпін - 2050» жобасы бойын-ша мемлекеттік білім беру грантын беруге арналған конкурсқа Абай даңғылы 60 (Қорқыт Ата атындағы Қызылорда мемлекеттік университетінің №1 оқу ғимараты) мекен – жайында құжаттар қабылдау жүргізіледі. Бай-ланыс құралдары: 8 /7242/23-53-35, 8/7242/23-53-24.

Техникалық және кәсіптік білім беру ұйымдары үшін кешенді тестілеуге қатысуға қажетті құжаттар тапсыру Жібек жолы көшесі №2 а, М. Ықанов атындағы Қызыл-орда политехникалық колледжінде (бұрынғы №9 кәсіптік лицей) жүргізіледі. Байланыс құралдары: 8/7242/21-20-40, 8/7242/22-85-43

Толық ақпаратты, www.serpın-2050.kz сай-тынан алуға болады.

«Серпін - 2050» әлеуметтік жобасының Қызылорда облысындағы үйлестірушісі – Серіков Жасұлан.

Ұялы телефон нөмірлері: 8 702 530 69 33; 8 777 394 94 55.

Жас Дос, еліміздегі ең белсенді, ең білікті, тәуекелшіл замандастарыңның қатарынан табылғың келсе «СЕРПІН-2050» жобасына қатыс!

Мұрат Әбенov: Барлық ақпараттар www.serpin-2050.kz сайтында жариялануда. Сайттың сол жағындағы «Негізгі ақпараттар» бөлімінде «Серпін-2050» жобасы туралы толық ақпараттар жарияланған сілтемелер орналасқан. Мысалы, «Серпін-2050» әлеуметтік жобасы туралы» деген сілтемені ашсаңыз жобаның мақсаты, міндеттері туралы толығырақ біле аласыз. «Жобаға кімдер қатысады?» және «Серпін» жобасымен оқуға қалай түсуге болады?» деген бөлімдерінде жобаға қатысудың талаптары қарастырылған. «Жастар қандай аймақтарда білім алады?» деген сауалға жауапты «Қай өңірде оқуға болады?» деген бөлімнен оқуға болады.

Сонымен қатар, сайтта оқуға жіберуші 5 аймақ туралы ақпараттарды «Оқуға жіберуші аймақтар» айдарынан табасыз, ал «Аймақтарда құжат қабылдайтын орындар» бөлімінде толық құжат тапсыратын 5 өңірдің қабылдау бөлімінің мекен-жайлары, байланыс құралдары көрсетілген.

«Мамандықтар» бөлімінде жобаға бөлінген ЖОО-ға бөлінген 5 мың грант бойынша 61 мамандықтың, колледждерге бөлінген 47 мамандықтың тізімі толықтай көрсетілген. Бұл мамандықтарды қалай таңдауға болатындығы туралы

ҚАТЫСУШЫЛАРДЫҢ АРАСЫНДА БӘСЕКЕ ЖОҒАРЫ»

«Серпін» бойынша мамандықтарды таңдау» сілтемесін ашу арқылы білуге болады. Сол парақшада жоғары оқу орындарына түсу үшін ҰБТ және кешенді тестілеуде таңдалатын 7 пән бойынша бөлек сілтемелер бар. Сол сілтемелерге кіру арқылы әр сала бойынша қандай мамандық, қандай шифр бойынша, қай университетте, нақты қанша грант бөлінгендігін білуге болады. Мысалы, физика бойынша төрт салада, 19 университетте 33 мамандық таңдауға болады. Колледждер бойынша мамандық таңдау 4 пәнге байланысты емес. Мысалы, ҰБТ немесе кешенді тестілеуде қазақ тілі пәнін таңдаған талапкерлер колледждерге техникалық мамандықтар бойынша оқи алады.

Оқу орындарының, мамандықтардың, жергілікті штабтардың тізімі, жіберуші және қабылдаушы аймақтар туралы ақпараттар орналасқан.

Содан кейін, ЖОО және колледждер бойынша әр мамандықтарға сараптама жасалған.

Республикалық Үйлестіру Кеңесінің What's App қосылған байланыс жүйесі: 8 701 515 20 50. Бұқаралық ақпарат құралдарында да үгіт-насихат, түсіндіру жұмыстары жүргізіліп жатыр. Жобаның vk.com facebook.com, instagram, twitter желілерінде «serpin-2050» аккаунттар, парақшалар да жұмыс істеп тұр. Сол парақшаларда да көптеген ақпараттар жарияланып тұрады. Барлық облыстарда облыс әкімдерінің орынбасарларының басшылығымен арнайы жұмыс топтары құрылған. Сонымен қатар, жіберуші 5 өңірде білім басқармаларының, жастар саясаты, ішкі саясат басқармаларының басшылықтарымен штабтар жұмыс атқаруда. Әр облыста қабылдаушы аймақтың өкілдері отыратын орындар белгіленген.

Жобаға қатысу үшін құжат тапсыру ерекшелігі қандай? «Серпінге» үміткер болу үшін «Өтініш бланкісін» қалай толтыру қажет?

Мұрат Әбенov: «Серпін-2050» жобасына және жалпы конкурсқа қатысу үшін қабылдау комиссия ұсынатын ортақ «Өтініш бланкісін» толтыру қажет.

Айырмашылығы, «Серпінге» қатысатын жоғары оқу орындарына бөлінген нақты мамандықтарды таңдайтын болса, «Серпін-2050» жобасына қатысты деп саналады. Басқа қосымша белгілер, арнайы бланктер жоқ. Бір кезеңде әр үміткер «Өтініш бланкісінде» 4 ЖОО орын әрқайсысында бір мамандықты жаза алатынын ескеру қажет. Сол себептен толтырардың алдында жоғары оқу орындар және солардағы 4 мамандықтың таңдап алу керек. Төрт мамандықта «Серпін» жобасы бойынша бөлінген грант болуы мүмкін. Дәл солай 1-і ғана, 2-і немесе 3-і «Серпін» ал қалғаны жалпы конкурсқа тапсыруға болады.

Жалпы мамандық, оқу орын және қай облыс таңдауды кеңес берер едіңіз?

Мұрат Әбенov: Таңдау жасап тәуекелге баратын өздеріңіз. Өйткені нақты кім грант иегері болатынын тек мемлекеттік конкурс шешеді. Дегенмен өз жеке тәжірибемнен қалыптасқан ойымды айтайын. Ең үлкен қате түсінік – мамандықты бұрынғы қалыптасқан көзқараспен таңдау. Кәзіргі кезде әлемде 1000-нан астам мамандық бар. Біздің жастар және ата-аналары тек 100-ге жуығын біледі екен. Сол арқылы өз таңдауын шектейді. Сол мамандығы тізімнен табылмаса, немесе грант аз бөлініп конкурстан өте алмай қалса ақылы оқуға шешім қабылдайды. Бұндай жағдайларда кейбір мамандықтың бірнеше ұқсас түрлері болу мүмкін екенін білгендері жөн. Сол себептен ең аты танымалыларына конкурс жоғары болады, танымалды еместерге керісінше аз. Мысалы компьютерді жақсы білетіндер «Информатиканы» көп таңдайды. Өткен жылы осы мамандық бойынша ең төменгісі 72 балмен грант иегері болды. Ал сол мамандыққа ұқсас бірақ атауы аз танылған «Есептеу техника және бағдарламамен қамтамасыз ету» мамандығы бойынша конкурс өте төмен болды – оған конкурсқа қатысқан талапкерлер 53 балмен ғана грант иегері атаңды. Бұл мысал

жалпы конкурсқа тиісті екенін ескертемін, біздің «Серпін» бойынша өткен жылы ондай төмен балмен грант алу болған жоқ. Мамандықты дұрыс таңдамау кейбір жағдайларда ата-аналардың қателігі болып табылады. Себебі олар балаларына өз қалыптасқан көзқарасы арқылы үстемдік жасап, қате шешімдерге итермелейді. Ең бастысы таңдау кезінде әр мамандық бойынша «Серпін» және жалпы конкурста бөлінген гранттар саны, өткен жылғы сол мамандық бойынша конкурс нәтижесі, әр оқу орыны бойынша ең төменгі өту шегі қандай болғанын ескерген дұрыс. Мысалы орталықтарға жақын, ірі қалаларда орналасқан оқу орындарында конкурс жоғары болып келеді. Сонымен қатар жалпы конкурста ауыл квотасы қаралғанын ұмытпаңыздар.

ЖОО үшін құжат тапсыру қай жерде және қай уақытта жүзеге асырылады?

Мұрат Әбенov: ҰБТ және кешенді тестілеу тапсырған талапкерлер жоғары оқу орындарына құжаттарын 23-31 шілде аралығында қабылдау комиссияларына өткізеді. Барлық 5 облыста жергілікті жердегі мемлекеттік университеттердің ғимараттарында бөлінген арнайы орын-

дарда тапсырады. Мысалы, Қызылорда облысы бойынша қабылдау комиссияларының өкілдері Қорқыт-Ата атындағы Қызылорда мемлекеттік университеті №5 оқу ғимараты, политехникалық факультеті, Абай даңғылы № 60 үй мекен-жайында ЖОО үшін құжат тапсырады.

Ал колледждер үшін құжаттар қайда өткізілуі керек?

Мұрат Әбенov: Колледждерге құжат қабылдау 20 маусымнан басталып кетті және 20 тамызға дейін жалғасады. Бірақ, «Серпін-2050» жобасы бойынша бөлінген орындарға конкурс арқылы талапкерлерді мерзімінен бұрын толық қабылдап үлгеретін болса, онда құжат тапсыру уақыты ерте аяқталады. Құжаттарды қабылдау және конкурс өткізу 5 облыстың аумағында өткізіледі. Мысалы, Қызылорда облысы бойынша колледждерге құжат тапсыру Қызылорда политехникалық колледжі ғимараттарын, Жібек жолы көшесі, №2-а мекен-жайында орналасқан. Сол жерлерден көптеген ақпараттар алуға болады. Ал, оқу орындар мен мамандықтар тізімі жобаның ресми сайттарында тұр. Әрі біз қосымша басылымдарыңызға ұсындық.

Осы жоба аясында жоғары оқу орындарына таңдаулы төртінші пәнге байланысты мамандықтар арасында гранттар қалай бөлінгені жайлы айтып берсеңіз.

Жалпы, «Серпін-2050» жобасында техникалық мамандықтар мол. Ал гуманитарлық мамандықтарға грант аз бөлінгенін ескеру керек. Мысалы, төрт сала бойынша жоғары оқу орындары үшін 61 мамандықпен 5 мың грант бөлінген болса, олардың 60, яғни, 2914 гранты физика пәнін таңдағандарға арналған. Олар 29 мамандықпен 3 сала бойынша білім алады: 24-і техникалық, 4-і білім беру, 1-і ауылшаруашылық саласына арналған. Одан кейінгі 20 орын биология пәнін таңдағандарға 1038 грант бөлінді. Олар 15 мамандықпен білім алады: 6 мамандық білім беру саласының, 6 мамандық ауыл шаруашылығы, 2 мамандық ветеринария, 1 мамандық техника саласынан бөлінген. Үшінші кезекте 10 орын химия пәнін таңдағандарға бөлінді. Бұл пән бойынша 480 грант, 6 мамандық қарастырылған: 5-і техникалық, біреуі білім беру саласының мамандығы. Гуманитарлық бағытқа жататын қазақ әдебиеті, дүниежүзілік тарих, география, шет тілі пәндерін таңдаған талапкерлер үшін жоба бойынша ең аз грант бөлінген. 4 пән бойынша барлық ЖОО гранттарының 10, яғни, 500 ғана грант бөлінді. Әрқайсысына 1-2 мамандықтан ғана таңдауға болады. Сол себепті, тестілеу кезінде осы пәндерді төртінші пән ретінде таңдаған жастар конкурсқа құжат тапсырар кезде жан-жақты ойланғандары жөн. Өз басым бұл пәндерді таңдаған жастарға «Серпінмен» қатар жалпы конкурсқа қатысуға да кеңес берер едім. Мысалы, 1-2 мамандықты «Серпін» жобасынан, 2-3 мамандықты жобаға кірмейтін

жалпы конкурстағы мамандықтардан таңдаса оқуға түсу ықтималдығы жоғары болады деп ойлаймын.

Мамандықта көп, салада көп жобаға қатысқысы келетін жастарға қандай кеңес берер едіңіз?

Мұрат Әбенov: Бірінші кезекте, бос армандардың жетегінде кетпей, прагматик болуды ұсынар едім. Негізгісі ҰБТ-дан алған балдарына байланысты, бұрыннан келе жатқан өз армандарыңызды көздей отыра, мемлекеттің экономикадағы қажеттіліктері және нарықтағы нақты жағдайды ескере отырып мамандық таңдау қажет деп кеңес берер едім. Қазақша айтқанда, «көрпене қарап көсілу» керек. Мысалы, талапкер беделді мамандықтың бірін игергісі келеді делік. Алайда, ҰБТ-дан жинаған ұпайы аса жоғары болмауы мүмкін. Ондай жағдайда оқуға түсу мүмкіндігі де төмен болады. Тіпті, оқып, мамандық алып шыққан күннің өзінде жұмыс табу да қиындайды. Өйткені, көптеген мамандар біздің еңбек нарығында көп болған соң, сұраныс аз. Ал «Серпін-2050» жобасы бойынша ұсынылып жатқан мамандықтар еңбек нарығында тапшы, еш қиналмастан

жұмыс табуға болатын мамандықтар. Мемлекет еңбек нарығындағы, экономикадағы ерекшеліктерді ескере отырып ұсынып отыр бұл мамандықтарды. Арман қуып ақылы оқығанша, «Серпінмен» тегін оқып, 100 жұмысқа орналасқан дұрыс деп ойлаймын.

Мұрат аға, толыққанды ақпарат бердіңіз. Бұл жобаға қызығушылар көбейеді деген ойлаймыз. Дегенмен, болашақ «серпініші» болып аталатын жастардың ортақ бейнесін суреттеп берсеңіз.

Мұрат Әбенov: Бірінші кезекте «Серпін-2050» жобасына қатысушылар тәуекелшіл, өзіне сенетін, білімді, білікті, алғыр азаматтар. Қиындықтан қорықпайтын, көпшілік ортаға тез бейімделетін, жаңа дүниелерге тез икемделетін, өз мәселелерін өзі шешуге тырысатын жастар, талапты жастар қатысады. Мұндай жастар көп балалы отбасылардан жиі шығады. Оған өткен жылы біздің көзіміз жетті. «Серпін-2050» жобасын жеңіп алып, грантқа ие болғандардың 85 көпбалалы және 83 әлеуметтік аз қамтылған отбасылардың балалары. Сол себепті, биыл да біз батыл, өз-өзіне сенімді, ата-анасына салмақ салғысы келмей, мемлекеттің беріп отырған мүмкіншілігін отбасы үшін пайдалануға даяр жастарды жобаға көптеп қатысуға шақырамыз. «Серпінмен» бірге серпілісті бастайық!

Әңгімеңізге рахмет.

Әңгімелескен Нұрбек ДӘУРЕНБЕКОВ.

МҰРАТ ӘБЕНОВ

«СЕРПІН-2050» РЕСПУБЛИКАЛЫҚ ҮЙЛЕСТІРУ КЕҢЕСІНІҢ ТӨРАҒАСЫ

«ӨРЛЕУ» АҚ ДИРЕКТОРЛАР КЕҢЕСІНІҢ БАСШЫСЫ

E-ПОШТА: MURATABENOV@GMAIL.COM
FACEBOOK: [FACEBOOK.COM/MURATABENOV](https://facebook.com/muratabenov)
VKONTAKTE: [VK.COM/MURATABENOV](https://vk.com/muratabenov)
TWITTER: [@MURATABENOV](https://twitter.com/muratabenov)
INSTAGRAM: [@MURATABENOV](https://instagram.com/muratabenov)

WWW.ABENOV.COM
WWW.SERPIN-2050.KZ
WWW.SERPIN.BIZ
WWW.SERPIN.KZ

 +7 702 515 2050

МАМАНДЫҚТАР БОЙЫНША ПРОФИЛЬДІК ПӘНДЕРДІҢ САРАПТАМАСЫ

№	Таңдалған 4-ші пәннің атауы	Гранттар саны	Жалпы мамандықтар саны	Білім	Техникалық	Ауылшаруашылық	Ветеринария
1	Физика	2914	33	4	28	1	
2	Биология	1038	15	6	1	6	2
3	Химия	480	6	1	5		
4	Дүниежүзілік тарих	143	2	2			
5	География	130	2	1	1		
6	Қазақ әдебиеті	180	2	2			
7	Шетел тілі	115	1	1			
	ИТОГО	5000	61	17	35	7	2

№	Бағыттары	ЖОО саны	Мамандықтар саны	Гранттар саны
1	Білім	10	17	1500
2	Техникалық	15	35	3000
3	Ауылшаруашылық	4	7	300
4	Ветеринария	3	2	200

2014 ЖЫЛДЫҢ БСК ЖАҢАДАН ЕНГІЗІЛГЕН 2015 ЖЫЛДЫҢ БСК СӘЙКЕСТІГІ КЕСТЕСІ

2014 ж. қолданыстағы бюджеттік түсімдерінің сыныптамаcы	2015 ж. ұсынылатын бюджеттік түсімдерінің сыныптамаcы
--	--

Категория	Сыныбы	Категория	Сыныбы
	Ішкі сыныбы		Ішкі сыныбы
	Ереженіңі		Ереженіңі
	Атауы		Атауы
	11 Жекке басты құлалдыратын құжаттарды берген үшін мемлекеттік бақ		25 Республикалық бюджетке төлеметін мемлекеттік бақ
	13 Қазақстан Республикасы баспалық халықаралық шартқа қатысу Қазақстан Республикасы баспалық ресми құжаттары Қазақстан Республикасы Ұлттық үкіметіне берген мемлекеттік органдардың аясының қойылуы үшін мемлекеттік бақ		
	14 Жүргізу куәлігі берілген үшін алынатын мемлекеттік бақ		
	15 Мемлекеттік қолы құралдарын мемлекеттік тіркеу туралы куәлігі берілген үшін алынатын мемлекеттік бақ		
	16 Мемлекеттік тіркеу нөмірі белгілері берілген үшін алынатын мемлекеттік бақ		
	17 Интеграция меншік салықтарына үкіметтің жарамын органның заңды мәлі бар іс-әрекеттер жасағаны үшін мемлекеттік бақ		
	19 Мемлекеттік мемлекетке сотқа берілгені талаш арқындағы алынатын мемлекеттік бақ		
	20 Мемлекеттік қолы құралдарын және тіркеулерін жемісхана байқауды өткені туралы куәлігіне және халықаралық техникалық байқау сертификаттары берілген үшін алынатын мемлекеттік бақ		
	22 Жүргізу халықаралық автомобиль техникалық жүктеме асуды рұқсат куәлігіне және оның техникалық берген үшін алынатын мемлекеттік бақ		
	23 Мемлекеттік мемлекетке сотқа берілгені талаш арқындағы алынатын мемлекеттік бақ		
	24 Жүргізу халықаралық автомобиль техникалық жүктеме асуды рұқсат куәлігіне және оның техникалық берген үшін алынатын мемлекеттік бақ	26	Жергізетін бюджетке төлеметін мемлекеттік бақ
	04 Азаматтық қолы әкімдері тіркеген үшін, сондай-ақ азаматтарға азаматтық қолы әкімдері тіркеу туралы куәлігілері және азаматтық қолы әкімдері жауаптары өңдеуге, тоқтамды және қалыны кестіруге байланысты куәлігілері қайтадан берген үшін мемлекеттік бақ		
	05 Шетелге баруға және Қазақстан Республикасының басқа мемлекеттерден азаматтар шақырту құқық берген құжаттарды ресімдеген үшін, сондай-ақ осы қажаттары өңдеуге өңделгені үшін мемлекеттік бақ		
	06 Шетелдіктерін паспорттарына немесе оларды азаматтарын құжаттарына Қазақстан Республикасының кету және Қазақстан Республикасына кету құқығына ите		
	07 Қазақстан Республикасының азаматтығын алу, Қазақстан Республикасының азаматтығын қалыны кестіруге және Қазақстан Республикасының азаматтығын тоқтату туралы құжаттарды ресімдеген үшін мемлекеттік бақ		
	08 Тұрғындары жерін тіркеген үшін мемлекеттік бақ		
	09 Адам куәлігі берген (тайп ресмуды) және оның жыл сайын тіркеген үшін алынатын мемлекеттік бақ		
	10 Жекке және заңды тұрғындарын азаматтық, қызметтік қарымды (шығымсыз сұрақ қаруы, белгі берген қаруды, ұйымсыз атыс қаруы, механикалық шапшаңдықтағы, өңделген және ағылшын немесе тіркелгендігі тәтті тоқталатын аэроқолы және басқа қарулардан, үлгісіне қуаты 7,5 Дж-дан аспайтын пневматикалық қаруды қоспағанда және қалыңды 4,5 мм-ге дейінгілерін қоспағанда) әрбір бергені тіркегені және қайта тіркегені үшін алынатын мемлекеттік бақ		
	12 Азаматтық, қызметтік қаруды және оның оқтарын сатып алуға, сақтауға немесе сатуға мәлі алып жүру, тасымалдауға, рұқсат берген үшін алынатын мемлекеттік бақ		
	17 Сірек қалыңды және қаруды кетуі көптігі төмен жануарлар мен бейсе балығын, сондай-ақ олардың бөліктері мен деривативтері әдеттегі ретпен бергені үшін алынатын мемлекеттік бақ		
	21 Тракторшы-машинистің куәлігі берілген үшін алынатын мемлекеттік бақ		
	22 Азаматтық, қызметтік қаруды және оның оқтарын Қазақстан Республикасының аумағына әдеттегі және Қазақстан Республикасының әдеттегі қорғалындар берген үшін алынатын мемлекеттік бақ		
	23 Азаматтық, қызметтік қаруды және оның оқтарын қосымшалық сақтау жолдары берген үшін алынатын мемлекеттік бақ		
2	Салықтық емес түсімдер	2	Салықтық емес түсімдер
01	Мемлекеттік мемлекеттік түсетін кірістер	01	Мемлекеттік мемлекеттік түсетін кірістер
1	Мемлекеттік қосымшалардың таза кірісі болігін түсімдері	1	Мемлекеттік қосымшалардың таза кірісі болігін түсімдері
01	Республикалық мемлекеттік қосымшалардың таза кірісінің бір болігін түсімдері	01	Республикалық мемлекеттік қосымшалардың таза кірісінің бір болігін түсімдері
02	Коммуналдық мемлекеттік қосымшалардың таза кірісінің бір болігін түсімдері	02	Коммуналдық мемлекеттік қосымшалардың таза кірісінің бір болігін түсімдері
2	Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің таза табысы болігін түсімдері	2	Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің таза табысы болігін түсімдері
01	Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің таза табысы болігін түсімдері	01	Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің таза табысы болігін түсімдері
3	Мемлекет мемніндеті ақшадарын мемлекеттік пакеттеріне дивидендтер	3	Мемлекет мемніндеті ақшадарын мемлекеттік пакеттеріне дивидендтер
01	Республика мемніндеті ақшадарын мемлекеттік пакетіне дивидендтер	01	Республика мемніндеті ақшадарын мемлекеттік пакетіне дивидендтер
02	Коммуналдық мемніндеті ақшадарын мемлекеттік пакетіне берілген дивидендтер	02	Коммуналдық мемніндеті ақшадарын мемлекеттік пакетіне берілген дивидендтер
4	Мемлекет мемніндеті, заңды тұрғындары қатысу үлесіне кірістер	4	Мемлекет мемніндеті, заңды тұрғындары қатысу үлесіне кірістер
01	Республикалық мемніндеті заңды тұрғындары қатысу үлесіне кірістер	01	Республикалық мемніндеті заңды тұрғындары қатысу үлесіне кірістер
02	Коммуналдық мемніндеті заңды тұрғындары қатысу үлесіне кірістер	02	Коммуналдық мемніндеті заңды тұрғындары қатысу үлесіне кірістер
5	Мемлекет мемніндеті мүлкі жалға берумен түсетін кірістер	5	Мемлекет мемніндеті мүлкі жалға берумен түсетін кірістер
01	Республика мемніндеті мүлкі жалға алумен түсетін кірістер	01	Республика мемніндеті мүлкі жалға алумен түсетін кірістер
02	Өзектегі полигондары пайдаланғы үшін жалгерлік төлеммен түсетін түсімдер	02	Өзектегі полигондары пайдаланғы үшін жалгерлік төлеммен түсетін түсімдер
03	«Байонор» кешені пайдаланғы үшін жалгерлік төлеммен түсетін түсімдер	03	«Байонор» кешені пайдаланғы үшін жалгерлік төлеммен түсетін түсімдер
04	Облыстық коммуналық мемніндеті мүлкі жалға берумен түсетін кірістер	04	Облыстық коммуналық мемніндеті мүлкі жалға берумен түсетін кірістер
05	Облыстық коммуналық мемніндеті тұрғын үй қорынан үйлерді жалға берумен түсетін кірістер	05	Облыстық коммуналық мемніндеті тұрғын үй қорынан үйлерді жалға берумен түсетін кірістер
06	Республикалық мамыны бар қаланы, астананы коммуналық мемніндеті мүлкі жалға берумен түсетін кірістер	06	Республикалық мамыны бар қаланы, астананы коммуналық мемніндеті мүлкі жалға берумен түсетін кірістер
07	Республикалық мамыны бар қаланы, астананы коммуналық мемніндеті тұрғын үй қорынан үйлерді жалға берумен түсетін кірістер	07	Республикалық мамыны бар қаланы, астананы коммуналық мемніндеті тұрғын үй қорынан үйлерді жалға берумен түсетін кірістер
08	Аудандық мамыны бар қала, ауыл, кент, ауылдық округ әкімдерінің басқаруындағы мемлекеттік мүлкі жалға берумен түсетін кірістері қоспағанда ауданын (облыстық мамыны бар қаланы) коммуналық мемніндеті мүлкі жалға берумен түсетін кірістер	08	Аудандық мамыны бар қала, ауыл, кент, ауылдық округ әкімдерінің басқаруындағы мемлекеттік мүлкі жалға берумен түсетін кірістері қоспағанда ауданын (облыстық мамыны бар қаланы) коммуналық мемніндеті мүлкі жалға берумен түсетін кірістер
09	Аудандық мамыны бар қала, ауыл, кент, ауылдық округ әкімдерінің басқаруындағы мемлекеттік мүлкі жалға берумен түсетін кірістері қоспағанда ауданын (облыстық мамыны бар қаланы) коммуналық мемніндеті тұрғын үй қорынан үйлерді жалға берумен түсетін кірістер	09	Аудандық мамыны бар қала, ауыл, кент, ауылдық округ әкімдерінің басқаруындағы мемлекеттік мүлкі жалға берумен түсетін кірістері қоспағанда ауданын (облыстық мамыны бар қаланы) коммуналық мемніндеті тұрғын үй қорынан үйлерді жалға берумен түсетін кірістер
6	Бюджет қаражатын биік шоттарына орналастырғы үшін сыйақылар	6	Бюджет қаражатын биік шоттарына орналастырғы үшін сыйақылар
01	Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің депозиттері бойынша сыйақылар	01	Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің депозиттері бойынша сыйақылар
02	Депозиттерге уақытша бос бюджеттің ақшаны орналастырғы алынатын сыйақылар	02	Депозиттерге уақытша бос бюджеттің ақшаны орналастырғы алынатын сыйақылар

2015 ж. ұсынылатын бюджеттік
түсімдерінің сыныптамасы

03	Екінің деңгейдегі бәкітер шоттарында мемлекеттік сыртқы қарыздар қаражаты орналастырына үшін сыйақылар		03	Екінің деңгейдегі бәкітер шоттарында мемлекеттік сыртқы қарыздар қаражаты орналастырына үшін сыйақылар
7	Мемлекеттік бәкіеттен берілген кредиттер бойынша сыйақылар	7	Мемлекеттік бәкіеттен берілген кредиттер бойынша сыйақылар	
01	Облыстарың, республикалық маңызы бар қалаларың, астананың жергілікті атқарушы органдарына ішің көздер есебінен республикалық бәкіеттен берілген бәкіеттік кредиттер бойынша сыйақылар	01	Облыстарың, республикалық маңызы бар қалаларың, астананың жергілікті атқарушы органдарына ішің көздер есебінен республикалық бәкіеттен берілген бәкіеттік кредиттер бойынша сыйақылар	
02	Облыстарың, республикалық маңызы бар қалаларың, астананың жергілікті атқарушы органдарына үкіметтік сыртқы қарыздар қаражаты есебінен республикалық бәкіеттен берілген бәкіеттік кредиттер бойынша сыйақылар	02	Облыстарың, республикалық маңызы бар қалаларың, астананың жергілікті атқарушы органдарына үкіметтік сыртқы қарыздар қаражаты есебінен республикалық бәкіеттен берілген бәкіеттік кредиттер бойынша сыйақылар	
03	Аудандарың (облыстық маңызы бар қалаларың) жергілікті атқарушы органдарына облыстық бәкіеттен берілген бәкіеттік кредиттер бойынша сыйақылар	03	Аудандарың (облыстық маңызы бар қалаларың) жергілікті атқарушы органдарына облыстық бәкіеттен берілген бәкіеттік кредиттер бойынша сыйақылар	
04	Қарыз алушы бәкіеттері ішің көздер есебінен республикалық бәкіеттен берілген бәкіеттік кредиттер бойынша сыйақылар	04	Мамандандырылған ұйымдарға ішің көздер есебінен республикалық бәкіеттен берілген бәкіеттік кредиттер бойынша сыйақылар	
07	Қарқы агенттіктеріне ішің көздер есебінен республикалық бәкіеттен берілген бәкіеттік кредиттер бойынша сыйақылар	07	Қарқы агенттіктеріне ішің көздер есебінен республикалық бәкіеттен берілген бәкіеттік кредиттер бойынша сыйақылар	
05	Қарыз алушы бәкіеттері үкіметтік сыртқы қарыздар қаражаты есебінен республикалық бәкіеттен берілген бәкіеттік кредиттер бойынша сыйақылар	05	Мамандандырылған ұйымдарға үкіметтік сыртқы қарыздар қаражаты есебінен республикалық бәкіеттен берілген бәкіеттік кредиттер бойынша сыйақылар	
08	Қарқы агенттіктеріне үкіметтік сыртқы қары қаражаты есебінен республикалық бәкіеттен берілген бәкіеттік кредиттер бойынша сыйақылар	08	Қарқы агенттіктеріне үкіметтік сыртқы қары қаражаты есебінен республикалық бәкіеттен берілген бәкіеттік кредиттер бойынша сыйақылар	
06	Қарыз алушы бәкіеттері жергілікті бәкіеттен берілген бәкіеттік кредиттер бойынша сыйақылар	06	Мамандандырылған ұйымдарға жергілікті бәкіеттен берілген бәкіеттік кредиттер бойынша сыйақылар	
17	Жергілікті бәкіеттен әлеуметі-әкінерлік көрсатқыларға берілген бәкіеттік кредиттер бойынша сыйақылар			
09	Занды тұлғаларға ішің көздер есебінен республикалық бәкіеттен 2005 жылға дейің берілген бәкіеттік кредиттер бойынша сыйақылар		Алып тастады	
10	Занды тұлғаларға үкіметтік сыртқы қарыздар қаражаты есебінен республикалық бәкіеттен 2005 жылға дейің берілген бәкіеттік кредиттер бойынша сыйақылар	10	Занды тұлғаларға үкіметтік сыртқы қарыздар қаражаты есебінен республикалық бәкіеттен 2005 жылға дейің берілген бәкіеттік кредиттер бойынша сыйақылар	
11	Занды тұлғаларға жергілікті бәкіеттен 2005 жылға дейің берілген бәкіеттік кредиттер бойынша сыйақылар	11	Занды тұлғаларға жергілікті бәкіеттен 2005 жылға дейің берілген бәкіеттік кредиттер бойынша сыйақылар	
12	Жеке тұлғаларға республикалық бәкіеттен берілген бәкіеттік кредиттер бойынша сыйақылар	12	Жеке тұлғаларға республикалық бәкіеттен берілген бәкіеттік кредиттер бойынша сыйақылар	
13	Жеке тұлғаларға жергілікті бәкіеттен берілген бәкіеттік кредиттер бойынша сыйақылар	13	Жеке тұлғаларға жергілікті бәкіеттен берілген бәкіеттік кредиттер бойынша сыйақылар	
14	Шетелдік мемлекеттерге берілген бәкіеттік кредиттер бойынша сыйақылар	14	Шетелдік мемлекеттерге берілген бәкіеттік кредиттер бойынша сыйақылар	
15	Мемлекеттік көпшіліктер бойынша Қазақстан Республикасының Үкіметі төлеген талаптар бойынша сыйақылар	15	Мемлекеттік көпшіліктер бойынша Қазақстан Республикасының Үкіметі төлеген талаптар бойынша сыйақылар	
16	Қарқы агентігеріне үкіметтік сыртқы қары қаражаты есебінен жергілікті бәкіеттен ішің көздер есебінен берілген бәкіеттік кредиттер бойынша сыйақылар	16	Қарқы агентігеріне үкіметтік сыртқы қары қаражаты есебінен жергілікті бәкіеттен ішің көздер есебінен берілген бәкіеттік кредиттер бойынша сыйақылар	
9	Мемлекет меншілінің түсетін басқа да кірістер	9	Мемлекет меншілінің түсетін басқа да кірістер	
01	Ауыл шаруашылығы және орын ақаларының ауыл және орын шаруашылығына жүргізу бағынасты енес нақастарға пайдалану үшін алған кезде ауыл шаруашылығы және орын шаруашылығы өндірістерінің шығасыларын өтеудің түсетін түсімдер	01	Ауыл шаруашылығы және орын ақаларының ауыл және орын шаруашылығына жүргізу бағынасты енес нақастарға пайдалану үшін алған кезде ауыл шаруашылығы және орын шаруашылығы өндірістерінің шығасыларын өтеудің түсетін түсімдер	
03	Жер қойны туралы ақпаратты пайдалануға беріліңі үшін ақы	03	Жер қойны туралы ақпаратты пайдалануға беріліңі үшін ақы	
04	Жергілікті өкілді органдардың шеңберінде боғына өткізілетін мемлекеттік ләгерсатқырдың түсетін кірістерің түсімі	04	Жергілікті өкілді органдардың шеңберінде боғына өткізілетін мемлекеттік ләгерсатқырдың түсетін кірістерің түсімі	
05	Қар-жарықты және әскері технаына сауданы түсетін кірістер	05	Қар-жарықты және әскері технаына сауданы түсетін кірістер	
06	Тәркіленген мүлікті, белгіленген тәртіпнен республикалық мемлекет өтеудің өткен мүлікті, оның ішіңде мемлекет бас тарту рәкіміне мемлекеттің пайдалану рәсімделген тауарлар мен қолқы қараулары сауданы түсетін түсімдер	06	Тәркіленген мүлікті, белгіленген тәртіпнен республикалық мемлекет өтеудің өткен мүлікті, оның ішіңде мемлекет бас тарту рәкіміне мемлекеттің пайдалану рәсімделген тауарлар мен қолқы қараулары сауданы түсетін түсімдер	
07	Нестү мүлікті, белгіленген тәртіпнен коммуналық мемлекет өтеудің өткен мүлікті, қадағыларды жауауларды, оқаларды, соңдай-ақ мәрігерлік құқығы бойынша мемлекетке өткен мүлікті сауданы алынатын түсімдер	07	Нестү мүлікті, белгіленген тәртіпнен коммуналық мемлекет өтеудің өткен мүлікті, қадағыларды жауауларды, оқаларды, соңдай-ақ мәрігерлік құқығы бойынша мемлекетке өткен мүлікті сауданы алынатын түсімдер	
08	Ұйымдастырылған бағылы қағаздар рыногында сапанып алынған мемлекеттік эмиссиялық бағылы қағаздарын түсетін сыйақылар	08	Ұйымдастырылған бағылы қағаздар рыногында сапанып алынған мемлекеттік эмиссиялық бағылы қағаздарын түсетін сыйақылар	
09	Республикалық меншіліне жататын жер үчаскелері бойынша сервитут үшін төлемасы	09	Республикалық меншіліне жататын жер үчаскелері бойынша сервитут үшін төлемасы	
10	Коммуналық меншіліне жататын жер үчаскелері бойынша сервитут үшін төлемасы	10	Коммуналық меншіліне жататын жер үчаскелері бойынша сервитут үшін төлемасы	
02	Мемлекеттік бідеттен қаржыландырылатын мемлекеттік мекемелерің тауарларды (құжымтарды, қызметтерді) өткізілуің түсетін түсімдері	02	Мемлекеттік бідеттен қаржыландырылатын мемлекеттік мекемелерің тауарларды (құжымтарды, қызметтерді) өткізілуің түсетін түсімдері	
1	Мемлекеттік бідеттен қаржыландырылатын мемлекеттік мекемелерің ұйымдастыратын мемлекеттік сапаны алуы өткізудің түсетін түсімдері	1	Мемлекеттік бідеттен қаржыландырылатын мемлекеттік мекемелерің ұйымдастыратын мемлекеттік сапаны алуы өткізудің түсетін түсімдері	
01	Республикалық бідеттен қаржыландырылатын мемлекеттік мекемелерің тауарларды (құжымтарды, қызметтерді) өткізілуің түсетін түсімдері	01	Республикалық бідеттен қаржыландырылатын мемлекеттік мекемелерің тауарларды (құжымтарды, қызметтерді) өткізілуің түсетін түсімдері	
02	Жергілікті бідеттен қаржыландырылатын мемлекеттік мекемелерің тауарларды (құжымтарды, қызметтерді) өткізілуің түсетін түсімдері	02	Жергілікті бідеттен қаржыландырылатын мемлекеттік мекемелерің тауарларды (құжымтарды, қызметтерді) өткізілуің түсетін түсімдері	
03	Мемлекеттік бідеттен қаржыландырылатын мемлекеттік мекемелерің ұйымдастыратын мемлекеттік сапаны алуы өткізудің түсетін түсімдері	03	Мемлекеттік бідеттен қаржыландырылатын мемлекеттік мекемелерің ұйымдастыратын мемлекеттік сапаны алуы өткізудің түсетін түсімдері	
1	Мемлекеттік бідеттен қаржыландырылатын мемлекеттік мекемелерің ұйымдастыратын мемлекеттік сапаны алуы өткізудің түсетін түсімдері	1	Мемлекеттік бідеттен қаржыландырылатын мемлекеттік мекемелерің ұйымдастыратын мемлекеттік сапаны алуы өткізудің түсетін түсімдері	
01	Республикалық бідеттен қаржыландырылатын мемлекеттік мекемелерің ұйымдастыратын мемлекеттік сапаны алуы өткізудің түсетін түсімдері	01	Республикалық бідеттен қаржыландырылатын мемлекеттік мекемелерің ұйымдастыратын мемлекеттік сапаны алуы өткізудің түсетін түсімдері	
02	Жергілікті бідеттен қаржыландырылатын мемлекеттік мекемелерің ұйымдастыратын мемлекеттік сапаны алуы өткізудің түсетін түсімдері	02	Жергілікті бідеттен қаржыландырылатын мемлекеттік мекемелерің ұйымдастыратын мемлекеттік сапаны алуы өткізудің түсетін түсімдері	
04	Мемлекеттік бідеттен қаржыландырылатын, соңдай-ақ Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің бідетінен (шығарыстар сәтесімен) қамалатын және қаржыландырылатын мемлекеттік мекемелерің сапаны алуыңдар, өсіміңдар, санқиялар, өдірің алулар	04	Мемлекеттік бідеттен қаржыландырылатын, соңдай-ақ Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің бідетінен (шығарыстар сәтесімен) қамалатын және қаржыландырылатын мемлекеттік мекемелерің сапаны алуыңдар, өсіміңдар, санқиялар, өдірің алулар	
1	Мұнай секторы ұйымдарының түсетін түсімдері қоспағанда, мемлекеттік бідеттен қаржыландырылатын, соңдай-ақ Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің бідетінен (шығарыстар сәтесімен) ұсталатын және қаржыландырылатын мемлекеттік мекемелерің сапаны алуыңдар, өсіміңдар, санқиялар, өдірің алулар	1	Мұнай секторы ұйымдарының түсетін түсімдері қоспағанда, мемлекеттік бідеттен қаржыландырылатын, соңдай-ақ Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің бідетінен (шығарыстар сәтесімен) ұсталатын және қаржыландырылатын мемлекеттік мекемелерің сапаны алуыңдар, өсіміңдар, санқиялар, өдірің алулар	

жеттік
масы[illegible]

ртқы

10-бет

[illegible]

ҚЫЗМЕТКЕ КОНКУРС

«Қармақшы ауданы әкімінің аппараты» коммуналдық мемлекеттік мекемесі, 120500, Қызылорда облысы, Қармақшы ауданы, Жосалы кенті, Т.Рысқұлов көшесі №2/А үй, анықтама үшін телефондары 8(7243) 72-19-59, факс 8(7243) 72-19-59, karmakchi@mail.ru

«Б» корпусы бос мемлекеттік әкімшілік лауазымдарына орналасуға конкурс жариялайды:

1. Қармақшы ауданы Жаңажол ауылдық округі әкімі аппаратының жетекші маманы (санаты Е-Г-4 индексі №(16-0-4) - 1 бірлік. Лауазымдық жалақысы мемлекеттік қызмет өтіліне қарай 48047-35 теңгеден 64703-77 теңгеге дейін (экологиялық коэффициентті есепке алмағанда).

Негізгі функционалдық міндеттері:

Қазақстан Республикасы Президенті Жарлықтары мен Қазақстан Республикасы Зандарының, Үкімет Қаулыларының, облыс және аудан әкімдігінің қаулыларының, облыс, аудан әкімдерінің өкім, шешімдерінің орындалуын қамтамасыз ету.

Жалпы әскери міндет және әскери қызмет туралы жұмыстар.

Әр шаруашылық бойынша есепке алу кітабын, электронды тізілім деректерін жүргізу. Мал шаруашылығына қатысты жұмыстар. Тұрғындарға анықтамалар беру. Жұмыспен қамту мәселелері. Шағын және орта кәсіпкерлікті қолдау мен дамыту, несие алу мәселелері.

Үміткерлерге қойылатын негізгі талаптар:

Жоғары немесе ортадан кейінгі білім (бастапқы әскери дайындық) немесе әлеуметтік ғылымдар, экономика және бизнес (мемлекеттік және жергілікті басқару) немесе құқық немесе ауылшаруашылық ғылымдары мамандықтары бойынша білімі, не орта техникалық немесе кәсіптік білім.

Конкурсқа қатысуға қажетті құжаттар:

- 1) өкілетті орган белгілеген нысандағы өтініш;
- 2) 3x4 үлгідегі фотосуретпен осы өкілетті орган белгілеген нысанда толтырылған сауалнама;
- 3) білімі туралы құжаттардың нотариалдық куәландырылған көшірмелері;
- 4) еңбек қызметін растайтын құжаттың нотариалдық куәландырылған көшірмесі;
- 5) Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау Министрлігінің 2010 жылғы 23 қарашадағы №907 бұйрығымен бекітілген (Қазақстан Республикасының Нормативтік құқықтық актілердің тізілімінде 2010 жылы 21 желтоқсанда №6697 болып тіркелген) нысандағы денсаулығы туралы анықтама;
- 6) Қазақстан Республикасы азаматының жеке куәлігінің көшірмесі;
- 7) құжаттарды тапсыру сәтінде уәкілетті органмен белгіленген шекті мәннен төмен емес нәтижемен тәстілеуден өткені туралы қолданыстағы сертификат (немесе нотариалдық куәландырылған сертификат көшірмесі).

Егер азамат еңбек өтілін жүзеге асырмаған және конкурс жарияланған бос лауазым бойынша жұмыс өтілі талап етілмейтін жағдайларда 4) тармақшасында көрсетілген құжатты ұсыну талап етілмейді.

Құжаттардың толық емес пакетін ұсыну конкурс комиссиясының оларды қараудан бас тартуы үшін негіз болып табылады.

Мемлекеттік қызметшілермен тапсырылатын 3) және 4) тармақшаларында көрсетілген құжаттарды олар жұмыс істейтін мемлекеттік органдардың персоналды басқару қызметі (кадр қызметі) куәландыра алады.

Азаматтар біліміне, жұмыс тәжірибесіне, кәсіби шеберлігіне және беделіне қатысты (біліктілігін арттыру, ғылыми дәрежелер мен атақтар берілуі туралы құжаттардың көшірмелері, мінездемелер, ұсынымдар, ғылыми жарияланымдар және өзге де олардың кәсіби қызметін, біліктілігін сипаттайтын мәліметтер) қосымша ақпараттарды бере алады. Азаматтар жоғарыда аталған, құжат тігілетін мұқабада орналастырылған құжаттарды қолма-қол тәртіпте немесе почта арқылы құжаттарды қабылдау мерзімінде бере алады. Азаматтар жоғарыда аталған құжаттарды хабарламада көрсетілген электрондық почта мекен-жайына электронды түрде бере алады. Конкурса қатысу үшін жоғарыда көрсетілген құжаттарды электрондық почта арқылы берген азаматтар құжаттардың түпнұсқасын әңгімелесу басталғанға дейін бір жұмыс күн бұрын кешіктірілмей береді. Жоғарыда аталған құжаттардың түпнұсқасы берілмеген жағдайда тұлға әңгімелесуден өтуге жіберілмейді.

Құжаттар конкурс өткізу туралы хабарландыру БАҚ-та («Қызылординские вести» және «Сыр бойы») соңғы жарияланған күннен ба-

стап он жұмыс күні ішінде «Қармақшы ауданы әкімінің аппараты» коммуналдық мемлекеттік мекемесінде Қызылорда облысы, Қармақшы ауданы, Жосалы кенті, Т.Рысқұлов көшесі №2/А үй, 19-кабинетте қабылданады.

Әңгімелесуге жіберілген үміткерлер конкурс комиссиясы шешім қабылдаған күннен бастап екі жұмыс күні ішінде әңгімелесу өткізу күні туралы конкурс комиссиясының хатшысымен хабарландырылады. Хабарландыру қатысушылардың электрондық мекен-жайларына және ұялы телефондарына ақпарат жіберу жолымен жүзеге асырылуы мүмкін.

Үміткерлермен әңгімелесу «Қармақшы ауданы әкімінің аппараты» коммуналдық мемлекеттік мекемесінде (Қызылорда облысы, Қармақшы ауданы, Жосалы кенті, Т.Рысқұлов көшесі №2/А үй) әңгімелесуге шақырған күннен бастап бес жұмыс күні ішінде өтеді.

Конкурс комиссиясы жұмысының ашықтылығы мен объективтілігін қамтамасыз ету үшін оның отырысына байқаушыларды қатыстыруға жол беріледі.

Конкурс комиссиясының отырысына байқаушылар ретінде Қазақстан Республикасы Парламентінің және барлық деңгейдегі мәслихат депутаттарының, Қазақстан Республикасы заңнамасында белгіленген тәртіпте аккредиттелген бұқаралық ақпарат құралдарының, басқа мемлекеттік органдардың, қоғамдық бірлестіктердің (үкіметтік емес ұйымдардың), коммерциялық ұйымдардың және саяси партиялардың өкілдері, уәкілетті органның қызметкерлері қатыса алады.

Байқаушы ретінде конкурс комиссиясының отырысына қатысу үшін тұлғалар әңгімелесу басталуына 1 жұмыс күні қалғанға дейін кешіктірмей персоналды басқару қызметіне (кадр қызметіне) тіркеледі. Тіркелу үшін тұлғалар персоналды басқару қызметіне (кадр қызметіне) жеке басын куәландыратын құжаттың көшірмесін, ұйымдарға тиесілілігін растайтын құжаттардың түпнұсқасын немесе көшірмелерін ұсынады.

Осы Қағидалардың мемлекеттік органның басшысымен (жауапты хатшы) конкурс комиссиясының отырысына сарапшылардың қатыстырылуына жол беріледі. Сарапшы ретінде конкурс жариялаған мемлекеттік органның қызметкері болып табылмайтын, бос лауазымның функционалдық бағыттарына сәйкес облыстарда жұмыс тәжірибесі бар тұлғалар, сондай-ақ персоналды іріктеу және жоғарылату бойынша мамандар, басқа мемлекеттік органдардың мемлекеттік қызметшілері, Қазақстан Республикасы Парламентінің және мәслихат депутаттары қатыса алады.

«Б» корпусының бос мемлекеттік әкімшілік лауазымына үміткерлер Қазақстан Республикасының мемлекеттік қызмет істері және сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл агенттігінің Астана, Алматы, Атырау, Көкшетау, Павлодар, Тараз, Өскемен, Орал, Петропавл, Қостанай, Қызылорда, Қарағанды, Талдықорған, Ақтөбе, Ақтау және Шымкент қалаларындағы аймақтық тәстілеу орталықтарында белгіленген тәртіппен өтеді.

Е-Г-4 - санаты үшін тәстілеу бағдарламасы: Мемлекеттік тілді білуге тест (20 тапсырма); Логикалық тест (10 тапсырма); Қазақстан Республикасының заңнамасын білуге арналған тестке Қазақстан Республикасының Конституциясы (15 сұрақ); «Мемлекеттік қызмет туралы» (15 сұрақ); «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес туралы» (15 сұрақ); «Жеке және заңды тұлғалардың өтініштерін қарау тәртібі туралы» (15 сұрақ); «Мемлекеттік көрсетілім қызметтер туралы» (15 сұрақ); «Қазақстан Республикасындағы жергілікті мемлекеттік басқару және өзін-өзі басқару туралы» (15 сұрақ Қазақстан Республикасының заңдарын білуге арналған тест сұрақтары кіреді.

Азаматтар конкурса қатысу шығындарын (әңгімелесу өтетін жерге келу және қайту, тұратын жер жалдау, байланыс қызметінің барлық түрлерін пайдалану) өздерінің жеке қаражаттары есебінен жүргізеді.

«Қармақшы ауданы әкімінің аппараты» коммуналдық мемлекеттік мекемесі, 120500, Қызылорда облысы, Қармақшы ауданы, Жосалы кенті, Т.Рысқұлов көшесі №2/А үй, анықтама үшін телефондары 8(7243) 72-19-59, факс 8(7243) 72-19-59, karmakchi@mail.ru

«Б» корпусы бос мемлекеттік әкімшілік лауазымдарына орналасуға конкурс жариялайды:

1. Қармақшы ауданы Жосалы ауылдық округі әкімі аппаратының бас маманы (санаты Е-Г-3 индексі №(17-0-2) - 1 бірлік. Лауазымдық жалақысы мемлекеттік қызмет өтіліне қарай

53813-04 теңгеден 72391-35 теңгеге дейін (экологиялық коэффициентті есепке алмағанда).

Негізгі функционалдық міндеттері:

Қазақстан Республикасы Президенті Жарлықтары мен Қазақстан Республикасы Зандарының, Үкімет Қаулыларының, облыс және аудан әкімдігінің қаулыларының, облыс, аудан әкімдерінің өкім, шешімдерінің орындалуын қамтамасыз ету.

Ауыл әкімінің шешімдері және өкімдерімен жұмыс. Әкімнің жеке қабылдауына келген азаматтармен, жеке және заңды тұлғалардан келіп түскен өтініштермен және сенім телефоны бойынша жүргізілетін жұмыстар. Сайлаушылар, алқабиге кандидаттар тізімін жасақтап, тиісті орындарға есеп беріп отыру. Нотариаттық іс-әрекеттер мен кәсіби емес медиаторлармен жұмыс. Аппаратта құқықтық оқуды жүргізу. Сыбайлас жемқорлыққа, нашақорлық пен есірткі бизнесіне, терроризм мен діни экстремизмге қарсы күреске, төтенше жағдай мен азаматтық қорғанысқа байланысты жұмыстар. Барлық келісім-шарттардың заңдылығы, оның ішінде мемлекеттік сатып алу келісім-шарттарын қоса. Сотты болған азаматтармен жұмыс. Ауыл мекемелеріндегі, әкім аппаратындағы мемлекеттік рәміздердің қолданылуы. Жер телімдерін бөлу, жерге орналастыру және құрылысқа қатысты мәселелер. Экологиялық заңдылықты қадағалау. Мемлекеттік тіл саясатын жүзеге асыруға байланысты жұмыстар.

Үміткерлерге қойылатын негізгі талаптар:

Құқық мамандығы бойынша жоғары білім. Жұмыс тәжірибесі талап етілмейді. Мемлекеттік қызмет өтілі бір жылдан кем емес немесе осы санаттағы нақты лауазымның функционалдық бағытына сәйкес облыстарда екі жылдан кем емес жұмыс өтілі бар болған жағдайда ортадан кейінгі құқық мамандығы бойынша білімі барларға рұқсат етіледі.

Конкурсқа қатысуға қажетті құжаттар:

- 1) өкілетті орган белгілеген нысандағы өтініш;
- 2) 3x4 үлгідегі фотосуретпен осы өкілетті орган белгілеген нысанда толтырылған сауалнама;
- 3) білімі туралы құжаттардың нотариалдық куәландырылған көшірмелері;
- 4) еңбек қызметін растайтын құжаттың нотариалдық куәландырылған көшірмесі;
- 5) Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау Министрлігінің 2010 жылғы 23 қарашадағы №907 бұйрығымен бекітілген (Қазақстан Республикасының Нормативтік құқықтық актілердің тізілімінде 2010 жылы 21 желтоқсанда №6697 болып тіркелген) нысандағы денсаулығы туралы анықтама;
- 6) Қазақстан Республикасы азаматының жеке куәлігінің көшірмесі;
- 7) құжаттарды тапсыру сәтінде уәкілетті органмен белгіленген шекті мәннен төмен емес нәтижемен тәстілеуден өткені туралы қолданыстағы сертификат (немесе нотариалдық куәландырылған сертификат көшірмесі).

Егер азамат еңбек өтілін жүзеге асырмаған және конкурс жарияланған бос лауазым бойынша жұмыс өтілі талап етілмейтін жағдайларда 4) тармақшасында көрсетілген құжатты ұсыну талап етілмейді.

Құжаттардың толық емес пакетін ұсыну конкурс комиссиясының оларды қараудан бас тартуы үшін негіз болып табылады.

Мемлекеттік қызметшілермен тапсырылатын 3) және 4) тармақшаларында көрсетілген құжаттарды олар жұмыс істейтін мемлекеттік органдардың персоналды басқару қызметі (кадр қызметі) куәландыра алады.

Азаматтар біліміне, жұмыс тәжірибесіне, кәсіби шеберлігіне және беделіне қатысты (біліктілігін арттыру, ғылыми дәрежелер мен атақтар берілуі туралы құжаттардың көшірмелері, мінездемелер, ұсынымдар, ғылыми жарияланымдар және өзге де олардың кәсіби қызметін, біліктілігін сипаттайтын мәліметтер) қосымша ақпараттарды бере алады. Азаматтар жоғарыда аталған, құжат тігілетін мұқабада орналастырылған құжаттарды қолма-қол тәртіпте немесе почта арқылы құжаттарды қабылдау мерзімінде бере алады. Азаматтар жоғарыда аталған құжаттарды хабарламада көрсетілген электрондық почта мекен-жайына электронды түрде бере алады. Конкурса қатысу үшін жоғарыда көрсетілген құжаттарды электрондық почта арқылы берген азаматтар құжаттардың түпнұсқасын әңгімелесу басталғанға дейін бір жұмыс күн бұрын кешіктірілмей береді. Жоғарыда аталған құжаттардың түпнұсқасы берілмеген жағдайда тұлға әңгімелесуден өтуге жіберілмейді.

Құжаттар конкурс өткізу туралы хабарландыру БАҚ-та («Қызылординские вести» және

«Сыр бойы») соңғы жарияланған күннен бастап он жұмыс күні ішінде «Қармақшы ауданы әкімінің аппараты» коммуналдық мемлекеттік мекемесінде Қызылорда облысы, Қармақшы ауданы, Жосалы кенті, Т.Рысқұлов көшесі №2/А үй, 19-кабинетте қабылданады.

Әңгімелесуге жіберілген үміткерлер конкурс комиссиясы шешім қабылдаған күннен бастап екі жұмыс күні ішінде әңгімелесу өткізу күні туралы конкурс комиссиясының хатшысымен хабарландырылады. Хабарландыру қатысушылардың электрондық мекен-жайларына және ұялы телефондарына ақпарат жіберу жолымен жүзеге асырылуы мүмкін.

Үміткерлермен әңгімелесу «Қармақшы ауданы әкімінің аппараты» коммуналдық мемлекеттік мекемесінде (Қызылорда облысы, Қармақшы ауданы, Жосалы кенті, Т.Рысқұлов көшесі №2/А үй) әңгімелесуге шақырған күннен бастап бес жұмыс күні ішінде өтеді.

Конкурс комиссиясы жұмысының ашықтылығы мен объективтілігін қамтамасыз ету үшін оның отырысына байқаушыларды қатыстыруға жол беріледі.

Конкурс комиссиясының отырысына байқаушылар ретінде Қазақстан Республикасы Парламентінің және барлық деңгейдегі мәслихат депутаттарының, Қазақстан Республикасы заңнамасында белгіленген тәртіпте аккредиттелген бұқаралық ақпарат құралдарының, басқа мемлекеттік органдардың, қоғамдық бірлестіктердің (үкіметтік емес ұйымдардың), коммерциялық ұйымдардың және саяси партиялардың өкілдері, уәкілетті органның қызметкерлері қатыса алады.

Байқаушы ретінде конкурс комиссиясының отырысына қатысу үшін тұлғалар әңгімелесу басталуына 1 жұмыс күні қалғанға дейін кешіктірмей персоналды басқару қызметіне (кадр қызметіне) тіркеледі. Тіркелу үшін тұлғалар персоналды басқару қызметіне (кадр қызметіне) жеке басын куәландыратын құжаттың көшірмесін, ұйымдарға тиесілілігін растайтын құжаттардың түпнұсқасын немесе көшірмелерін ұсынады.

Осы Қағидалардың мемлекеттік органның басшысымен (жауапты хатшы) конкурс комиссиясының отырысына сарапшылардың қатыстырылуына жол беріледі. Сарапшы ретінде конкурс жариялаған мемлекеттік органның қызметкері болып табылмайтын, бос лауазымның функционалдық бағыттарына сәйкес облыстарда жұмыс тәжірибесі бар тұлғалар, сондай-ақ персоналды іріктеу және жоғарылату бойынша мамандар, басқа мемлекеттік органдардың мемлекеттік қызметшілері, Қазақстан Республикасы Парламентінің және мәслихат депутаттары қатыса алады.

«Б» корпусының бос мемлекеттік әкімшілік лауазымына үміткерлер Қазақстан Республикасының мемлекеттік қызмет істері және сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл агенттігінің Астана, Алматы, Атырау, Көкшетау, Павлодар, Тараз, Өскемен, Орал, Петропавл, Қостанай, Қызылорда, Қарағанды, Талдықорған, Ақтөбе, Ақтау және Шымкент қалаларындағы аймақтық тәстілеу орталықтарында белгіленген тәртіппен өтеді.

Е-Г-3 - санаты үшін тәстілеу бағдарламасы: Мемлекеттік тілді білуге тест (20 тапсырма); Логикалық тест (10 тапсырма); Қазақстан Республикасының заңнамасын білуге арналған тестке Қазақстан Республикасының Конституциясы (15 сұрақ); «Мемлекеттік қызмет туралы» (15 сұрақ); «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес туралы» (15 сұрақ); «Жеке және заңды тұлғалардың өтініштерін қарау тәртібі туралы» (15 сұрақ); «Мемлекеттік көрсетілім қызметтер туралы» (15 сұрақ); «Қазақстан Республикасындағы жергілікті мемлекеттік басқару және өзін-өзі басқару туралы» (15 сұрақ Қазақстан Республикасының заңдарын білуге арналған тест сұрақтары кіреді.

Азаматтар конкурса қатысу шығындарын (әңгімелесу өтетін жерге келу және қайту, тұратын жер жалдау, байланыс қызметінің барлық түрлерін пайдалану) өздерінің жеке қаражаттары есебінен жүргізеді.

«Қармақшы ауданы әкімінің аппараты» коммуналдық мемлекеттік мекемесі, 120500, Қызылорда облысы, Қармақшы ауданы, Жосалы кенті, Т.Рысқұлов көшесі №2/А үй, анықтама үшін телефондары 8(7243) 72-19-59, факс 8(7243) 72-19-59, karmakchi@mail.ru

«Б» корпусы бос мемлекеттік әкімшілік лауазымдарына орналасуға конкурс жариялайды:

1. Қармақшы ауданы ІІІ Интернационал ауылдық округі әкімі аппаратының жетекші маманы (санаты

Е-С-4 индексі №(19-0-3) - 1 бірлік. Лауазымдық жалақысы мемлекеттік қызмет өтіліне қарай 48047-35 теңгеден 64703-77 теңгеге дейін (экологиялық коэффициентті есепке алмағанда).

Негізгі функционалдық міндеттері:

Қазақстан Республикасы Президенті Жарлықтары мен Қазақстан Республикасы Зандарының, Үкімет Қаулыларының, облыс және аудан әкімдігінің қаулыларының, облыс, аудан әкімдерінің өкім, шешімдерінің орындалуын қамтамасыз ету.

Ауылдық округ әкімі аппаратында рәсімделетін барлық нормативтік-құқықтық актілер мен басқа да іс-қағаздар, құжаттардың тиісті Заң, ереже, нұсқаулық талаптарына сай рәсімделуіне бақылау орнатып, қамтамасыз ету. Ауылдық округ әкімінің шешімдерін, өкімдерін әзірлеу және бақылауға қою. Жеке және заңды тұлғалардан келіп түскен арыз-шағымдарды тіркеу, бақылауға қою жұмыстарын ұйымдастыру. Ауылдық округ әкімі аппаратындағы құқықтық жұмыстарын жүргізу, құқықтық оқуды ұйымдастыру. Қылмыс пен сыбайлас жемқорлыққа, нашакорлық пен есірткі бизнесіне қарсы күрес жұмыстарын және дін жұмыстарын ұйымдастыру. Сайлаушылар, алкабилер тізімдерін, мәліметін нақтылап, уақытылы есеп беріп отыру. АХАЖ-ға байланысты жұмыстар. Кәсіби емес медиаторлармен жұмыс. Сотты болған азаматтармен жұмыс. Барлық келісім-шарттардың заңдылығын бақылау. Ауылдық округ әкімінің аппаратында және ауылдық мекемелердің мемлекеттік рәміздерді қолданылуын бақылау. Жер телімдерін бөлу, жерге орналастыру және құрылысқа қатысты мәселелер. Экологиялық заңдылықты қадағалау. Дін мәселесі. Еңбек қауіпсіздігін қорғау, өрт қауіпсіздігін сақтау, төтенше жағдайлардың алдын алу жұмыстарын ұйымдастыру. Мәдени және спорт көпшілік жұмыстарын ұйымдастыру. Электр жарығы, ауыз су, аяқ су, ауылышілік жолдарға байланысты, мал шаруашылығына байланысты жұмыстарды ұйымдастырады.

Үміткерлерге қойылатын негізгі талаптар:

Әлеуметтік ғылымдар, экономика және бизнес (экономика немесе менеджмент немесе қаржы немесе мемлекеттік және жергілікті басқару) немесе құқық (құқықтану) немесе гуманитарлық ғылымдар немесе техникалық ғылымдар және технологиялар мамандықтары бойынша жоғары немесе ортадан кейінгі қызмет көрсету, экономика және басқару (экономика немесе менеджмент немесе қаржы) немесе құқық (құқықтану) немесе байланыс, телекоммуникация және ақпараттық технологиялар білімі. Жұмыс тәжірибесі талап етілмейді.

Конкурсқа қатысуға қажетті құжаттар:

1) өкілетті орган белгілеген нысандағы өтініш; 2) 3x4 үлгідегі фотосуретпен осы өкілетті орган белгілеген нысанда толтырылған сауалнама; 3) білімі туралы құжаттардың нотариалдық куәландырылған көшірмелері; 4) еңбек қызметін растайтын құжаттың нотариалдық куәландырылған көшірмесі; 5) Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау Министрлігінің 2010 жылғы 23 қарашадағы № 907 бұйрығымен бекітілген (Қазақстан Республикасының Нормативтік құқықтық актілердің тізілімінде 2010 жылы 21 желтоқсанда № 6697 болып тіркелген) нысандағы денсаулығы туралы анықтама; 6) Қазақстан Республикасы азаматының жеке куәлігінің көшірмесі; 7) құжаттарды тапсыру сәтінде уәкілетті органмен белгіленген шекті мәннен төмен емес нәтижемен тестілеуден өткені туралы қолданыстағы сертификат (немесе нотариалдық куәландырылған сертификат көшірмесі).

Егер азамат еңбек өтілін жүзеге асырмаған және конкурс жарияланған бос лауазым бойынша жұмыс өтілі талап етілмейтін жағдайларда 4) тармақшасында көрсетілген құжатты ұсыну талап етілмейді.

Құжаттардың толық емес пакетін ұсыну конкурс комиссиясының оларды қараудан бас тартуы үшін негіз болып табылады.

Мемлекеттік қызметшілермен тапсырылатын 3) және 4) тармақшаларында көрсетілген құжаттарды олар жұмыс істейтін мемлекеттік органдардың персоналды басқару қызметі (кадр қызметі) куәландыра алады.

Азаматтарбіліміне,жұмыстәжірибесіне,кәсіби шеберлігіне және беделіне қатысты (біліктілігін арттыру, ғылыми дәрежелер мен атақтар берілуі туралы құжаттардың көшірмелері, мінездемелер, ұсынымдар, ғылыми жарияланымдар және өзге де олардың кәсіби қызметін, біліктілігін сипаттайтын мәліметтер) қосымша ақпараттарды бере алады. Азаматтар жоғарыда аталған, құжат тігілетін мұқабада орналастырылған құжаттарды қолма-қол тәртіпте немесе по-

чта арқылы құжаттарды қабылдау мерзімінде бере алады. Азаматтар жоғарыда аталған құжаттарды хабарламада көрсетілген электрондық почта мекен-жайына электронды түрде бере алады. Конкурсқа қатысу үшін жоғарыда көрсетілген құжаттарды электрондық почта арқылы берген азаматтар құжаттардың түпнұсқасын әңгімелесу басталғанға дейін бір жұмыс күн бұрын кешіктірілмей береді. Жоғарыда аталған құжаттардың түпнұсқасы берілмеген жағдайда тұлға әңгімелесуден өтуге жіберілмейді.

Құжаттар конкурс өткізу туралы хабарландыру БАҚ-та («Кызылординские вести» және «Сыр бойы») соңғы жарияланған күннен бастап он жұмыс күні ішінде «Қармақшы ауданы әкімінің аппараты» коммуналдық мемлекеттік мекемесінде Қызылорда облысы, Қармақшы ауданы, Жосалы кенті, Т.Рысқұлов көшесі №2/А үйі, 19-кабинетте қабылданады.

Әңгімелесуге жіберілген үміткерлер конкурс комиссиясы шешім қабылдаған күннен бастап екі жұмыс күні ішінде әңгімелесу өткізу күні туралы конкурс комиссиясының хатшысымен хабарландырылады. Хабарландыру қатысушылардың электрондық мекен-жайларына және ұялы телефондарына ақпарат жіберу жолымен жүзеге асырылуы мүмкін.

Үміткерлермен әңгімелесу «Қармақшы ауданы әкімінің аппараты» коммуналдық мемлекеттік мекемесінде (Қызылорда облысы, Қармақшы ауданы, Жосалы кенті, Т.Рысқұлов көшесі №2/А үй) әңгімелесуге шақырған күннен бастап бес жұмыс күні ішінде өтеді.

Конкурс комиссиясы жұмысының ашықтылығы мен объективтілігін қамтамасыз ету үшін оның отырысына байқаушыларды қатыстыруға жол беріледі.

Конкурс комиссиясының отырысына байқаушылар ретінде Қазақстан Республикасы Парламентінің және барлық деңгейдегі мәслихат депутаттарының, Қазақстан Республикасы заңнамасында белгіленген тәртіпте аккредиттелген бұқаралық ақпарат құралдарының, басқа мемлекеттік органдардың, қоғамдық бірлестіктердің (үкіметтік емес ұйымдардың), коммерциялық ұйымдардың және саяси партиялардың өкілдері, уәкілетті органның қызметкерлері қатыса алады.

Байқаушы ретінде конкурс комиссиясының отырысына қатысу үшін тұлғалар әңгімелесу басталуына 1 жұмыс күні қалғанға дейін кешіктірмей персоналды басқару қызметіне (кадр қызметіне) тіркеледі. Тіркелу үшін тұлғалар персоналды басқару қызметіне (кадр қызметіне) жеке басын куәландыратын құжаттың көшірмесін, ұйымдарға тиесілілігін растайтын құжаттардың түпнұсқасын немесе көшірмелерін ұсынады.

Осы Қағидалардың мемлекеттік органның басшысымен (жауапты хатшы) конкурс комиссиясының отырысына сарапшылардың қатыстырылуына жол беріледі. Сарапшы ретінде конкурс жариялаған мемлекеттік органның қызметкері болып табылмайтын, бос лауазымның функционалдық бағыттарына сәйкес облыстарда жұмыс тәжірибесі бар тұлғалар, сондай-ақ персоналды іріктеу және жоғарылату бойынша мамандар, басқа мемлекеттік органдардың мемлекеттік қызметшілері, Қазақстан Республикасы Парламентінің және мәслихат депутаттары қатыса алады.

«Б» корпусының бос мемлекеттік әкімшілік лауазымына үміткерлер Қазақстан Республикасының мемлекеттік қызмет істері және сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл агенттігінің Астана, Алматы, Атырау, Көкшетау, Павлодар, Тараз, Өскемен, Орал, Петропавл, Қостанай, Қызылорда, Қарағанды, Талдықорған, Ақтөбе, Ақтау және Шымкент қалаларындағы аймақтық тестілеу орталықтарында белгіленген тәртіппен өтеді.

Е-С-4 - санаты үшін тестілеу бағдарламасы: Мемлекеттік тілді білуге тест (20 тапсырма); Логикалық тест (10 тапсырма); Қазақстан Республикасының заңнамасын білуге арналған тестке Қазақстан Республикасының Конституциясы (15 сұрақ); «Мемлекеттік қызмет туралы» (15 сұрақ); «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес туралы» (15 сұрақ); «Жеке және заңды тұлғалардың өтініштерін қарау тәртібі туралы» (15 сұрақ); «Мемлекеттік көрсетілетін қызметтер туралы» (15 сұрақ); «Қазақстан Республикасындағы жергілікті мемлекеттік басқару және өзін-өзі басқару туралы» (15 сұрақ Қазақстан Республикасының заңдарын білуге арналған тест сұрақтары кіреді.

Азаматтар конкурсқа қатысу шығындарын (әңгімелесу өтетін жерге келу және қайту, тұратын жер жалдау, байланыс қызметінің барлық түрлерін пайдалану) өздерінің жеке қаражаттары есебінен жүргізеді.

«Қармақшы ауданы әкімінің аппараты» коммуналдық мемлекеттік мекемесінің конкурстық комиссиясы.

ҚЫЗМЕТКЕ КОНКУРС

«Қызылорда қаласы әкімі аппараты» мемлекеттік мекемесі, 120014, Қызылорда қаласы, Ы. Жақаев көшесі, 16 үй, анықтама үшін телефондары: 8(7242) 400953, 400954, person.kadr2013@mail.ru «Б» корпусы бос әкімшілік лауазымға орналасуға конкурс жариялайды:

«Қалалық тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық және тұрғын үй инспекциясы бөлімі» коммуналдық мемлекеттік мекемесінің бас маманы (Е-С-4 санаты - 1 бірлік). Лауазымдық жалақысы мемлекеттік қызмет өтіліне қарай 56376 теңгеден 76235 теңгеге дейін (экологиялық коэффициентті есепке алмағанда).

Негізгі функционалдық міндеттері:

Қаланың су құбырларын, жылу мен электр желілерін және басқа да көліктік және инженерлік инфрақұрылымдар объектілерінің құрылысын салуды және пайдалануды ұйымдастырады. Канализациялар, суағарлар желілерін жөндеу жұмыстарын ұйымдастыру. Атқарылған жұмыстардың № 2 үлгідегі формасына қол қояды. Бөлімде іс-жүргізу тәртібін, орындаушылық тәртібін, мемлекеттік қызмет заңдылықтарының орындалуын қамтамасыз ету; «Жеке және заңды тұлғалардың өтініштерін қарау тәртібі туралы» Заңының талаптарына сәйкес арыз-шағымдардың уақытылы қаралуы мен жауап берілуін қадағалау.

Үміткерлерге қойылатын негізгі талаптар: Техникалық ғылымдар және технологиялар немесе әлеуметтік ғылымдар, экономика және бизнес немесе құқық мамандықтары бойынша жоғары білім.

Жұмыс тәжірибесі талап етілмейді.

Мемлекеттік қызмет өтілі бір жылдан кем емес немесе осы санаттағы нақты лауазымның функционалдық бағытына сәйкес облыстарда екі жылдан кем емес жұмыс өтілі бар болған жағдайда ортадан кейінгі құрылыс және коммуналдық шаруашылық немесе құқық немесе қызмет көрсету, экономика және басқару мамандықтары бойынша білімі барларға рұқсат етіледі.

Қазақстан Республикасының Конституциясын, Қазақстан Республикасының «Қазақстан Республикасының Президенті туралы», «Қазақстан Республикасының Парламенті және оның депутаттарының мәртебесі туралы», «Қазақстан Республикасының Үкіметі туралы» Конституциялық заңдарын, Қазақстан Республикасының «Мемлекеттік қызмет туралы», «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес туралы», «Әкімшілік рәсімдер туралы», «Жеке және заңды тұлғалардың өтініштерін қарау тәртібі туралы» Заңдарын, осы санаттағы нақты лауазымның мамандануына сәйкес облыстардағы қатынастарды реттейтін Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерін, «Қазақстан – 2050» Стратегиясы: қалыптасқан мемлекеттің жаңа саяси бағыты стратегиясын білуі.

Осы санаттағы лауазымдар бойынша функционалдық міндеттерді орындау үшін қажетті басқа да міндетті білімдер.

Мемлекеттік тілді білуі, компьютерде және интернетте жұмыс істеу қабілеті.

Конкурсқа қатысуға қажетті құжаттар:

1) Өкілетті орган белгілеген нысандағы өтініш; 2) 3x4 үлгідегі суретпен өкілетті орган белгілеген нысанда толтырылған сауалнама; 3) Білімі туралы құжаттардың нотариалдық куәландырылған көшірмелері; 4) Еңбек кітапшасының нотариалдық куәландырылған көшірмелері; 5) Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігінің 2010 жылғы 23 қарашадағы №907 бұйрығымен бекітілген (Қазақстан Республикасының Нормативтік құқықтық актілердің тізілімінде 2010 жылы 21 желтоқсанда №6697 болып тіркелген) нысандағы денсаулығы туралы анықтама; 6) Қазақстан Республикасы азаматының жеке куәлігінің көшірмесі; 7) Құжаттарды тапсыру сәтінде өкілетті органмен белгіленген шекті мәннен төмен емес нәтижемен тестілеуден өткені туралы қолданыстағы сертификат (немесе нотариалды куәландырылған көшірмесі).

Егер азамат еңбек қызметін жүзеге асырмаған және конкурс жарияланған бос лауазым бойынша жұмыс өтілі талап етілмейтін жағдайларда 4) тармақшасында көрсетілген құжатты ұсыну талап етілмейді. Құжаттардың толық емес пакетін ұсыну конкурс комиссиясының оларды қараудан бас тартуы үшін негіз болып табылады.

Мемлекеттік қызметшілермен тапсырылатын осы тармақтың 3) және 4) тармақшаларында көрсетілген құжаттарды олар жұмыс істейтін мемлекеттік органдардың персоналды басқару қызметі (кадр қызметі) куәландыра алады.

Азаматтар біліміне, жұмыс тәжірибесіне, кәсіби шеберлігіне және беделіне қатысты (біліктілігін арттыру, ғылыми дәрежелер мен атақтар берілуі туралы құжаттардың көшірмелері, мінездемелер, ұсынымдар, ғылыми

жарияланымдар және өзге де олардың кәсіби қызметін, біліктілігін сипаттайтын мәліметтер) қосымша ақпараттарды бере алады. Азаматтар жоғарыда аталған құжат тігілетін мұқабада орналастырылған құжаттарды қолма-қол тәртіпте немесе почта арқылы құжаттарды қабылдау мерзімінде бере алады.

Азаматтар жоғарыда аталған құжаттарды хабарламада көрсетілген электрондық почта мекен-жайына электронды түрде бере алады. Конкурсқа қатысу үшін жоғарыда көрсетілген құжаттарды электрондық почта арқылы берген азаматтар құжаттардың түпнұсқасын әңгімелесу басталғанға дейін бір жұмыс күн бұрын кешіктірілмей береді. Жоғарыда аталған құжаттардың түпнұсқасы берілмеген жағдайда тұлға әңгімелесуден өтуге жіберілмейді.

Құжаттар конкурс өткізу туралы хабарландыру БАҚ-та («Кызылординские вести» және «Сыр бойы») соңғы жарияланған күннен бастап он жұмыс күні ішінде «Қызылорда қаласы әкімінің аппараты» мемлекеттік мекемесі, 120014, Қызылорда қаласы, Ы.Жақаев көшесі, 16 үй, мекен-жайы бойынша қабылданады.

Әңгімелесуге жіберілген үміткерлер конкурс комиссиясы шешім қабылдаған күннен бастап екі жұмыс күні ішінде әңгімелесу өткізу күні туралы конкурс комиссиясының хатшысымен хабарландырылады. Хабарландыру қатысушылардың электрондық мекен-жайларына және ұялы телефондарына ақпарат жіберу жолымен жүзеге асырылуы мүмкін.

Үміткерлермен әңгімелесу «Қызылорда қаласы әкімінің аппараты» мемлекеттік мекемесі, (Қызылорда қаласы, Ы.Жақаев көшесі, 16 үй) әңгімелесуге шақырған күннен бастап бес жұмыс күні ішінде өтеді.

Конкурс комиссиясы жұмысының ашықтылығы мен объективтілігін қамтамасыз ету үшін оның отырысына байқаушыларды қатыстыруға жол беріледі.

Конкурс комиссиясының отырысына байқаушылар ретінде Қазақстан Республикасы Парламентінің және барлық деңгейдегі мәслихат депутаттарының, Қазақстан Республикасы заңнамасында белгіленген тәртіпте аккредиттелген бұқаралық ақпарат құралдарының, басқа мемлекеттік органдардың, қоғамдық бірлестіктердің (үкіметтік емес ұйымдардың), коммерциялық ұйымдардың және саяси партиялардың өкілдері, уәкілетті органның қызметкерлері қатыса алады.

Байқаушы ретінде конкурс комиссиясының отырысына қатысу үшін тұлғалар әңгімелесу басталуына 1 жұмыс күні қалғанға дейін кешіктірмей персоналды басқару қызметіне (кадр қызметіне) тіркеледі. Тіркелу үшін тұлғалар персоналды басқару қызметіне (кадр қызметіне) жеке басын куәландыратын құжаттың көшірмесін, ұйымдарға тиесілілігін растайтын құжаттардың түпнұсқасын немесе көшірмелерін ұсынады.

Осы Қағидалардың мемлекеттік органның басшысымен (жауапты хатшы) конкурс комиссиясының отырысына сарапшылардың қатыстырылуына жол беріледі. Сарапшы ретінде конкурс жариялаған мемлекеттік органның қызметкері болып табылмайтын, бос лауазымның функционалдық бағыттарына сәйкес облыстарда жұмыс тәжірибесі бар тұлғалар, сондай-ақ персоналды іріктеу және жоғарылату бойынша мамандар, басқа мемлекеттік органдардың мемлекеттік қызметшілері, Қазақстан Республикасы Парламентінің және мәслихат депутаттары қатыса алады.

«Б» корпусының бос мемлекеттік әкімшілік лауазымына үміткерлер Қазақстан Республикасы Мемлекеттік қызмет істері және сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл агенттігінің Астана, Алматы, Атырау, Көкшетау, Павлодар, Тараз, Өскемен, Орал, Петропавл, Қостанай, Қызылорда, Қарағанды, Талдықорған, (Ақтөбе, Ақтау және Шымкент қалаларындағы аймақтық тестілеу орталықтарында белгіленген тәртіппен өтеді.

Е-С-4 - санаты үшін тестілеу бағдарламасы: мемлекеттік тілді білуге тест (20 тапсырма); логикалық тест (10 тапсырма); Қазақстан Республикасының заңнамасын білуге арналған тестке Қазақстан Республикасының Конституциясы (15 сұрақ); «Мемлекеттік қызмет туралы» (15 сұрақ); «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес туралы» (15 сұрақ); «Жеке және заңды тұлғалардың өтініштерін қарау тәртібі туралы» (15 сұрақ), «Мемлекеттік көрсетілетін қызметтер туралы» (15 сұрақ), «Қазақстан Республикасындағы жергілікті мемлекеттік басқару және өзін-өзі басқару туралы» (15 сұрақ) Қазақстан Республикасының заңдарын білуге арналған тест сұрақтары кіреді.

Азаматтар конкурсқа қатысу шығындарын (әңгімелесу өтетін жерге келу және қайту, тұратын жер жалдау, байланыс қызметінің барлық түрлерін пайдалану) өздерінің жеке қаражаттары есебінен жүргізеді.

«Қызылорда қаласы әкімі аппараты» мемлекеттік мекемесінің конкурстық комиссиясы.

МИКРОҚАРЖЫЛЫҚ ҰЙЫМДАРДЫҢ НАЗАРЫНА!

Мемлекет Башысы 2012 жылғы 26 қарашада «Микроқаржылық ұйымдар туралы» және «Микроқаржылық ұйымдардың жұмыстарына қатысты Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне өзгерістер мен қосымшалар енгізу туралы» Қазақстан Республикасының Заңдарына қол қойды.

Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес микроқаржылық ұйым – ол коммерциялық ұйым болып табылатын заңды тұлға. Микроқаржылық ұйымдардың ресми статусы, оның «Микроқаржылық ұйымдар туралы» Қазақстан Республикасының Заңымен рұқсат етілген қосымша қызмет түрімен айналысатын және микроқаржы беру бойынша қызметті жүзеге асырады (бұдан әрі – микроқаржылық ұйымдар туралы Заң) және заң органдарында және есептік тіркеуден өтуімен анықталады.

Микроқаржылық ұйымдар туралы Заңның 31-бап 1-тармағына сәйкес, коммерциялық емес микроқаржылық ұйымдардан басқа микроқаржылық ұйымдар ҚР заңдарына сәйкес 2016 жылдың 1 қаңтарына дейін мемлекеттік қайта тіркеуден өтулері керек. Мұндай талаптар сақталмаған жағдайда, мұндай микроқаржылық ұйымдар заңнамаға сәйкес қайта құрылулары, не таратылулары тиіс. Коммерциялық емес микроқаржылық ұйымдар 2016 жылдың 1 қаңтарына дейін Қазақстан Республикасының заңдарына сәйкес қайта құрылуды, не таратылуды жүзеге асырулары қажет. Жұмыс атқарып отырған микроқаржылық ұйымдар 2016 жылдың 1 қаңтарына дейін Микроқаржылық ұйымдар туралы Заңның 31-бап 4-тармағында қаралған нормаларды басшылыққа алуға құқылы.

Микроқаржылық ұйымдардың есептік тіркеуден өту қағидасының 2-тармағында және 2012 жылдың 24 желтоқсандағы Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі Басқармасының бекіткен микроқаржылық ұйымдардың

реестрлерін ендіру туралы №386 қаулысында қаралған қосымша құжаттармен бірге бекітілген формадағы өтінішті микроқаржылық ұйымдар есептік тіркеуден өтулері үшін Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі филиалының орналасқан мекен-жайына ұсынады.

2016 жылдың 1 қаңтарына дейін Қазақстан Республикасының Ұлттық Банк филиалдары толық құжаттар жинағы ұсынылған күннен бастап микроқаржылық ұйымдар есептік тіркеуден өту үшін отыз жұмыс күні ішінде өтінішті қарайды (2016 жылдың 1 қаңтарына дейін бұл мерзім он бес күнді құрайды). Аталған мерзімде Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкінің филиалы микроқаржылық ұйымды микроқаржылық ұйымдардың реестріне ендіріп, оны осы шешім туралы хабардар етуі, не есептік тіркеуден бас тарту себептері туралы жазбаша түрде дәлелді жауап беруі керек.

Есептік тіркеуден бас тарту болған жағдайда, микроқаржылық ұйым ретінде тіркелген заңды тұлға екінші рет өтініш беруге немесе атауын өзгерту туралы шешім қабылдауға, не қайта құрылуға, я таратылуға құқылы.

Есептік регистрациядан өту үшін екінші рет берілген өтінішті қарау мерзімі отыз жұмыс күнін құрайды.

Микроқаржылық ұйымдардың есептік тіркеуден өтуі туралы сұрақтар бойынша кеңес алу үшін қызуғушылық танытқан тұлғалар Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкінің Қызылорда филиалының қаржылық ұйымдарды бақылау және қаржылық қызметтерді тұтынушылардың құқықтарын қорғау бөліміне келесі мекен-жай бойынша хабарласа алады:

Қызылорда қаласы, Б.Асқар көшесі, 30 (бұрынғы Жахаев көшесі), ҚР Ұлттық Банк Қызылорда филиалының ғимараты, №307 каб., тел 27-70-20.

ХАБАРЛАНДЫРУ

Қызылорда облысы бойынша қылмыстық-атқару жүйесі департаментіне орта басшы құрамының төмендегі көрсетілген лауазымдарына конкурстық негізде қызметке қабылдайтындығын хабарлаймыз.

ЗК-169/5 мекемесі бойынша:

- * дәрігер-терапевт - 1 бірлік
- * дәрігер-хирург - 1 бірлік
- * дәрігер-стоматолог - 1 бірлік
- * дәрігер-фтизиатр - 1 бірлік
- * дәрігер-рентгенолог - 1 бірлік
- * фельдшер - 1 бірлік

ЗК-169/1 мекемесі бойынша:

*дәрігер-терапевт -1 бірлік
ЗК-169/4 мекемесі бойынша:

*фельдшер -1 бірлік

Қойылатын біліктілік талаптары:

Қазақстан Республикасының азаматтығы, жасы 35-ке дейін, жоғары және орта медициналық білімі, әскери жарамдылығы. Конкурс жайлы толық ақпаратты мына мекен-жайдан алуға болады: Қызылорда қаласы, Абай даңғылы №48 үй, тел.: 23-48-29.

Қызылорда облысы бойынша ҚАЗ департаменті.

Доктор Р. Хайруллина тәсілімен жылдам әрі оңай арықтаныз. Нәтижесі 100 %.

- Біздің әдісіміз ғылыми дәлелденген және 20 жыл бойы патенттелген.
- Сізге ашығудың және калория есептеп жатудың қажеті жоқ.
- Сеанстан соң Сіз тәттіден және ұн тағамдарынан оңай бас тартасыз.
- Біз Сізбен 4 ай ғана жұмыс жасаймыз, сөйтіп тамақтану тәртібіндегі жаңа өзгерістерге қалыптасуыңызға көмек береміз. www.pohudet.kz
- Кеңес беру тегін!

Сеанс Қызылорда қаласында 2015 жылдың 1 тамызында сағат 16.00-де болады.

қазір 68 кг.

Тел.: 22-38-22, 8-705-411-64-98, 8-775-803-75-57.

Көпшіліктің сұрауы бойынша атақты балгер әрі қамқоршы

АННА

Егер де сізді мынадай жайлар мазаласа:

- **Дуаны қайтарады, көз тию, өсек-аяңға ұшырау, адамдардың қызғанышынан қорғау;**
- **Қайғы-қасіретке ұшырау;**
- **Тұқымдық қарғысқа ұшырау;**
- **Маскүнемдік (суретке қарап та емдейді);**
- **Күйзеліске ұшырау, қорқыныш, ұйқысыздық, күштің кетуі;**
- **Жұбайлардың кетіп қалуын қайтару,**

аластау;

- **Белсіздік;**
- **Баласыздық;**
- **Жалғыздық, некесіз тұру;**
- **Жұмыста, бизнестегі сәтсіздіктер;**
- **Отбасындағы жанжал, ата-ана мен балалар арасындағы қатынасты қалпына келтіру;**
- **Жолы болмау, өмірде жолы болмаушылық.**

✉ Менің тұқымдық қарғысқа ұшырағанымды тапқан құтқарушы Аннаға алғысымды білдіремін. Ол бар дуаны кетрудің әдісін жасады. Мен денсаулығымды тазарту кезінде тұмар мен тастарды пайдаландым. Осы жайлардан кейін мен бала көтердім. Біз бұл күнді төрт жыл күтіп едік.

Құрметпен, Думайбековтер отбасы.

✉ Анна осыдан екі жыл бұрын басқа әйелге кеткен менің күйеуімді қайтарды. Бұл жағдай маған ауыр соққы болды. Өйткені мен өмірімнің жақсы жылдарын күйеуіме арнағанмын, оның үстіне үш баламыз бар. Анна күйеуімнің кетіп қалуын суретке және киіміне қарап алып тастады және үйді қалай сақтап, тазалау керектігін үйретті. Мен оның кеңесінің бәрін орындадым. Соның арқасында қазір күйеуіммен біргемін. Қазір бақыттымын, балаларымның қасында әкесі бар. Отбасымыздың шырқын бұзған әйел жалғыз өрі аурулы болып қалды. Анна сізге көп-көп рахмет.

Құрметпен, Әмина.

✉ Кәсіпкерлікпен 7 жыл айналыстым. Өткен жылы түсініксіз жағдай болды. Табыс бірден түсіп кетті. Қиындықтарға ұшырап, денсаулығым сыр бере бастады. Бір күні әйелім екеуіміз үйден бөтен әйел орамалы мен қара жіппен байланған ат шашының жұлымын тауып алдық. Аннаға бардық. Ол бірден картасын жайып, бізге дуа жасалғанын, содан табысымыздың азайып, жолымыздың болмай жүргенін айтты.

Құтқарушы бізді тұмармен қорғануға үйретті. Осыдан кейін жағдайымыз жақсарып, жұмысымыз жүре бастады. Ісім оңға басып, табысымыз молая түсті. Сол үшін де Аннаға айтар алғысымыз шексіз.

Арсен.

✉ Аннаның үйінде болып, оның кеңесін алып, оқыған тұмары мен әдістерінің арқасында күйеуім кез келген әйелдің соңынан ермейтін болды. Қазір салмақты, маған және балаларына көп көңіл бөледі. Сондықтан да Аннаға шынайы ризашылығымды білдіргім келеді.

Диана.

✉ Маскүнемдікке салынғаннан кейін мен барымнан айырылдым. Ес жиғанда бәрі де кеш болды. Ішуді өздігімнен қоя алмадым. Мені Анна құтқарды. Ол маған құпия әрекеттерді жасап, онан кейін өзімді қалай ұстау керектігімді айтып тұмар оқып берді. Содан бері ішімдікке еш зауқым жоқ, ол туралы ойламайтын болдым. Менің құтқарушы Аннаға алғысым шексіз.

Мирас.

✉ Біздің өмірімізге көршілер, туыстар, достар қызыға қарайтын. Мені күйеуім жақсы көріп, балаларына жақсы қарайтын. Үйде тәртіп қалыптасып, керектің бәрі бар-тын. Бір күні көршіммен ұрысқаннан кейін бізді бір қырсық айналдырды. Күйеуіміз екеуіміз ауырдық, шаруашылығымыз шығынға батты. Аулада баламызды соққыға жыққаннан кейін

Ассоциация народных целителей Казахстана (сертификат №066-4 от 19.03.15)

қорқыныштан кекештеніп қалды. Жәй өзілдегеннен қорқатын болды. Біз Аннаның қабылдауында болып, бар жайсыздықтар дуаның әсерінен болып жатқанын білдік. Ол бар тәсілдерді жасап, көз тию мен қарғыстарды алып тастады. Оқып берген көзмоншағы мен тұмарын кіреберіс босағаға іліп қойдық. Содан кейін отбасымызда бәрі жақсара бастады. Балам кекештенуі мен қорқуын қойды. Аннаның берген тұмарын жанынан тастамайды.

Фатима.

Анна Сіздерді шілденің 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26 күндері сағат 10.00-ден 14.00-ге дейін мына мекен-жайда күтеді: Қызылорда қаласы, Абай даңғылы 30

(офиске Есенов көшесімен кіреді, Анна деген жазу ілулі тұрады, Болашақ аялдамасы).

ҚҰРАН ОҚУДЫҢ ШЕБЕРІ

Алланың өзі де рас, сөзі де рас. Егеменді елімізде хақ жолына бет бұрып, имандылық ұғымдарын ту көтергендер саны арта түсуде. Соған орай түрлі мағыналы шаралар өткізу жолға қойылған. Бұл өз кезегінде жамағат тарапынан кеңінен қолдау табуда. Соның бірі – облыстық «Сырдария-Ақмешіт» орталық мешітінде ұйымдастырылған құран оқу жарысы болатын.

Орталық мешіттің бас имамы Талғат Омаров, найб имамы Мұхтар Гаджиев қазылық еткен сайыста құранның кез-келген бетін қатесіз оқып, мүдірмей жатқа айту

талабы қатаң қадағаланды. Мешіт ұстаздары, найб имамдар сынға түскен білім сайысында үздіктер топ жарды.

Сайыс қортындысында Арал аудандық орталық мешітінің ұстазы Дастан Мектеп І орынды иеленді. Жарыс жеңімпазына облыстық орталық мешіттің бас имамы Талғат Омаров Алғыс хат, бағалы сыйлық тапсырды.

Айта кетерлігі, Дастан небары 21 жасында Құран қария атанған.

Жұмабек ТАБЫНБАЕВ.
Арал ауданы.

ХАБАРЛАМА

ҚР Қоршаған ортаны қорғау министрінің 2007 жылғы 28 маусымдағы №204-ө бұйрығымен бекітілген «Жоспарлау алдындағы, жоспарлау, жобалау алдындағы және жобалау құжаттамасын әзірлеу кезінде көзделіп отырған шаруашылық және өзге де қызметтің қоршаған ортаға әсеріне бағалау жүргізу бойынша нұсқаулықтың» 53-тармағына сәйкес «Көлжан» ЖШС-ның «Солтүстік-Батыс Қызылқия кенішін өнеркәсіптік пайдалану кезінде жайластыру. СТБ-1 су тарату бекетінен №106, №201 ұңғымаларға, СТБ-3 су тарату бекетінен №32, №51 ұңғымаларға айдalamaу құбырларын тарату» жұмыс жобасы бойынша қоғамдық пікірді тіркеу үшін жазбаша ұсыныстар мен ескертулерді қабылдайды.

Жазбаша ұсыныстар мен ескертулер Қызылорда қаласы, Қазбек би к., 13 мекенжайында және Azhimurat.Orazbayev@petrokazakhstan.com электронды поштасы арқылы қабылданады.

Анықтама алу телефоны: (7242) 29-92-11.

«Көлжан» ЖШС 2007 жылғы 9 қаңтардағы №212-III Қазақстан Республикасының Экология кодексінің 57-бабының талаптарына сәйкес «Солтүстік-Батыс Қызылқия кенішін өнеркәсіптік пайдалану кезінде жайластыру. СТБ-1 су тарату бекетінен №106, №201 ұңғымаларға, СТБ-3 су тарату бекетінен №32, №51 ұңғымаларға айдalamaу құбырларын тарату» жұмыс жобасы жөніндегі құжаттаманың Қазақстан Республикасының Энергетика министрлігі Экологиялық реттеу, бақылау және мұнай-газ кешеніндегі мемлекеттік инспекция комитетінің Қызылорда облысы бойынша экология департаментіне мемлекеттік экологиялық сараптамаға жолданғандығы жайлы хабарлайды.

Барлық мүдделі азаматтар мен қоғамдық бірлестіктерге мемлекеттік сараптамадан өткізу кезеңінде өздерінің ой-пікірлерін білдіру мүмкіндігі беріледі.

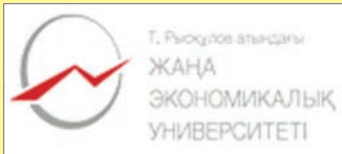
Анықтама алу телефоны (7242) 29-92-11.

ЖАРАМСЫЗ ДЕП ЕСЕПТЕЛСІН

Абилкасимов Асылбек Муратбековичтің атына Қызылорда қаласындағы №8 П.Д.Осипенко атындағы мектепті 2005 жылы бітіргені жөнінде берілген ОБ №1487982 аттестаты қосымшасымен жоғалуына байланысты жарамсыз деп есептелсін.

Қызылорда облысы әкімдігі, облыстық мәслихат, «Нұр Отан» партиясының облыстық филиалы, облыстық және қалалық ардагерлер кеңесі қоғам қайраткері Қахарман Табынбаевқа сүйікті қызы **Шамшырақтың** мезгілсіз қайтыс болуына байланысты қайғысына ортақтасып көңіл айтады.

Облыстық ішкі саясат басқармасының ұжымы басқарманың дін істері бөлімінің басшысы Әбдіқадыров Серік Мәжитұлына ағасы **Байжанов Хамиттің** қайтыс болуына байланысты қайғысына ортақтасып көңіл айтады

Т.РЫСҚҰЛОВ АТЫНДАҒЫ ЖАҢА ЭКОНОМИКАЛЫҚ УНИВЕРСИТЕТІНІҢ ҚЫЗЫЛОРДА Қ. АЙМАҚТЫҚ ҚАШЫҚТЫҚТАН ОҚЫТУ ОРТАЛЫҒЫ
(ҚР БжсМ 23.12.2014 ж. берілген Лицензия № 14019649)
ТАЛАПкерлерді қабылдайды:

• қашықтықтан оқыту нысанына бакалавриат мамандықтары бойынша:

- ҚАРЖЫ
- ЕСЕП ЖӘНЕ АУДИТ
- БАҒАЛАУ
- ЭКОНОМИКА
- КЕДЕН ІСІ
- МЕНЕДЖМЕНТ
- МЕМЛЕКЕТТІК ЖӘНЕ ЖЕРГІЛІКТІ БАСҚАРУ
- МАРКЕТИНГ
- ӘЛЕУМЕТТІК ЖҰМЫС
- ЮРИСПРУДЕНЦИЯ

- жоғары білім негізінде – 2 жыл;
- кәсіби орта білім негізінде – 3 жыл

• Алматы қ. күндізгі оқыту нысанына (жатақханадан орынмен қамту)
- орта білім негізінде – 4 жыл
• Халықаралық Бизнес Мектебіне тыңдаушыларды DBA, Executive MBA, MBA бағдарламасына

МЕКЕН-ЖАЙ:

АҚОО Қызылорда қаласы:

Тел.: + 7 (7242) 26-40-29, 70-03-00

Журба көшесі 12, «ДАМУ» кәсіпкерлікке қолдау көрсету орталығының ғимараты, 3 қабат, 304-305 офис,
e-mail: Zhanar.cdo_ko@mail.ru, www.neu.edu.kz

ХАБАРЛАНДЫРУ

«Қызылордажылуэлектрорталығы» мемлекеттік коммуналдық кәсіпорны бойынша ҚР Ұлттық экономика министрлігінің Табиғи монополияларды реттеу және бәсекелестікті қорғау комитетінің Қызылорда облысы бойынша департаментінің «Жылжымалы құрамның өтуі үшін кірме жолды беру қызметіне уақытша өтемдік тарифін бекіту туралы» №102-НҚ бұйрығына сәйкес 2015 жылдың тамыз айының 1-ші жұлдызынан бастап жылжымалы құрамның өтуі үшін кірме жолды беру қызметіне 1 вагон/км ҚҚС-сыз 337,96 теңге мөлшерінде уақытша өтемдік тарифі енгізілгендігі жөнінде хабарлайды.

«Қызылордажылуэлектрорталығы» мемлекеттік коммуналдық кәсіпорны әкімшілігі.

ЖАНЫМЫЗҒА ДЕМЕУ БОЛҒАН ДОС ЕДІҢ

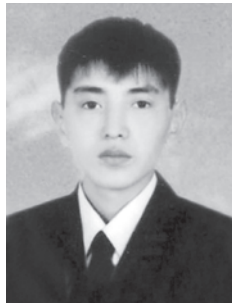
2006 жылдың 17 қыркүйегі біз үшін қайғылы болды. Дәл осы күні ардақты да адал дос бола білген Рахматуллаев Әнуарбек Жақсылықұлы дүниеден озған еді. Содан бері де тоғыз жылдың жүзі ауыпты. Оның ортамызда жоқ екенін біле тұрсақ та жарық дүниемен қоштасқанына сенгіміз-ақ келмейтін. Бірақ Алланың ісіне амал бар ма?! Бұл күндері орны ойсырап қалған досымызды іздейміз, сағынамыз, қатарымызға қайтып қосылмайтынын іштей мойындап, мұнайып қаламыз.

Үлкенге ізетті, кішіге қамқор дос, ортамызды думанға толтырып, үлкендердің батысын алып, айналасындағылардың алғысына бөленіп жүретін жарқын жан енді арамызда жоқ. Алланың бұл ісіне сабырлық қылғаннан басқа қолдан келер қайран жоқ.

Әнуарбек өзінің болашаққа деген сенімімен, досқа, ағайын-туысқа деген жүрек жылуымен, бауырмалдығымен, мейірімділігімен ортасына сыйлы болды. Жаркылдай күліп, жадырай сөйлеп, жанымызды шуаққа бөлеген досымыз найзағайдай жалт етіп, қайтпас сапарға ерте аттанар деп ойлап па едік?

Өзінді әрқашанда дос-жарандарың, сыныптастарың сағына іздейді. Уақыттың жылдамдығында шек жоқ. Қаншама айлар, зырғып жылдар өтсе де сенің нұрлы бейнең мәңгіге сақталары сөзсіз. Жаның жәннатта, иманың жолдас болғай!

Еске алушылар: сыныптастары.

Меншік иесі:

Сыр медиа

жауапкершілігі шектеулі серіктестігі

БАС ДИРЕКТОР

Аманжол ОҢҒАРБАЕВ

☎ қабылдау бөлмесі
тел/факс 70-00-36

Сыр бойы

Қызылорда облыстық газетінің редакциясы

БАС РЕДАКТОР

Жұматәли ӘБДІРАМАН

☎ қабылдау бөлмесі 40-02-17

Бас редактордың
орынбасары 70-00-43

Жауапты хатшы 70-00-81

бөлімдер:

руханият және ақпарат - 70-00-64, 70-00-73

экономика - 70-00-41, 70-00-68

әлеумет және саясат - 70-00-41

жарнама - 70-00-49, 70-00-52

есеп-қисап - 70-00-39, 70-00-38

заңгер - 70-00-42

компьютер орталығы - 70-00-34

корректор бөлімі

меншікті тілшілер:

Арал, Қазалы:
Жұмабек Табынбаев - 8724 38 2-34-07

Шиепі, Жаңақорған:
Нұрмахан Елтай - 8724 32 4-59-51

e-mail: syrboyi@mail.ru
site: www.syrboyi.kz

Газет аптасына 3 рет, сейсенбі, бейсенбі, сенбі күндері шығады

Газет Қазақстан Республикасының Мәдениет және ақпарат министрлігі Ақпарат және мұрағат комитетінде тіркелген.

Тіркеу куәлігі №12993-Г, 27.08.2012 ж.

"Сыр бойы" облыстық газеті
ҚР СТ ИСО 9001-2009

"Сапа менеджменті жүйесі" талаптарына сәйкес сертификатталған.

Авторларға қаламақы тапсырыс бойынша төленеді, қолжазба өңделеді және қайтарылмайды. Жарияландырған газеттің түпкілікті көзқарасын білдірмейді. "АҚ"-ақылы қызмет.

Газет редакцияның компьютер орталығында қатталып, "Сыр медиа" ЖШС өз баспаханасында басылды. Қызылорда қаласы, Бейбарыс Сұлтан көшесі, 4

Газеттің таралымына "Қазпошта" - 23-54-51, "Евразия-Пресс" - 27-62-84 жауапты.

Редакция мекен-жайы:
Қызылорда қаласы, Бейбарыс Сұлтан көшесі, 4

Таралымы 24773

Тапсырыс № 706

Электрондық оқылым – 28 000